

GAZETA NIEPOŁOMICKA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr 1/347

STYCZEŃ 2024

ISSN 1429-004

SAMI PISZEMY GAZETĘ: 51 AUTORÓW, 54 TEKSTY

**Piekarnia Sztuki
w Polu Kultury
s. 17**

NIEPOŁOMICE

DOŁĄCZ DO NAS!

Twórz wraz z nami **wspaniałą** orkiestrę dętą!

Strażacka Reprezentacyjna Orkiestra Dęta
Miasta i Gminy Niepołomice „Lira”
to ponad **100 lat tradycji** wspólnego
koncertowania i muzykowania

W **miłej atmosferze** szlifujemy nasz repertuar
podczas prób w strażnicy OSP Niepołomice

Szczególnie zapraszamy dzieci oraz młodzież
grającą na instrumentach takich jak:

TRĄBKA FLET SAKSOFON PERKUSJA KLARNET

Próby orkiestry prowadzi doświadczony nauczyciel oraz
wieloletni muzyk i dyrygent **mgr. Antoni Majerski**

Więcej informacji pod numerem tel. **600 471 447**
Próby odbywają się w **każdą środę** o godz. **18.30**
w sali prób w budynku **OSP Niepołomice**.

NABÓR

GAZETA NIEPOŁOMICKA

TEMATY MIESIĄCA

2. Ambitny 2023 rok
4. Konsultacje społeczne
4. Nowości w komunikacji gminnej

ODPADY KOMUNALNE

6. Terminy wywozu odpadów w gminie Niepołomice
12. Opłaty za odpady bez zmian

TWÓJ URZĄD

13. Współpraca dla dobra lokalnej społeczności
15. Zrównoważone ogrzewanie dla ochrony środowiska
15. Świetlica w Zabierzowie Bocheńskim jak nowa
16. Spółdzielnia energetyczna – czy to jest dla Ciebie?
16. Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznych

WYDARZENIA

17. Dęby Biznesu 2023 rozdane
17. Piekarnia Sztuki w Polu Kultury
18. Festiwal Talentów Immanentnych
19. Wszystko na temat – spotkanie z Renatą Przemysk
19. Na Boryczowie kochają zwierzaki!
20. Muzyczny maraton
22. Lira pod choinkę
22. Opłatek w PTG Sokół

23. Wypiekanie pierników i budowanie relacji w projekcie dla ojców
23. Magiczny grudzień z Fabryką św. Mikołaja
24. Kurs fotografii dla mam: Uchwycić piękno chwil
25. Mikołajki w Podgrabiu
25. Kolędujemy wszyscy wraz...

EDUKACJA

26. Warto walczyć o swoje marzenia
26. Mikołajki – nauka poprzez zabawę
27. Niepełnosprawni: Poznaj – Zrozum – Wspieraj
27. Silniejsi mocą przyjaźni
28. XVI Gminny Konkurs Kolęd i Pastoralek
29. Świąteczne spotkanie
29. Wyjątkowe spotkanie z górnikiem
29. Stefan Żeromski patronem naszym
29. 2024 – Rokiem Wincentego Witosa!
30. Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka
31. Pasowanie na przedszkolaka
31. Code Week w przedszkolu
31. Kapelusz pani jesieni
32. Długo oczekiwana wizyta świętego Mikołaja
32. Pasowanie na przedszkolaka

SPORT

33. 18. Turniej Mikołajkowy

34. 12 medali dla zawodników Kyokushin-Boxing
34. Justyna Krosta trzecia na świecie
35. Podkarpacki Cup – finał
35. XIX Turniej Tenisa Stołowego
36. Trenuj zimą, a nagroda przyjdzie wiosną

NA FALI

37. Terenowy Punkt Dowodzenia – Ćwiczenia Łączności Kryzysowej 2023

ASTRONOMIA

38. Spojrzenie w niebo 2024
39. Styczeń 2024

BIBLIOTEKA

40. Ryszard Ćwirlej w bibliotece
41. Między niebem a ziemią
42. Niezwykłe losy rękopisu Kopernika
43. Via Magna. Historia średniowiecznej autostrady solnej

CZTERY ŁAPY

44. Niebezpieczne trutki

WOKÓŁ NAS

45. Podsumowanie projektu Sąsiad Bocian 2023

ZDROWIE

44. Jak robić tańsze (i zdrowsze!) zakupy?

NIEPOŁOMICE

SZCZEGÓŁY NA:

www.niepolomice.eu

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE

W każdy czwartek w godz. 15.30-16.30

Kancelaria Radcy Prawnego Michał Pichór, ul. Zamkowa 9, 32-005 Niepołomice

Zapisy: 500 301 305

GAZETA NIEPOŁOMICKA

www.niepolomice.eu

Nakład: 5000 egz.

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach, Plac Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice

Redakcja: ul. Zamkowa 9a, 32-005 Niepołomice
tel. 12 250 94 50, faks 12 250 94 00

e-mail: joanna.kocot@niepolomice.eu

Redaktor naczelna: Joanna Kocot

Korekta: Ksenia Olkusz

Skład: Krzysztof Biliński

Kolportaż: UMIG w Niepołomicach,

tel. 12 250 94 50

Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca, ponadto zastrzega sobie prawo do skracania

artykułów i opatrywania ich własnym tytułem oraz do korespondencji.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Druk: Rafał Krasny Drukarnia Papillon

<https://www.drukarniapapillon.pl/>

Pismo należy do Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej.

Ambitny 2023 rok

Miniony 2023 rok można określić dwoma słowami: trudny i ambitny. Trudny z uwagi na wysoką inflację, niepewność cen energii, rosnące koszty remontów, przetargów itd. Trudny ze względu na niestabilną sytuację na Ukrainie. Ambitny, bo mimo wszystko udało się zrealizować założenia inwestycyjne. Wspieramy działalność kilkudziesięciu organizacji pozarządowych, które z kolei świetnie realizują swoje zadania z zakresu kultury, sportu czy życia społecznego. Warto wspomnieć, że w minionym roku zostaliśmy docenieni w wielu prestiżowych konkursach i rankingach o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim

Początek roku zainaugurowaliśmy reaktywacją Orszaku Trzech Króli. W to barwne widowisko zaangażowało się wiele szkół, przedszkoli, parafii i organizacji. Imprezie towarzyszył konkurs na najpiękniejszą koronę. Tradycyjnie w styczniu zagrała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, podczas której młodzi wolontariusze zebrali około 91 tysięcy złotych.

W lutym odebraliśmy dwie nagrody: Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne w Niepołomicach zajęło 1 miejsce w konkursie architektonicznym im. Stanisława Witkiewicza. W konkursie Samorządowy Lider Zarządzania 2022 otrzymaliśmy wyróżnienie za współdziałanie z mieszkańcami i lokalnym instytucjami podczas projektowania i budowy Niepołomickich Błoni. 27 lutego, w Światowym Dniu Organizacji Pozarządowych zainaugurowaliśmy działalność Centrum Organizacji Pozarządowych w Niepołomicach z siedzibą w Izbie Regionalnej. W ciągu 11 miesięcy odbyło się tu około 500 spotkań stowarzyszeń, grup nieformalnych, mieszkańców.

W marcu przy ulicy Targowej 7 utworzyliśmy nową placówkę naszego urzędu, do której przenieśliśmy: Straż Miejską, Referat Ochrony Powietrza, pracowników zajmujących się bezpieczeństwem, Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego, monitoring miejski. Przy Targowej dyżury pełni również pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. 20 marca podpisałem umowę na przebudowę ulicy Czerwonych Beretów oraz ulicy Wrzosowej na osiedlu Boryczów w Niepołomicach.

Kwiecień to jubileusz MKS Puszcza Niepołomice, początek naszego wielkiego sportowego sukcesu. 8 kwietnia

na stadionie przy ulicy Kusocińskiego Puszcza w „meczu stulecia” pokonała Wisłę Kraków 2:1.

16 maja MAN Trucks sp. z o.o., największa firma w Niepołomickiej Strefie Inwestycyjnej, uroczyście otworzył rozbudowaną fabrykę ciężarówek. Koszt prac sięgnął 200 mln euro, dzięki czemu zwiększono liczbę produkowanych aut do 300 na dobę. Zatrudnienie wzrosło do 2600 pracowników. W ostatni weekend maja oglądaliśmy w naszym mieście wspaniałe zaprzęgi w ramach II Międzynarodowego Konkursu Tradycyjnego Powożenia CIAT.

Czerwiec niewątpliwie przejdzie do historii Niepołomice. 11 czerwca nasza drużyna po zwycięskim meczu w barażach z Bruk-Bet Termalika Nieciecza awansowała do Ekstraklasy. To wielki sukces na 100-lecie klubu!

Niepołomiczne Błonia w konkursie Tuz Biznesu tygodnika „Wprost” zostały uznane najlepszą inwestycją prospołeczną roku.

Czerwiec, to również tradycyjne Dni Niepołomice. W tym roku święto

naszego miasta obchodziliśmy po raz 31. Ostatni weekend miesiąca to kolejny jubileusz – XV Bieg W pogoni za żubrem, podczas którego około 1000 zawodników zmagало się na dwóch dystansach 15 i 8 km.

Pierwszy wakacyjny miesiąc, lipiec, obfitował w wiele wydarzeń kulturalnych i sportowych. W pierwszy wtorek rozpoczęliśmy cykl 9 spotkań dla dzieci „Kolorowo i sportowo”. 8 i 9 lipca w ramach festiwalu „Ulica” gościliśmy artystów z teatrów ulicznych z całego świata. Koniec miesiąca to inauguracja występów drużyny Puszczy Niepołomice w Ekstraklasie. Tradycyjnie już razem ze Stowarzyszeniem Wspólnota Polska gościliśmy dzieci z polskich rodzin. Tym razem nasi goście przyjechali z rejonu trockiego na Litwie i z Sambora na Ukrainie.

Pierwsza połowa sierpnia miała wyraźny akcent historyczny. Na niepołomickim rynku mogliśmy zobaczyć bardzo interesującą interaktywną wystawę Iskry Niepodległej. Na Błoniach zmagali się rycerze podczas II Turnieju Rycerskiego o Puchar Kazimierza Wielkiego. Ostatni weekend to tradycyjny Grill u burmistrza, podczas którego wybraliśmy Niepołomickie Smaki 2023.

Wrzesień rozpoczęliśmy od podpisania umowy na budowę boiska treningowego z ośmiotorową bieżnią lekkoatletyczną na terenie przylegającym do Niepołomickich Błoni. Na ten cel dostaliśmy dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki. W Muzeum Niepołomickim mogliśmy zobaczyć obraz Henryka Siemiradzkiego *U źródła* – dzieło przez wiele lat było uznawane za zaginione. Obraz ostatni raz był prezentowany publicznie ponad 130 lat temu. 17 września w puszczy odbyła się IX edycja Biegu 4Rest Run. W ostatni pełny weekend miesiąca miasto stało się miejscem Pól Chwały, dorocznego spotkania grup rekonstrukcyjnych. Tym razem motywem przewodnim było średniowiecze. Wyścig by Tomasz Marczyński to ostatnia wrześniowa impreza. Tradycyjnie zawodnicy wystartowali przed Zamkiem Królewskim w Niepołomicach o godzinie 11:11.

Październik przyniósł kolejną umowę na rozbudowę infrastruktury sportowej. Budowa skateparku to dawno wyczekiwana inwestycja, która – tak jak nowe boisko treningowe – powstanie przy Błoniach.

Otrzymaliśmy kolejne dwie nagrody za Niepołomickie Błonia. W konkursie Ministerstwa Klimatu i Środowiska

„Miasto z Klimatem – najlepszy zrealizowany projekt” zdobyliśmy II miejsce. Doceniono nas również w 10. edycji konkursu ECO – MIASTO, projekcie realizowanym przez UNEP/GRID-Warszawa i Ambasadę Francji w Polsce. Zwyciężyliśmy w kategorii Zielono-Błękitna Infrastruktura – miasta do 100 tysięcy mieszkańców.

Ponadto otrzymaliśmy tytuł Zwycięzcy X Ogólnopolskiego Konkursu Grunt na medal 2023 organizowanego przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. Nagrodzono teren inwestycyjny – Niepołomicka Strefa Inwestycyjna Podłęże – 7,23 h. Z kolei pilotażowy projekt drogi w systemie 2-1 na ulicy Sportowej w Niepołomicach odbił się szerokim echem nie tylko w mediach krajowych, również dziennikarze z innych krajów byli zainteresowani naszym nowym rozwiązaniem komunikacyjnym.

W listopadzie skończyliśmy modernizację znacznej części dróg gminnych przewidzianą na 2023 rok. Na ten cel wydatkowaliśmy ponad 3,6 mln złotych. Podpisaliśmy umowę na budowę Domu Kultury Senior, który powstanie przy Park&Ride w Podłężu. W sąsiedztwie powstającego skateparku na Błoniach powstanie również pumtrack. Kolejna podpisana w listopadzie umowa dotyczyła przebudowy drogi gminnej do orlika w Woli Batorskiej.

Grudzień – ostatni miesiąc roku otworzyliśmy kolejną nagrodą. Gmina Niepołomice zdobyła II miejsce w Rankingu Gmin Małopolski 2023. Nagroda jest przyznawana co roku przez FRDL MISTiA wspólnie z Urzędem Statystycznym w Krakowie. 500 biegaczy wystartowało w III Buncie Mikołajów – to ostatnia tak duża sportowa impreza w roku. Podczas uroczystej gali na Zamku Królewskim w Niepołomicach wręczyliśmy Dęby Biznesu 2023 – nagrody

dla firm wspierających rozwój naszej społeczności lokalnej. Tradycyjnie kapituła uhonorowała firmy w trzech kategoriach: Dąb Biznesu w kategorii koncert międzynarodowy otrzymała firma MAN Trucks sp. z o.o., w kategorii firma z polskim kapitałem – firma Smay sp. z o.o., a w kategorii firma rodzinna – Wiejskie Chleby Wroby Własne Mariusz Klima. Nagrodę specjalną za promocję Niepołomic na arenie ogólnopolskiej otrzymał Niepołomicki Sport S.A. MKS Puszcza Niepołomice. Jeszcze przed świętami, 21 grudnia podczas LXVI Sesji Rady Miejskiej radni przyjęli budżet na rok 2024. Uchwała zakłada dochody w wysokości 265.000.000,00 zł, a wydatki w kwocie 292.900.000,00 zł.

ROMAN PTAK

Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice
fot. Archiwum UMiG w Niepołomicach

Konsultacje społeczne

Strategii Rozwoju gminy Niepołomice na lata 2024-2035

odbywają się w dniach od 23.01.2024 do 27.02.2024

Z projektem Strategii Rozwoju gminy Niepołomice na lata 2024-2035 można zapoznać się na stronie internetowej poświęconej procesowi jej przygotowania. Strona dostępna jest pod adresem: strategia2035.niepolomice.eu. Projekt strategii został również udostępniony do publicznego wglądu w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach w Wydziale Rozwoju, Planowania Przestrzennego i Nieruchomości pod adresem: ul. Zamkowa 5, 32-005 Niepołomice – pokój nr 4.

W trakcie konsultacji Strategii Rozwoju gminy Niepołomice na lata 2024-2035 zaplanowano dwa spotkania:

- **Spotkanie konsultacyjne – które odbędzie się w dniu 30 stycznia 2024 roku w godzinach 17:00-19:00** w budynku Piekarni Sztuki w Niepołomicach, adres: ul. Spółdzielcza 7, 32-005 Niepołomice;
- **Dyżur konsultacyjny – który odbędzie się w dniu 5 lutego 2024 roku w godzinach 16:00-18:00** w Laboratorium Aktywności Społecznej w Niepołomicach, adres: ul. Bocheńska 26, 32-005 Niepołomice.

W ramach procesu konsultacji społecznych zachęcamy do zapoznania się z przygotowanym projektem Strategii Rozwoju gminy Niepołomice na lata 2024-2035 oraz do zgłoszenia swoich uwag do projektu. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do 27 lutego 2024 r. w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice, ul. Plac Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres e-mail: magistrat@niepolomice.eu lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP lub poprzez formularz online dostępny pod linkiem: strategia2035.niepolomice.eu.

O kolejnych etapach prac nad dokumentem będziemy informowali poprzez serwis internetowy gminy dostępny na stronie: strategia2035.niepolomice.eu oraz poprzez media społecznościowe gminy Niepołomice.

Nowości w komunikacji gminnej

Klaudia Kowalczyk

Wydział Gospodarki Komunalnej

W styczniu w gminie Niepołomice pojawiły się liczne zmiany dotyczące komunikacji publicznej

Komunikacja gminna

Od 1 stycznia mieszkańcy naszej gminy mają możliwość korzystania z dwóch nowych połączeń organizowanych w ramach komunikacji gminnej. Pierwsza linia z Chobotu do Woli Batorskiej oraz druga, z Niepołomic do Woli Batorskiej (przez osiedle Jazy), zapewnia po 10 par kursów w dni powszednie i po 5 par kursów w weekendy i święta. Linie te są przeznaczone dla mieszkańców oddalonych od DW964 – będącej szkieletem, w oparciu o którą organizowana jest komunikacja zbiorowa przebiegająca przez gminę – dostanie się do punktów przesiadkowych i kontynuowanie podróży w stronę Niepołomic, Krakowa, Wieliczki, Bochni czy Suchoraby.

Linia łącząca Podgrabie z Suchorabą została rozszerzona o przystanek przy P&R Podłęże Północ i kursuje również w weekendy i święta. Umożliwia to pasażerom przesiadkę na pociąg na obu stacjach kolejowych na terenie naszej gminy. Utrzymana została także linia dowożąca uczniów z Boryczowa do centrum.

Bilety

Od Nowego Roku za przejazd liniami gminnymi płacimy symboliczną złotówkę. Dzieci i młodzież ucząca się są zwolnione z opłat na podstawie ważnej legitymacji szkolnej lub studenckiej. Ponadto operator zobowiązany został do przestrzegania wszystkich ulg ustawowych, biletów KMK (Komunikacja Miejska w Krakowie) wykupionych na obowiązującą strefę (po trasie przejazdu linii 211, 221 oraz 301) oraz Biletu Metropolitalnego.

Przypominamy, że wprowadzony 1 sierpnia Bilet Metropolitalny, będący efektem współpracy województwa małopolskiego, gminy miejskiej Kraków, Stowarzyszenia Metropolia Krakowska oraz gmin wchodzących w jej skład, pozwala na prostsze i tańsze podróżowanie pociągami, tramwajami i autobusami. Na jego podstawie pasażerowie uprawnieni są do korzystania z komunikacji organizowanej przez gminy metropolii, miasto Kraków i Koleje Małopolskie, Polregio oraz Koleje Śląskie. Bilet uprawniający

do przejazdów w strefie I i II kosztuje 169 zł miesięcznie (84,50 zł w przypadku biletu ulgowego).

ALD – dowóz do kolei

W ramach Autobusowych Linii Dowozowych, oprócz linii A7 (Proszowice-Nowe Brzesko-Chobot-Podłęże), uruchomiona została nowa linia – A37 (Proszowice-Igołomia-Niepołomice-Podłęże). ALD zapewnia łącznie 14 par kursów w dni powszednie, 9 w soboty, 6 w weekendy i święta. Jej rozkład aktualizowany będzie w oparciu o rozkład jazdy pociągów.

KMK

Wprowadzenie autobusów przegubowych pozwoliło większej liczbie pasażerów na korzystanie z połączenia do centrum Krakowa. O sukcesie świadczy fakt, że linia 301 bije rekordy napelnienia wśród wszystkich linii aglomeracyjnych i zapewnia aż 47 połączeń z Krakowem w ciągu doby.

Ponadto trwają rozmowy na temat skrócenia linii 211 do przystanku Pleśszów. Wygenerowane oszczędności pozwolą na dogęszczenie połączenia w układzie 20 par kursów w dni powszednie i 10 w weekendy i święta. Może w niedalekiej przyszłości uda nam się

wypracować system, który pozwoli na podwojenie liczby przejazdów?

Prywatni przewoźnicy

Pasażerowie mają również dostęp do usług prywatnych przewoźników. Usługi na terenie naszej gminy świadczy D-Bus na liniach Kłaj-Wieliczka oraz Bochnia-Kraków Nowa Huta, a także An-bus z Zagórza do Wieliczki.

Zaprzestanie finansowania linii Chobot-Kraków

Gmina Niepołomice nie będzie w tym roku finansować linii łączącej Chobot z Krakowem. Decyzja ta uwarunkowana jest w dużej mierze brakiem możliwości uzyskania dopłaty ze środków FRPA. Do tej pory linia ta w 100% finansowana była z budżetu gminy, a jej szacowane koszty w roku 2024 przekroczyłyby kwotę 1.400.000,00 zł.

Obecnie najszybszym sposobem dostania się do centrum Krakowa jest wybranie

ALD i dalsza podróż koleją. Możliwe jest także skorzystanie z komunikacji aglomeracyjnej: linii 211, 221 i 301.

Rozkłady

Zaktualizowane rozkłady znajdują się na stronie:

Plany na rok 2024

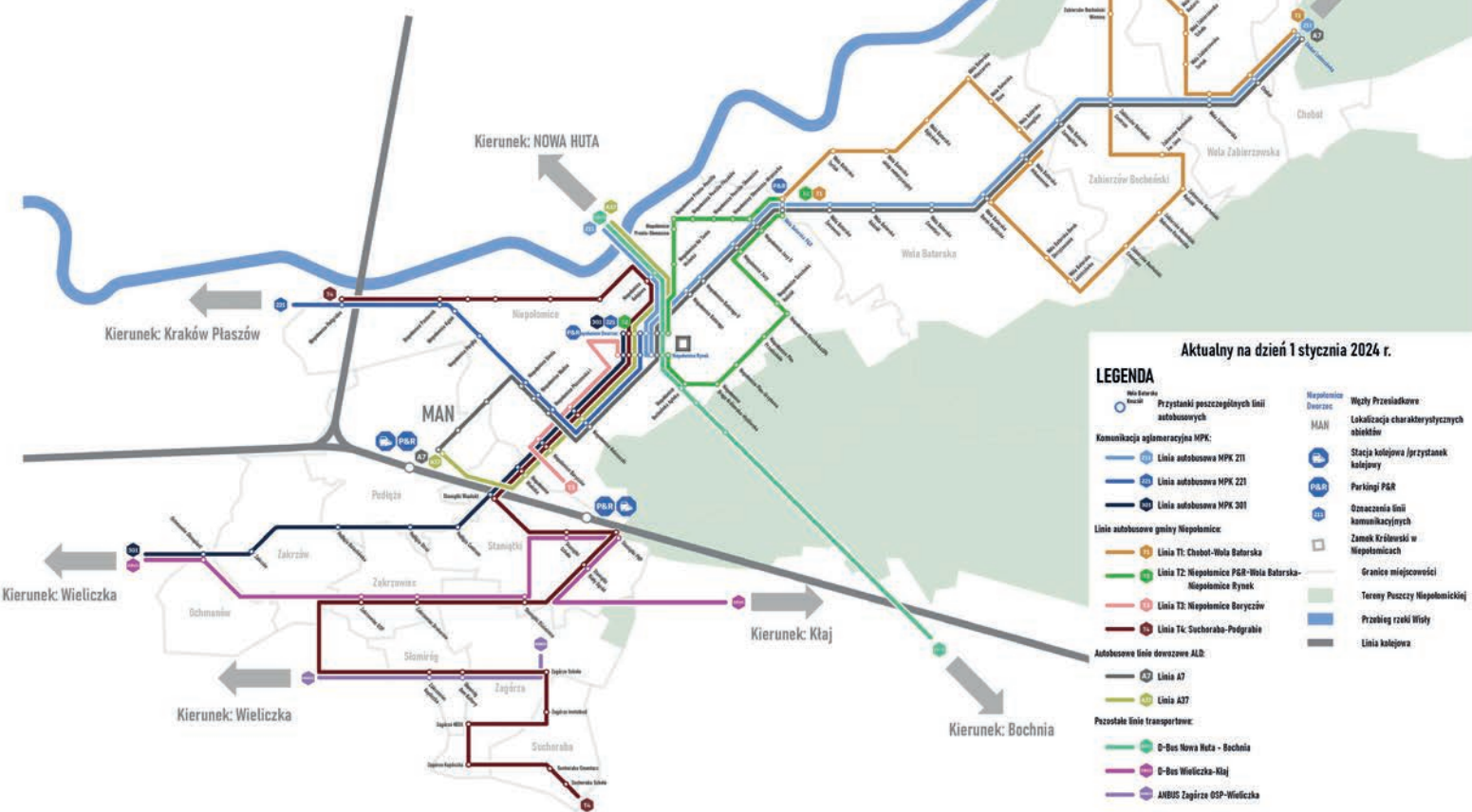
W 2024 roku planujemy zinventaryzować wszystkie przystanki na terenie naszej gminy, ujednoczyć ich nazwy i systematycznie uzupełniać informacje pasażerskie na dworcach. Być może już zaobserwowali Państwo nowo montowane znaki.

Oprócz logo gminy wyposażone zostaną w tabliczkę z nazwą przystanku oraz rozkład jazdy. Ten standard chcemy wprowadzić na każdym czynnym przystanku w gminie. Planujemy również wymianę wiat przystankowych – tak, aby zapewniały ochronę przed pogodą, a także cieszyły oko. Dołożymy starań, aby wzmocnić chętnie wykorzystywaną przez Państwa linię 211. W tym roku chcemy przedstawić Państwu nowy portal transportowy na naszej stronie internetowej. Zapewniamy, że informacje pasażerskie i aktualizacje będą jasne i czytelne.

Nowości w gminnej komunikacji dają szansę na poprawę dostępności i wydajności systemu transportu publicznego, oferując mieszkańcom wcześniej wykluaczonych komunikacyjnie terenów oczekiwane połączenia i atrakcyjne ceny biletów. Liczymy, że spełnią oczekiwania pasażerów i spowodują, że chętniej wybierać będą Państwo transport zbiorowy.

Schemat transportowy Gminy Niepołomice #NIEPOTRANSPORT

Terminy wywozu odpadów w gminie Niepołomice

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

Zapraszamy do zapoznania się z dokładnymi terminami wywozu odpadów komunalnych w Niepołomicach oraz sołectwach w naszej gminie

W celu ułatwienia mieszkańcom organizacji codziennego życia i skutecznego zarządzania odpadami, przedstawiamy szczegółowe terminy wywozu śmieci. Prosimy o systematyczne sprawdzanie i dostosowywanie się do kalendarza, aby uniknąć ewentualnych niedogodności.

Wywóz odpadów zmieszanych odbywa się regularnie. W wyznaczony dzień mieszkańcy proszeni są o wystawianie

pojemników na śmieci przed swoimi posesjami w odpowiednich godzinach.

W naszej gminie szczególnie nacisk kładziemy na segregację odpadów. Segregacja odpadów to kluczowy krok w kierunku zrównoważonego i ekologicznego stylu życia. Poprzez właściwe rozdzielanie odpadów ograniczamy ilość śmieci trafiających na składowiska, co wpływa pozytywnie na środowisko natu-

ralne. Ponadto umożliwia to efektywne przetwarzanie i recyding, co daje nam szansę na ponowne wykorzystanie surowców i ograniczenie ilości odpadów trafiających na wysypiska.

Pamiętajmy, że każdy z nas ma istotny wkład w tworzenie przyjaznego środowiska. Odpowiedzialność za segregację i prawidłowe usuwanie odpadów to nie tylko obowiązek, ale przede wszystkim wyraz troski o nasze otoczenie.

Zachęcamy wszystkich mieszkańców Niepołomic i sołectw gminy Niepołomice do aktywnego udziału w praktykowaniu zasad zrównoważonego gospodarowania odpadami.

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych, segregowanych i biodegradowalnych na rok 2024

Akaczowa, Batorego, Bażantowa, Flisaków, Kasztanowa, Kolejowa, Krzywa, Kwiatowa, Magnolii, Na Grobli, Na Grobli – po drugiej stronie drogi krajowej nr 75, Na Tamie, Nowa, Pionierów, Podwale, Pogodna, Powiśle, Prosta, Radosna, Stawowa, Stroma, Topolowa, Wesola, Wiślana, Wiśniowa

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	2,15,29	12.26	11.25	8.22	6,20,	3.17	1,15,29	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30
Odpady biodegradowalne	2,15,29	12.26	11.25	8.22	6,20,	3.17	1,15,29	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30

Boczna, Czackiej, os. Kaptarz, Klonowa, Krucza, Lawendowa, Łanowa, Orzechowa, Nagietkowa, Pociągów Pancernych, Rumiankowa, Słoneczna, Suszówka, os. Suszówka, Szałwiowa, Trudna, Wroniarka, W. Kłuska, Zabierzowska, Zabłocie, Zaczysze, Zielona, Orzechowa

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	2,16,30	13.27	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31
Odpady biodegradowalne	2,16,30	13.27	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31

6- Batalionu, Balonowa, Brzezinki, Czerwonych Beretów, Graniczna, Komandosów, Lotnicza, Ludowa, Nawigatorów, Mokra, Oficerska, Olchowa, Płaszowska, Pilotów, Podoficerska, Polna, Potasińskiego, Przyjazna, Saperów, Spadochroniarzy, Strzelców, Wielicka, Wrzosowa, Wimmera, Sąsiedzka

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	3,17,31	14.28	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18
Odpady biodegradowalne	3,17,31	14.28	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18

3 Maja, Al. Dębowa, Borówkowa, Cmentarna, Daszyńskiego, Jagiellońska, Jodłowa, Kościuszki, Łąkowa, Makosza, Malinowskiego, Malinowa, Piękna, Pileckiego, Poziomkowa, Podlasie, Staniątecka, Wiejska

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	4.18	1,15,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18	1,16,29	12.26	10.24	7.21	5.19
Odpady biodegradowalne	4.18	1,15,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18	1,16,29	12.26	10.24	7.21	5.19

Błonie, Chrustowa, Chwałców, Górala, Jasna, Kątek, Krakowska, Lipowa, Niepołomicka, Podłęska, Pod Gwiazdami, Różana, Sportowa, Śliczna, Torowa, Wygodna

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	8.22	5.19	4.18	2,15,27(s)	13.27	10.24	8.22	5.19	2,16,30	14.28	12.25	9,21(s)
Odpady biodegradowalne	8.22	5.19	4.18	2,15,27(s)	13.27	10.24	8.22	5.19	2,16,30	14.28	12.25	9,21(s)

FR. Książka, Grabska, Ignacego-Łukasiewica, Poręby, Portowa, Rolnicza, Skarbowa, Spokojna, Wałowa, Witosa, Masztowa

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	9.23	6,20,	5.19	3,16,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	3.17	1,15,29	13.26	10.23
Odpady biodegradowalne	9.23	6,20,	5.19	3,16,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	3.17	1,15,29	13.26	10.23

Bocheńska, Długa, Droga Królewska, Grzybowa, Kątowa, Królowej Bony, Kusocińskiego, Księżycowa, Myśliwska, Okrężna, os. Błoto, Osiedlowa, Oriona, Płaskowa, Ples, Rowckiego, Pleska Sadyba, Smutna, Sosnowa, Syriusza, Ścieżka Głogowa, Szkolna do Kusocińskiego, Ułanów, Wspólna, Ziemby, Zawila

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	10.24	7.21	6,20,	4,17,30	15.29	12.26	10.24	7.21	4.18	2,16,30	14.27	11.24
Odpady biodegradowalne	10.24	7.21	6,20,	4,17,30	15.29	12.26	10.24	7.21	4.18	2,16,30	14.27	11.24

Bohaterów Getta, Bohaterów Westerplatte, Brzozowa, Czumy, Jagodowa, Korczaka, Leśna, Litewska, Marudy, Modrzejewskiej, Modrzeziowa, Opatki, Partyzantów, Sikorskiego, Sołskiego, Świerkowa, Wąska, Wojska Polskiego, Wyzwolenia, Zakole

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	11.25	8.22	7.21	5.18	2,16,31	13.27	11.25	8.22	5.19	3,17,31	15.28	12.27
Odpady biodegradowalne	11.25	8.22	7.21	5.18	2,16,31	13.27	11.25	8.22	5.19	3,17,31	15.28	12.27

Fabryczna, Grunwaldzka, Pl. Kazimierza Wielkiego, Kopernika, Księcia Witolda, Mickiewicza, Młyńska, Moczydło, Ogrodowa, Parkowa, Plac Zwycięstwa, Robotnicza, Os. Robotnicze, Rynek, Sadowa, Spółdzielcza, Szewska, Zagrody, Zbożowa, Zamkowa

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	12.26	9.23	8.22	6(s),19	4(s),17	1(s),14,28	12.26	9.23	6,20,	4.18	2(s),16(s),29	13,28(s)
Odpady biodegradowalne	12.26	9.23	8.22	5.19	2,17,31	14.28	12.26	9.23	6,20,	4,18,31	15.29	13.27

Harmonogram odbioru odpadów wielkogabarytowych na rok 2024	
Flisaków, Kasztanowa, Magnolii, Podwale, Pogodna, Powiśle, Prosta, Radosna, Stroma, Topolowa, Wiślana, Wiśniowa	
Odpady wielkogabarytowe	od 10 czerwca do 12 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Akacyjowa, Batorego, Bażantowa, Kolejowa, Krzywa, Kwiatowa, Na Grobli, Na Grobli – po drugiej stronie drogi krajowej nr 75, Na Tamie, Nowa, Pionierów, Stawowa, Wesoła	
Odpady wielkogabarytowe	od 12 czerwca do 14 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Boczna, Łanowa, Pociągów Pancernych, Słoneczna, Trudna, Wroniarka, Zabierzowska, Zabłocie, Zacisze, Orzechowa, Wiesława Kłuska	
Odpady wielkogabarytowe	od 24 czerwca do 26 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Czackiej, os. Kaptarz, Klonowa, Krucza, Lawendowa, Nagietkowa, Rumiankowa, Suszówka, os. Suszówka, Szalwiowa, Zielona	
Odpady wielkogabarytowe	od 26 czerwca do 28 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
6- Batalionu, Balonowa, Komandosów, Lotnicza, Nawigatorów, Oficerska, Pilotów, Podoficerska, Saperów, Spadochroniarzy, Strzelców, Strzelecka	
Odpady wielkogabarytowe	od 3 czerwca do 5 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Brzezinki, Czerwonych Beretów, Graniczna, Ludowa, Mokra, Olchowa, Płaszowska, Polna, Potasińskiego, Sadowa, Sąsiedzka, Wielicka, Wrzosowa, Wimmera	
Odpady wielkogabarytowe	od 5 czerwca do 7 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
3 Maja, Borówkowa, Cmentarna, Daszyńskiego, Jagiellońska, Kościuszki, Malinowa, Piękna, Pileckiego, Poziomkowa	
Odpady wielkogabarytowe	od 17 lipca do 19 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Al. Dębowa, Jodłowa, Łąkowa, Makosza, Malinowskiego, Podlasie, Staniątecka, Wiejska	
Odpady wielkogabarytowe	od 29 lipca do 31 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
FR. Książka, Błonie, Chrustowa, Chwałców, Górala, Krakowska, Lipowa, Niepołomska, Podłęska, Pod Gwiazdami, Różana, Spokojna, Sportowa, Śliczna, Torowa	
Odpady wielkogabarytowe	od 8 lipca do 10 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Jasna, Kątek, Grabska, Poręby, Portowa, Rolnicza, Skarbowa, Wałowa, Witosa, Masztowa	
Odpady wielkogabarytowe	od 10 lipca do 12 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Bocheńska, Droga Królewska, Kusocińskiego, Myśliwska, os. Błoto, Osiedlowa, Roweckiego, Szkolna do Kusocińskiego, Ułanów, Wspólna, Ziembry	
Odpady wielkogabarytowe	od 22 lipca do 24 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Długa, Grzybowa, Kątowa, Królowej Bony, Księżycowa, Okrężna, Oriona, Piaskowa, Ples, Pleska Sadyba, Smutna, Sosnowa, Syrusza, Ścieżka Głogowa, Zawila	
Odpady wielkogabarytowe	od 24 lipca do 26 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Bohaterów Getta, Czumy, Korczaka, Leśna, Litewska, Opłotki, Partyzantów, Sikorskiego, Wąska, Wojska Polskiego - przy ul. Czumy, Wyzwolenia, Zakole, Bohaterów Westerplatte, Brzozowa, Jagodowa, Marudy, Modrzejewskiej, Modrzewiowa, Solskiego, Świerkowa, Wojska Polskiego - od ul. Modrzejewskiej	
Odpady wielkogabarytowe	od 15 lipca do 17 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Fabryczna, Grunwaldzka, Księcia Witolda, Młyńska, Ogrodowa, Robotnicza, Os. Robotnicze	
Odpady wielkogabarytowe	1 lipca do 3 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
Pl. Kazimierza Wielkiego, Kopernika, Mickiewicza, Moczydło, Parkowa, Plac Zwycięstwa, Rynek, Spółdzielcza, Szewska, Zagrody, Zbożowa, Zamkowa	
Odpady wielkogabarytowe	od 3 lipca do 5 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych, segregowanych i biodegradowalnych na rok 2024												
PODŁĘŻE 1												
lewa strona od Niepołomic; Cała ulica Wielicka w Podłężu												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	2,15,29	12.26	11.25	8.22	6,20,	3.17	1,15,29	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30
Odpady biodegradowalne	2,15,29	12.26	11.25	8.22	6,20,	3.17	1,15,29	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30
PODŁĘŻE 2												
prawa strona bez ulicy Wielickiej												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	3,16,30	13.27	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31
Odpady biodegradowalne	3,16,30	13.27	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31

STANIĄTKI 1 (Kręta, Krótka, Mostowa, Na Przystanek, Niepołomska, Piaskowa, Podcegielniana, Piłsudskiego, Polna, Pożarnicza, Północna, Staniątecka, Szkolna, Świerkowa, Wierzbowa, Za torem)												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	4,17,31	14.28	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18
Odpady biodegradowalne	4,17,31	14.28	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31	14.28	11.25	9.23	6.20	4.18
STANIĄTKI 2 (Benedyktyńska, Cmentarna, Droga Królewska, Jeruzal, Klasztorna, Kwiatowa, Mokra, Na Błonie, Na Górnice, Parkowa, Sportowa, Św. Wojciecha, Wodociągowa, Wyszyńskiego, Zielone)												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	4.18	1,15,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18	1,16,29	12.26	10.24	7.21	5.19
Odpady biodegradowalne	4.18	1,15,29	14.28	11.25	9.23	6.20	4.18	1,16,29	12.26	10.24	7.21	5.19
STANIĄTKI 3 (Biały Ogród, Górna-Górne, Górzyste , Jana Pawła , Kolejowa , Leśna, Nowa, Ogrodowa, Podborska, Podlaska, Wąska)												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane	5.19	2.16	1,15,29	12.26	10.24	7.21	5.19	2,17(s),30	13.27	11.25	8.22	6,20,
Odpady biodegradowalne	5.19	2.16	1,15,29	12.26	10.24	7.21	5.19	2,16,30	13.27	11.25	8.22	6.20
SUCHORABA, ZAGÓRZE												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	9.23	6,20,	5.19	2,16,30	14.28	11.25	9.23	6,20,	3.17	1,15,29	12.26	10.24
Odpady biodegradowalne	9.23	6,20,	5.19	2,16,30	14.28	11.25	9.23	6,20,	3.17	1,15,29	12.26	10.24

Harmonogram odbioru odpadów wielkogabarytowych na rok 2024

PODŁĘŻE 1 ul. Wielicka, Piaski	
Odpady wielkogabarytowe	od 12 sierpnia do 14 sierpnia odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
PODŁĘŻE 2 Centrum, za torami	
Odpady wielkogabarytowe	od 19 sierpnia do 21 sierpnia odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
STANIĄTKI 1 (Kręta, Krótka, Mostowa, Na Przystanek, Niepołomska, Piaskowa, Podcegielniana, Piłsudskiego, Polna, Pożarnicza, Północna, Staniątecka, Szkolna, Świerkowa, Wierzbowa, Za torem)	
Odpady wielkogabarytowe	od 31 lipca do 2 sierpnia odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
STANIĄTKI 2 (Benedyktyńska, Cmentarna, Droga Królewska, Jeruzal, Klasztorna, Kwiatowa, Mokra, Na Błonie, Na Górnice, Parkowa, Sportowa, Św. Wojciecha, Wodociągowa, Wyszyńskiego, Zielone)	
Odpady wielkogabarytowe	od 5 sierpnia do 7 sierpnia odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
STANIĄTKI 3 (Biały Ogród, Górna-Górne, Górzyste , Jana Pawła , Kolejowa , Leśna, Nowa, Ogrodowa, Podborska, Podlaska, Wąska)	
Odpady wielkogabarytowe	od 7 sierpnia do 9 sierpnia odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
SUCHORABA	
Odpady wielkogabarytowe	od 17 czerwca do 19 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
ZAGÓRZE	
Odpady wielkogabarytowe	od 19 czerwca do 21 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych, segregowanych i biodegradowalnych na rok 2024

ZAKRZÓW												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	8.22	5.19	4.18	2,15,27(s)	13.27	10.24	8.22	5.19	2,16,30	14.28	12.25	9,21(s)
Odpady biodegradowalne	8.22	5.19	4.18	2,15,27(s)	13.27	10.24	8.22	5.19	2,16,30	14.28	12.25	9,21(s)
ZAKRZOWIEC												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	9.23	6,20,	5.19	3,16,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	3.17	1,15,29	13.26	10.23
Odpady biodegradowalne	9.23	6,20,	5.19	3,16,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	3.17	1,15,29	13.26	10.23

OCHMANÓW												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	10.24	7.21	6,20,	4,17,30	15.29	12.26	10.24	7.21	4.18	2,16,30	14.27	11.24
Odpady biodegradowalne	10.24	7.21	6,20,	4,17,30	15.29	12.26	10.24	7.21	4.18	2,16,30	14.27	11.24
SŁOMIRÓG												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	12.26	9.23	8.22	6(s),19	4(s),17	1(s),14,28	12.26	9.23	6,20,	4.18	2(s),16(s),29	13,28(s)
Odpady biodegradowalne	9.23	6.20	5.19	2,16,30	14.28	11.25	9.23	6.20	3.17	1,15,29	12.26	10.24
CHOBOT												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	5.19	2.16	1,15,29	12.26	10.24	7.21	5.19	2,17(s),30	13.27	11.25	8.22	6,20,
Odpady biodegradowalne	2,16,30	13.27	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31
ZABIERZÓW BOCHEŃSKI 1 Północ, Łąki, Łąźnia, Dąbrowa, Centrum.												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	3,17,31	14.28	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18
Odpady biodegradowalne	3,17,31	14.28	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18
ZABIERZÓW BOCHEŃSKI 2 Zaborcze, Ulesie, Sołtysie, Zakościele, południowa część wsi												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	4.18	1,15,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18	1,16,29	12.26	10.24	7.21	5.19
Odpady biodegradowalne	4.18	1,15,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	4.18	1,16,29	12.26	10.24	7.21	5.19

Harmonogram odbioru odpadów wielkogabarytowych na rok 2024

ZAKRZÓW	
Odpady wielkogabarytowe	od 3 czerwca do 5 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
ZAKRZOWIEC	
Odpady wielkogabarytowe	od 6 czerwca do 10 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
OCHMANÓW	
Odpady wielkogabarytowe	od 11 czerwca do 13 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
SŁOMIRÓG	
Odpady wielkogabarytowe	od 17 czerwca do 19 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
CHOBOT	
Odpady wielkogabarytowe	od 24 czerwca do 26 czerwca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
ZABIERZÓW BOCHEŃSKI 1 Północ, Łąki, Łąźnia, Dąbrowa, Centrum.	
Odpady wielkogabarytowe	od 1 lipca do 3 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
ZABIERZÓW BOCHEŃSKI 2 Zaborcze, Ulesie, Sołtysie, Zakościele, południowa część wsi	
Odpady wielkogabarytowe	od 4 lipca do 8 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych, segregowanych i biodegradowalnych na rok 2024

WOLA BATORSKA 1 Przyborów , Borek, droga 964 od przystanku Mikoniowiec dla wysiadających do granicy z Zabierzowem Bocheńskim , drogi boczne i część Mikoniowca												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	8.22	5.19	4.18	2,15,27(s)	13.27	10.24	8.22	5.19	2,16,30	14.28	12.25	9,21(s)
Odpady biodegradowalne	8.22	5.19	4.18	2,15,27(s)	13.27	10.24	8.22	5.19	2,16,30	14.28	12.25	9,21(s)
WOLA BATORSKA 2 Zamogielice, od Wsi(auto-złom) do OSP i drogi boczne , Kolanów , od Skrzyżowania drogi 964 do drogi Królewskiej oraz boczne												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	9.23	6,20,	5.19	3,16,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	3.17	1,15,29	13.26	10.23
Odpady biodegradowalne	9.23	6,20,	5.19	3,16,29	14.28	11.25	9.23	6,20,	3.17	1,15,29	13.26	10.23

WOLA BATORSKA 3 Droga 964 od granicy z Niepołomicami do przystanku Mikoniowiec dla wysiadających , drogi boczne ,Mikoniowiec prawa i lewa strona												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	10.24	7.21	6,20,	4,17,30	15.29	12.26	10.24	7.21	4.18	2,16,30	14.27	11.24
Odpady biodegradowalne	10.24	7.21	6,20,	4,17,30	15.29	12.26	10.24	7.21	4.18	2,16,30	14.27	11.24
WOLA BATORSKA 4 Od boiska sportowego, Koźlica, Kępa, Tarnówka, Wychyłówka, Wieś i wszystkie przylegające boczne do gimnazjum												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	11.25	8.22	7.21	5.18	2,16,31	13.27	11.25	8.22	5.19	3,17,31	15.28	12.27
Odpady biodegradowalne	11.25	8.22	7.21	5.18	2,16,31	13.27	11.25	8.22	5.19	3,17,31	15.28	12.27
WOLA ZABIERZOWSKA 1 Nowa Wieś, Flaga, Chałupki, Mała Wieś, Psarka.												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	2,15,29	12.26	11.25	8.22	6,20,	3.17	1,15,29	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30
Odpady biodegradowalne	2,15,29	12.26	11.25	8.22	6,20,	3.17	1,15,29	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30
WOLA ZABIERZOWSKA 2 Kła, Brzozówka, Zakrzeniec, Kąt, Skotnica.												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	2,16,30	13.27	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31
Odpady biodegradowalne	2,16,30	13.27	12.26	9.23	7.21	4.18	2,16,30	13.27	10.24	8.22	5.19	3,17,31

INFORMACJE O ODBIORZE ODPADÓW BIODEGRADOWALNYCH
Odpady biodegradowalne to: odpady kuchenne resztkowe (odpady pochodzenia roślinnego bez opakowań), odpady zielone (trawa, spady owocowe, liście, drobne gałęzie bez konarów)
 Każdorazowo odbiór odpadów biodegradowalnych odbywać się będzie w systemie „worek za worek” w ilości **nie większej niż 6 worków na nieruchomości**. Odbiór odpadów tylko w workach brązowych. **Ziemia, darni, kamienie czy korzenie z bryłami ziemi nie będą odbierane**. W przypadku zapakowania odpadów biodegradowalnych klujących np. róże, berbersy... itp. **umieścić na zewnątrz worka w widocznym miejscu informację o jego zawartości**.
 W przypadku wydzielenia na nieruchomości lokali mieszkalnych lub w przypadku gdy na działce znajdują się 2 budynki mieszkalne odpady biodegradowalne należy rozdzielić lub umieścić informację na zewnątrz worka w widocznym miejscu z jakich lokali/budynków pochodzą odpady.
 Odpady należy wystawić przed posesję w dzień poprzedzający wywóz lub do godziny 06:00 rano w dzień odbioru. **ODBIÓR ODPADÓW SEGREGOWANYCH TYLKO W SZCZELNIE ZAWIĄZANYCH WORKACH.**

LEGENDA :
 (S) - odbiór odpadów w sobotę

Dane kontaktowe do Operatorów odbioru odpadów :

MPGO Sp. z o.o. operator odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych, odpadów wielkogabarytowych : Dział Transportu (wywóz odpadów) 12 340 04 09 Adres mailowy : mpgo@mpgo.krakow.pl Strona internetowa operatora : www.mpgo.krakow.pl	
PreZero Małopolska Sp. z o.o. operator odbioru odpadów biodegradowalnych : Dział Biura Obsługi Klienta 12-390-71-28 ; 12-390-71-22 Adres mailowy : krakow@prezero.com Strona internetowa operatora : prezero.pl	

Harmonogram odbioru odpadów wielkogabarytowych na rok 2024	
WOLA BATORSKA 1 Przyborów , Borek, droga 964 od przystanku Mikoniowiec dla wysiadających do granicy z Zabierzowem Bocheńskim , drogi boczne i część Mikoniowiec	
Odpady wielkogabarytowe	od 9 lipca do 11 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
WOLA BATORSKA 2 Zamogielice, od Wsi(auto-złom) do OSP i drogi boczne , Kolanów , od Skrzyżowania drogi 964 do drogi Królewskiej oraz boczne	
Odpady wielkogabarytowe	od 15 lipca do 17 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
WOLA BATORSKA 3 Droga 964 od granicy z Niepołomicami do przystanku Mikoniowiec dla wysiadających , drogi boczne ,Mikoniowiec prawa i lewa strona	
Odpady wielkogabarytowe	od 22 lipca do 24 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
WOLA BATORSKA 4 Od boiska sportowego, Koźlica, Kępa, Tarnówka, Wychyłówka, Wieś i wszystkie przylegające boczne do gimnazjum	
Odpady wielkogabarytowe	od 29 lipca do 31 lipca odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
WOLA ZABIERZOWSKA 1 Nowa Wieś, Flaga, Chałupki, Mała Wieś, Psarka.	
Odpady wielkogabarytowe	od 5 sierpnia do 7 sierpnia odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru
WOLA ZABIERZOWSKA 2 Kła, Brzozówka, Zakrzeniec, Kąt, Skotnica.	
Odpady wielkogabarytowe	od 12 sierpnia do 14 sierpnia odpady wystawiamy w pierwszy dzień odbioru

Odpady należy wystawić przed posesję w dzień poprzedzający wywóz lub do godziny 06:00 rano w pierwszy dzień odbioru.

W ramach akcji wystawka można wyzbycić się niepotrzebnych w domach odpadów tj.:

szafy, fotele, krzesła, stoły, dywany, materaca, kołdry, okna i drzwi bez szyb, deski, wanny, piecyki gazowe, opony z samochodów osobowych do 3,5t, telewizory, komputery, żelazka, radia monitory, agd, kumulatory itp.

NIE WYSTAWIAMY: wszelkie odpady poremontowe, budowlane (gruz, pokrycia dachowe, dachówki, tzw. „papa”) kleje, farby, baterie, wata mineralna, styropian budowlany i opakowaniowy, regipsy, łączenia regipsów, rury, ubrania, maszyny rolnicze, kartony, folia, trawy, liści, spadów owocowych, przewodów elektrycznych.

Dane kontaktowe do Operatorów odbioru odpadów :

MPGO SP. Z O.O. operator odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych, odpadów wielkogabarytowych :

Dział Transportu (wywóz odpadów) 12 340 04 09

Adres mailowy : mpgo@mpgo.krakow.pl

Strona internetowa operatora : www.mpgo.krakow.pl

PreZero Małopolska sp. z o.o. operator odbioru odpadów biodegradowalnych :

Dział Transportu (wywóz odpadów) 12 390-71-27 ; 12 390-66-42 ; 12 390 71 20

Adres mailowy : krakow@prezero.com

Strona internetowa operatora : prezero.pl

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych i segregowanych na rok 2024

adres nieruchomości	Nr nieruchomości	Odpady niesegregowane (zmieszane) – dzień tygodnia	Odpady segregowane - dzień tygodnia	Odpady wielkogabarytowe
Daszyńskiego	46	czwartek	czwartek	6.06
Daszyńskiego	48			
Grunwaldzka	20c/1-8	czwartek	czwartek	13.06
Grunwaldzka	22x			
Grunwaldzka	22y			
Grunwaldzka	22e			
Grunwaldzka	24f			
Grunwaldzka	24g			
Grunwaldzka	24h			
Grunwaldzka	24i			
Grunwaldzka	24k			
Grunwaldzka	24l			
T. Kościuszki	66c-66i	czwartek	czwartek	27.06
Lawendowa	2-8	wtorek	czwartek	20.06
Lawendowa	25-31			
Leśna	11	czwartek	czwartek	6.06
Leśna	13	czwartek	czwartek	13.06
Młyńska	18			
Mokra	14	czwartek	czwartek	27.06
Mokra	16 B-E			
Ogrodowa	8b-c	czwartek	czwartek	13.06
Ogrodowa	10			
Ogrodowa	57-79			
Pileckiego	16	czwartek	czwartek	13.06
Pileckiego	20			
Pileckiego	22			
Pileckiego	24			
Płaszowska	17	środa	czwartek	27.06
Płaszowska	19			
Płaszowska	21			
Płaszowska	23			
Płaszowska	25			
Płaszowska	27			
Płaszowska	29			
Płaszowska	35			

Podlasie	72	czwartek	czwartek	6.06
Potasińskiego	2,2A, 4-4C, 12-12D, 14-14E, 16-16F, 18-18F, 20-20D,	czwartek	czwartek	6.06
Podoficerska	6,8,10,12	czwartek		6.06
Os. Robotnicze	1	czwartek	czwartek	13.06
Os. Robotnicze	2			
3 Maja	27A	czwartek	czwartek	13.06
Wimmera	41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59,61	środa	czwartek	27.06
Wrzosowa	17D	czwartek	czwartek	23.06
Wrzosowa	31-31D			
Wrzosowa	61			
Wrzosowa	63			
Wrzosowa	65			
Wrzosowa	97-119			
Zabierzowska	36a	wtorek	czwartek	20.06
Zabierzowska	36b			
Zabierzowska	36c			
Zabierzowska	36d			
Zagrody	3d	czwartek	czwartek	13.06
Zagrody	3e			
Zagrody	3f			
Sołectwa				
Wola Batorska	628	Wtorek	czwartek	12.07
Wola Batorska	629			
Wola Batorska	630			
Wola Batorska	634			
Zakrzowiec	80	Wtorek	czwartek	14.06
Zakrzowiec	90			
Zakrzowiec	91			
Zakrzowiec	92			

Oplaty za odpady bez zmian

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

W roku bieżącym nie przewidujemy żadnych zmian w stawce opłaty za odbiór odpadów komunalnych w gminie Niepołomice. Nie zmieniają się również numery kont przeznaczone do dokonywania płatności za odpady komunalne

Odbiorem odpadów w gminie Niepołomice zajmuje się konsorcjum dwóch firm: Małopolskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Krakowie i PreZero Małopolska Sp. z o.o. Od 1 stycznia 2023 r. stawka opłaty za wywóz śmieci wynosi 40 zł od osoby i to w 2024 roku się nie zmieni.

W ramach tej opłaty odbierana jest od mieszkańców każda ilość wytworzonych odpadów zmieszanych, papieru, szkła i tworzyw sztucznych – w systemie „worek za worek”. Odpady biodegradowalne

odbierane są w systemie „worek za worek” w ilości nie większej niż 6 szt. na nieruchomości jednorodzinnej przy każdym odbiorze w ciągu roku.

Przedsiębiorstwa i instytucje podpisują umowy z firmami, które mają prawo prowadzić taką działalność na terenie gminy. Kubły na odpady zmieszane i worki są dostarczane za darmo.

Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnosi się bez wezwania, z góry, do 15 dnia miesiąca, za który nale-

ży się opłata, przelewem na indywidualny rachunek bankowy Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach, gotówką w kasie tego urzędu lub u inkasenta. Można dla wygody dokonać wpłaty za kilka miesięcy z góry.

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przyjmują wyłącznie odpady komunalne (z wyłączeniem odpadów pochodzących z działalności gospodarczej) dostarczone przez mieszkańców gminy za okazaniem dowodu osobistego.

Na terenie gminy funkcjonują dwa punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych: w Podłężu 740 oraz w Woli Batorskiej 572. Oba punkty są otwarte od wtorku do soboty z wyłączeniem dni wolnych od pracy oraz Wielkiej Soboty i Wigilii świąt Bożego Narodzenia. Wszystkie informacje dotyczące regulaminu obiektów można znaleźć na stronie internetowej.

Zrównoważone ogrzewanie dla ochrony środowiska

Justyna Mitroniuk

ekodoradca w UMiG w Niepołomicach

W grudniu 2023 roku zakończył się drugi etap Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Niepołomice – etap 2 realizowanego dzięki dofinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WM na lata 2014-2020, mający na celu poprawę efektywności energetycznej. Program obejmował wymianę starych, nieekologicznych źródeł ciepła na urządzenia bardziej przyjazne dla środowiska, umożliwiając mieszkańcom zakup kotła gazowego, kotła na biomase, pompy ciepła, a także wsparcie do modernizacji instalacji c.o i c.w.u w wysokości maksymalnie 7 tys. zł.

Bezpośrednim celem projektu było i nadal jest podniesienie świadomości

i wiedzy mieszkańców naszej gminy w zakresie poprawy jakości powietrza poprzez działania zmniejszające emisję zanieczyszczeń, gazów cieplarnianych oraz pyłów PM_{2,5} i PM₁₀ do atmosfery, pochodzących głównie z ogrzewania mieszkań i budynków. Dzięki tym działaniom na terenie naszej gminy osiągnięto cel polegający na poprawie komfortu życia społeczności oraz w budowaniu bardziej zrównoważonej przestrzeni mieszkalnej, a także w ochronie środowiska.

Podczas trwania programu zlikwidowano 531 starych palenisk

na paliwo stałe i zamontowano łącznie 526 urządzeń grzewczych, w tym 513 kotłów gazowych, 9 pomp ciepła oraz 4 biomasy. Te działania pozwoliły na osiągnięcie zamierzonych efektów ekologicznych, przyczyniając się do redukcji emisji szkodliwych substancji do atmosfery.

Program Operacyjny: RPMP.04.04.01-12-0280/18-00 Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Tytuł: Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Niepołomice – etap 2

Wydatki ogółem: 3 765 330,02 zł

Wartość dofinansowania: 3 589 079,18 zł

Podczas trwania Programu zlikwidowano 531 starych palenisk na paliwo stałe i zamontowano łącznie 526 urządzeń grzewczych, w tym 513 kotłów gazowych, 9 pomp ciepła oraz 4 biomasy. Te działania pozwoliły na osiągnięcie zamierzonych efektów ekologicznych, przyczyniając się do redukcji emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Emisja zanieczyszczeń

	PM10 [Mg/rok]	PM2,5 [g/GJ]	CO2 [Mg/rok]
Redukcja emisji	11,275	4,728	1768,23
% Redukcja emisji	99,86	99,67	57,22

Świetlica w Zabierzowie Bocheńskim jak nowa

Karolina Harabasz, Joanna Kocot

UMiG w Niepołomicach

Świetlica w Zabierzowie Bocheńskim zyskała nowy wizerunek. Dopuszczenie tego miejsca miało na celu poprawę funkcjonalności i estetyki

Projekt obejmował wymianę meblowania świetlicy oraz zakup nowoczesnego sprzętu komputerowego i multimedialnego, w tym m.in. laptopów, urządzenia wielofunkcyjnego, systemu nagłaśniającego, ekranu projekcyjnego i projektor. Jego całkowity koszt to 39 500 zł, z czego 27 650 zł to dofinansowanie z województwa małopolskiego. Umowa na dofinansowanie została oficjalnie podpisana 23 października 2023 roku, a wszelkie prace zakończyły się jeszcze w grudniu.

Zmiana wizerunku świetlicy była ważnym działaniem dla lokalnej spo-

łeczności, bowiem to tu spotykają się m.in. Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów czy w końcu sołtys i Rada Sołecka.

Obiekt służy również jako miejsce dla różnorodnych wydarzeń jednorazowych i cyklicznych, bo odbywają się tu:

- Spotkania i Szkolenia Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej: Nowoczesne zaplecze sprzyja edukacji i szkoleniom młodego pokolenia strażaków.

- Spotkania Koła Gospodyń Wiejskich: Miejsce inspirujące do wspólnych działań i wymiany doświadczeń.

- Zebrania Wiejskie: Forum dialogu społecznego, gdzie mieszkańcy mają szansę wyrazić swoje zdanie i wspólnie podejmować decyzje dotyczące lokalnej społeczności.

- Szkolenia dla Strażaków OSP Zabierzów: Podniesienie kwalifikacji strażaków, wspierane przez nowoczesne zaplecze świetlicy.

- Spotkania Działaczy i Aktywistów Sportowych: Wspólne planowanie działań na rzecz rozwoju sportu i rekreacji w regionie.

Mamy nadzieję, że po wykonanych tam pracach obiekt będzie jeszcze bardziej przyjazny dla mieszkańców.

Zadanie współfinansowane ze środków finansowych województwa małopolskiego w ramach konkursu pn. Małopolskie świetlice wiejskie 2023.

Współpraca dla dobra lokalnej społeczności

Współpraca pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi oraz klubami sportowymi pomaga realizować zadania samorządu, a przy okazji budować silną społeczność. Gmina Niepołomice rozumie znaczenie takiej współpracy i od lat wspiera organizacje pozarządowe. W tym roku też, po raz pierwszy w myśl zasad nowej uchwały, wsparcie otrzymają najwybitniejsi młodzi artyści i sportowcy. Z Michałem Hebda, zastępcą burmistrza do spraw społecznych, rozmawiał Szymon Urban

Szymon Urban: Pierwsi młodzi sportowcy i artyści otrzymali gminne stypendia. Wprowadziła je zeszłoroczna uchwała Rady Miejskiej. Czy stypendia to nowe rozwiązanie, czy poprawa istniejącego systemu?

Michał Hebda: Dotychczas funkcjonowały tylko stypendia sportowe. Ale we wrześniu 2023 roku Rada Miejska podjęła uchwałę o ustanowieniu stypendium za wybitne osiągnięcia w sporcie oraz twórczości artystycznej. Uchwała rozszerzyła więc katalog osób, które mogą się o nie ubiegać oraz wprowadziła nowe terminy składania i rozpatrywania wniosków. Chcieliśmy też ujednoczyć procedury i spowodować, że zasady przyznawania publicznego wsparcia będą jasne i zrozumiałe dla każdego.

SU: Udało się?

MH: Sądząc po liczbie zgłoszeń – tak.

SU: A ile osób zgłosiło się po stypendium?

MH: Wpłynęły 54 wnioski, ale warto pamiętać, że w myśl nowej uchwały wniosków o przyznanie stypendium mogą składać nie tylko sami zainteresowani, ale też dyrektorzy szkół, placówek kulturalnych czy kluby sportowe.

SU: Ile osób otrzymało stypendia? Bo pewnie wybór nie był łatwy z uwagi na ograniczony budżet.

MH: Faktycznie, musieliśmy zdecydować, komu przyznać stypendium i w jakiej wysokości. Wybór był trudny, bo osiągnięcia naszych mieszkańców są imponujące. Mistrzowie świata, Europy. Uczestnicy i zwycięzcy wielu prestiżowych, międzynarodowych konkursów artystycznych. Już dzisiaj widzimy, że istnieje potrzeba zwiększenia środków na ten cel, co też będę rekomendował Radzie Miejskiej przyszłej kadencji.

SU: Ilu mamy stypendystów i z jakich dziedzin?

MH: Stypendia trafią do 21 osób, m.in. do naszych zdolnych młodych saksofonistów, gitarzystów, wokalistów, tenisistów, kolarzy szosowych, karatek, siatkarzy, szachistów, lekkoatletów. To nasi młodzi mieszkańcy, niesamowicie uzdolnieni i ambitni. Ambitne postacie, o których na pewno usłyszymy w przyszłości.

SU: Na jakie pieniądze mogą liczyć stypendyści?

MH: To kilkaset złotych miesięcznie, czyli w skali roku kilka tysięcy złotych. Za to można już kupić instrument, opłacić dojazdy na zawody czy zapłacić za strój sportowy.

SU: A ile łącznie stypendia będą kosztować budżet gminy?

MH: Około 110 tysięcy złotych rocznie, ale uznajemy to nie za koszt, a inwestycję w młodych ludzi i przyszłość naszej gminy.

SU: Zostały też przyznane środki na działalność organizacji pozarządowych. Jednak zanim do tego przejdziemy, w kilku słowach opowiedzmy, o co chodzi w systemie wsparcia organizacji i jakie daje to korzyści?

MH: Corocznie przyznajemy dotacje na realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym. Pieniądze trafiają do klubów sportowych, organizacji zajmujących się pomocą społeczną, ochroną przyrody, działalnością kulturalną i edukacyjną czy integracją społeczną. Aby otrzymać środki, organizacje składają oferty, które są oceniane. Następnie podpisujemy umowę, a na koniec rozliczamy

się z beneficjentami z osiągniętych rezultatów i wydanych pieniędzy. Daje to wiele korzyści mieszkańcom, pozwalając im rozwijać pasje, otrzymywać pomoc, uczyć się czy skorzystać z oferty kulturalnej.

SU: Burmistrz właśnie rozstrzygnął taki konkurs. Jakie zadania i za jaką kwotę będą realizowane w tym roku?

MH: Corocznie mam przyjemność przewodniczyć komisji konkursowej. W 2024 roku wydamy na to około 2,6 mln złotych. I środki te są podzielone niemal po równo na zadania związane ze sportem i działalnością pożytku publicznego.

SU: Zaczniemy więc od sportu: jakie zadania i kluby otrzymały wsparcie?

MH: Do klubów sportowych trafi 1,3 mln złotych. W tej kwocie mieszczą się dotacje dla naszych klubów piłkarskich, takich jak choćby Czarni Staniątki, Piłkarz Podłęże, Iskra Zakrzów, Tęcza Słomiróg, Batory Wola Batorska, Dąb Zabierzów Bocheński. Wspieramy też żeńską sekcję MKS Puszcza Niepołomice oraz wspomnianego Dębu. Dofinansowujemy również kluby trenujące siatkówkę, koszykówkę, sztuki walki, karate, boks, bieganie, jeździectwo oraz wielu innych. W gminie zauważalny jest wzrost zainteresowania aktywnością sportową, tą zawodową, jak również amatorską, a te środki pozwolą chętnym trenować i rozwijać swoje sportowe pasje.

SU: A pieniądze na Puszczę Niepołomice? Czy awans do Ekstraklasy wygenerował koszty dla budżetu gminy?

MH: Paradoksalnie historyczny awans sportowy nie spowodował zwiększenia wydatków na klub. Niewątpliwie wpływy z praw telewizyjnych oraz kontrakty sponsorskie pozwalają zarządowi klubu tak zbilansować budżet, aby nie generować obciążeń dla budżetu gminy.

SU: Podobno Żubry to jedyny zespół w Ekstraklasie, który nie poleciał na zgrupowanie do ciepłych krajów...

MH: Klub gospodaruje środkami finansowymi racjonalnie. Nie chcę powiedzieć oszczędnie, ale na pewno w sposób przemyślany i rozsądny. W MKS Puszcza nie znajdziemy przypadków przepłacania za piłkarzy czy inne usługi świadczone na rzecz klubu. W klubie każdy skupia się na ciężkiej pracy i daje z siebie 120%. Z punktu widzenia zarówno władz, jak i mieszkańców, nie pozostaje nam nic innego, jak tylko najmocniej kibicować, aby także w kolejnym sezonie nasz MKS gościł w najwyższej klasie rozgrywkowej.

SU: No tak, ale o ile Puszcza jest w Ekstraklasie, o tyle wciąż czekamy na Ekstraklasę w Niepołomicach. Czy istnieje realna szansa na grę Puszczy w Niepołomicach?

MH: Obecnie stadion ma 2000 miejsc, a zgodnie z wymogami licencyjnymi powinno być ich 4500. Do tego dochodzi zaplecze organizacyjne, większa strefa gastronomiczna, zapewnienie warunków do realizacji transmisji telewizyjnej. Jeżeli te warunki zostaną zrealizowane, to mówimy o możliwości meczy PKO BP Ekstraklasa w Niepołomicach w sezonie 2024–2025.

SU: Ale zejdźmy ze sportu. Rozstrzygnięto też konkurs dla zadań w sferze pożytku publicznego. Jakie

działania gmina będzie wspierać i jakie organizacje otrzymają dotacje?

MH: Zakres działań tych organizacji jest szeroki, a kwota dotacji to również około 1,3 mln złotych. Pieniądze trafią np. do Fundacji Kolorowy Most prowadzącej centrum Razem Raźniej w Niepołomicach, które świadczy nieodpłatną pomoc psychologiczną dla dzieci, młodzieży i ich rodziców. Przekazaliśmy również środki na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Staniątkach, organizację pomocy żywnościowej dla najuboższych, rehabilitację i hipoterapię osób niepełnosprawnych oraz na prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych w Izbie Regionalnej. Wiele umów podpiszemy z organizacjami, które prowadzą działalność na wielu płaszczyznach. Wymienić można np. Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej, które otrzymało środki na prowadzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Spółdzielni Myśli Kobiecej na niezwykle istotne społecznie projekty skierowane do kobiet i dziewczynek, Fundację Siedlisko Kultury i Stowarzyszenie Zielony Puszczyk na działania związane z ochroną przyrody i ekologią oraz liczne warsztaty, orkiestrę dętą Lira działającą w ramach OSP Niepołomice oraz wiele, wiele innych organizacji, które tworzą w naszej gminie społeczeństwo obywatelskie. Cieszę się niezwykle na projekt Klub aktywnej mamy Gniazdo, który powstanie na terenie PTG Sokół Niepołomice, a który skierowany będzie dla mam posiadających dzieci w wieku od 1 do 3 lat. Stowarzyszenie Twój Zdrowy Wybór prowadzić tam będzie miejsce, gdzie mama będzie mogła ze swoim maluchem przyjść, porozmawiać z innymi mamami, napić się dobrej kawy, uczestniczyć w zajęciach ze swoim dzieckiem oraz przede wszystkim – zostawić je pod opieką na jakiś czas, tak by każda mama miała czas na zakupy, wizytę u fryzjera czy w urzędzie. Z radością będziemy wspierać tę inicjatywę i mamy nadzieję, że będzie fajnie się rozwijać.

SU: A tatusiowie też będą mogli skorzystać z Klubu aktywnej mamy?

MH: Jestem zwolennikiem jak najmocniejszego zaangażowania ojców w życie swoich dzieci od najmłodszych lat. Więc miejsce będzie absolutnie dla wszystkich, którzy będą mieli chęć się tam spotkać.

SU: Podsumowując, chyba warto wysłać jasny sygnał do wszystkich mieszkańców: organizujcie się, angażujcie, skrzyknijcie się i zróbcie coś dla siebie, dla innych, dla miasta. Nie jesteście w tym sami, bo gmina naprawdę jest otwarta na Wasze inicjatywy!

MH: Naturalnie! Aktywność społeczna jest na terenie gminy Niepołomice bardzo duża. Przez kilka lat prowadziłem Stowarzyszenie Młodzi dla Niepołomic i wiem, ile kosztuje to pracy, nerwów i energii, ale daje to mnóstwo satysfakcji i poczucia, że robi się coś dobrego i wartościowego. Trzeba podkreślić, że często osoby zaangażowane w działalność stowarzyszeń i fundacji nie pobierają żadnego wynagrodzenia za swoją pracę, działając pro publico bono. Tym bardziej należy im się wielki szacunek, a z naszej strony jako gminy Niepołomice – wsparcie finansowe dla realizacji tych wielu cennych inicjatyw, które ubogacają ofertę sportową, kulturalną i społeczną naszej gminy.

Spółdzielnia energetyczna – czy to jest dla Ciebie?

SPÓŁDZIELNIA ENERGETYCZNA

Weronika Baran-Miernik

ekodoradca w UMiG w Niepołomicach

W ostatnich latach zwiększa się zainteresowanie społecznymi formami produkcji i dystrybucji energii. Jedną z nich jest spółdzielnia energetyczna – innowacyjne podejście do dostarczania prądu, które kładzie nacisk na współpracę i zrównoważony rozwój. Oto, czym właściwie jest i jakie korzyści może przynieść

Spółdzielnia energetyczna to rodzaj organizacji, w której ludzie dobrowolnie łączą siły, aby wspólnie produkować, konsumować i zarządzać energią. Mówiąc prościej, to społeczność ludzi, którzy decydują się na wspólne inwestowanie w źródła energii odnawialnej takie jak panele słoneczne czy turbiny wiatrowe. Wspólnie kontrolują produkcję i dystrybucję energii, a ich nadwyżki mogą być sprzedawane z powrotem do sieci energetycznej.

Utworzenie spółdzielni energetycznej wymaga szeregu sformalizowanych działań, jednak nie powinny one stanowić bariery, co potwierdzają już utworzone spółdzielnie oraz następane czekające w kolejce na zarejestrowanie działalności. Wymagane jest także spełnienie warunków zapisanych w prawie:

- liczba założycieli/członków spółdzielni nie może być mniejsza niż dziesięć przy samych osobach fizycznych lub nie mniejsza niż trzy w przypadku osób prawnych;
- deklaracja członkowska w spółdzielni energetycznej złożona przez jej członków; spółdzielnia energetyczna musi prowadzić działalność na obszarze gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej lub na obszarze nie więcej niż trzech tego samego rodzaju gmin bezpośrednio sąsiadujących ze sobą;
- w przypadku wytwarzania energii elektrycznej łączna moc zainstalowana

elektryczna wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii nie może przekroczyć 10 MW, a ich sprawność wytwarzania energii elektrycznej umożliwia pokrycie w ciągu roku nie mniej niż 70% potrzeb własnych spółdzielni energetycznej i jej członków lub 40% jeżeli do dnia 31 grudnia 2025 r. zostanie złożony wniosek o wpis do KOWR.

Jakie korzyści daje spółdzielnia energetyczna?

- maksymalizuje autokonsumpcję energii;
- usuwa opłatę za usługę dystrybucji, opłatę OZE, opłatę mocową, opłatę kogeneracyjną, podatek akcyzowy, opłatę zastępczą (rys. poniżej);
- daje możliwość korzystania z tańszej energii, ponieważ koszty produkcji są dzielone między wszystkich uczestników;
- pozwala obniżyć rachunki za prąd dzięki systemowi rozliczeń z opustem 1/0,6;
- przynosi korzyści środowiskowe, tj. pomaga

zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych i zanieczyszczenia powietrza;

– zmniejsza zależność od paliw kopalnych;

– przyczynia się do rozwoju lokalnej gospodarki;

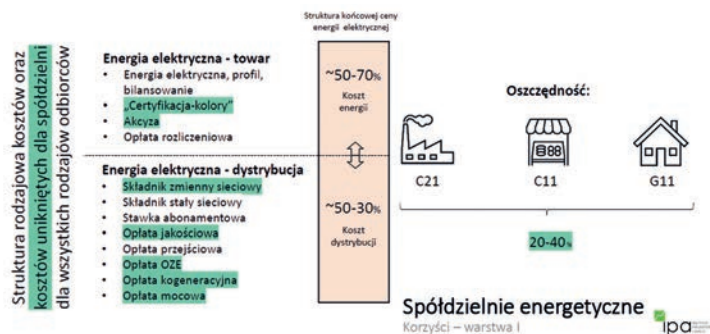
– tworzy miejsca pracy i wspiera lokalne przedsiębiorstwa;

– budowanie społeczności, gdzie członkowie mają bezpośredni wpływ na decyzje dotyczące produkcji i dystrybucji energii;

– zwiększa niezależność od centralnych źródeł energii, co może być istotne w sytuacjach kryzysowych;

– zwiększa możliwości dotacyjne nakierowane na spółdzielnie energetyczne.

Spółdzielnia energetyczna to innowacyjna forma zarządzania energią umożliwiająca społecznościom zaangażowanie się w produkcję i konsumpcję energii. Korzyści związane z takim podejściem obejmują oszczędności finansowe, pozytywny wpływ na środowisko, rozwój lokalny oraz budowanie silnej wspólnoty. To właśnie dzięki współpracy ludzi i wykorzystywaniu zasobów odnawialnych spółdzielnie energetyczne przyczyniają się do tworzenia bardziej zrównoważonego i niezależnego systemu energetycznego.

Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznych

W związku z zakończeniem w gminie Niepołomice programu „Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski” polegającego na montażu instalacji fotowoltaicznych przypominamy, że od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego z wykonawcami zostają one ubezpieczone przez gminę Niepołomice na okres trwałości projektu, tj. 5 lat. Po tym czasie staną się one własnością mieszkańców biorących udział w projekcie.

Informujemy, że protokół odbioru końcowego z firmą Sanito Sp. z o.o. (wykonującą montaż w ramach I etapu programu) został podpisany dnia 10.11.2023 roku, natomiast protokół odbioru końcowego z firmą FlexiPower Group Sp. z o.o. Sp. k. (wykonującą montaż w ramach II etapu programu) został podpisany dnia 28.04.2023 roku.

Wszelkie usterki instalacji fotowoltaicznych należy zgłaszać bezpośrednio do

serwisów odpowiednich w odniesieniu do etapów wykonawców:

I etap – Sanito Sp. z o.o., ul. Puławska 476, 02-884 Warszawa, tel. 22-247-20-37, 799-398-888, e-mail: serwis@sanito.pl

II etap – FlexiPower Group Sp. z o.o. Sp. k., Kudrowice 12, 95-200 Kudrowice, tel. 42-226-04-53, e-mail: serwis@flexipowergroup.pl

(wb-m)

Dęby Biznesu 2023 rozdane

Mateusz Piwosz

Referat Promocji i Kultury

20 grudnia w Zamku Królewskim odbyło się Świąteczne Spotkanie Ludzi Biznesu połączone z uroczystym wręczeniem nagród Dęb Biznesu. Impreza zgromadziła przedstawicieli lokalnych firm, instytucji oraz przedsiębiorców, którzy wyróżnili się swoją aktywnością społeczną

Nagrody Dęb Biznesu przyznano w czterech kategoriach, podkreślając zaangażowanie i wkład nominowanych w rozwój społeczności lokalnej. Jak zawsze lista nominowanych była długa, bo i firmy zlokalizowane w naszej gminie doceniają wartość tworzenia relacji w swoim sąsiedztwie i aktywnie działają na jej terenie.

Najczęstszym wymienianym sposobem pomocy było wspieranie szkół i przedszkoli. Wiele firm wspiera także organizacje pozarządowe lub konkretne wydarzenia – od kulturalnych, poprzez sportowe, po charytatywne. W tym roku w gronie zwycięzców znalazły się:

W kategorii Duża Firma Zagraniczna MAN Trucks Sp. z o.o. – za wieloletnie wsparcie zespołu szkolno-przedszkolnego w Suchorabie, akcje edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego, aktywny udział w miejskich inicjatywach, współpracę podczas rozbudowy fabryki i wprowadzenie transportu zbiorowego dla pracowników, a także wspieranie wydarzeń organizowanych na terenie gminy Niepołomice.

W kategorii Firma z Polskim Kapitałem po raz drugi nagrodzony został koncern Smay Sp. z o.o. za wsparcie Stowarzyszenia Pomoc Bliźniemu i inicjatywę i realizację pilotażowego pro-

gramu montażu systemów rekuperacji w szkołach.

Jako Lokalna Firma Rodzinna największym zaangażowaniem w tym roku wykazała się Wiejskie Chleby wyroby własne Mariusz Klima. Firma długofalowo zaangażowała się w pomoc dla uchodźców z Ukrainy, wsparcie klubu sportowego Piłkarz Podłęże, ale też bierze udział i angażuje się w wydarzenia organizowane na terenie gminy.

W tym roku po raz pierwszy przyznano nagrodę w czwartej kategorii za Promocję Niepołomic na Arenie Ogólnopolskiej. Otrzymała ją spółka Niepołomicki Sport za uświetnienie stulecia Miejskiego Klubu Sportowego Puszcza Niepołomice awansem do Ekstraklasy oraz promowanie Niepołomic w Polsce i za granicą.

Nagrody wręczono, dziękując firmom za ich zaangażowanie w rozwój społeczny, wspieranie społeczności i budowanie wspólnoty, która dzięki temu chętniej identyfikuje się z Niepołomicami.

Piekarnia Sztuki w Polu Kultury

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

13 stycznia w Niepołomicach miała miejsce oficjalna inauguracja nowej placówki kulturalnej o nazwie Piekarnia Sztuki. Obiekt, powstały kosztem około 10 mln zł, imponuje potencjałem i możliwościami

Projekt Piekarnia Sztuki opierał się na przebudowie obiektów, które do 2018 roku funkcjonowały jako prawdziwe piekarnie. Pierwszy z obiektów to budynek wpisany do rejestru zabytków. Jego powstanie datuje się na rok 1786 i początkowo pełnił funkcję gorzelnii.

W 1957 roku Gminna Spółdzielnia podjęła decyzję o rozbudowie i otwarciu piekarni, co zrealizowano w 1960 roku. Piekarnia działała do 2018 roku.

Po jej zamknięciu zainteresowanie budynkiem wykazało miasto. Samorząd wpisał zagospodarowanie obiektu do gminnego programu rewitalizacji. W 2018 roku złożono wniosek o dofinansowanie ze środków unijnych, a dwa lata później uzyskano gwarancję środków w ramach programu Rewitalizacja terenów poprzemysłowych.

Przetarg na „zaprojektuj i wybuduj” ogłoszono w 2021 roku, a w październiku 2023 roku miasto uzyskało pozwolenie na użytkowanie. Następnie przez kolejne miesiące trwało wyposażanie placówki. Nowe miejsce o powierzchni blisko 720 m², oferuje przestrzeń dla sztuk plastycznych, rysunku, malarstwa, witrażu, ceramiki, a także sale do tańca oraz studia do pracy nad fotografią i filmem, w tym profesjonalne studio nagrań.

Cały projekt Piekarnia Sztuki otrzymał unijną dotację w wysokości 5,5 mln zł, a jego całkowity koszt wyniósł około 10 mln zł.

Burmistrz Roman Ptak podkreślił, że placówka jest już gotowa do służby społeczeństwu, oddając ją dla korzyści mieszkańców. W trakcie uroczystości informował również o reorganizacji kultury w Niepołomicach.

Powstała nowa instytucja o nazwie Pole Kultury, która obejmuje Centrum Kultury w Niepołomicach, Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa i właśnie Piekarnię Sztuki. Ta inicjatywa ma na celu dalszy rozwój kulturalny miasta i zaferowanie różnorodnych form aktywności artystycznej dla społeczności lokalnej.

Festiwal Talentów Immanentnych

W listopadzie 2023 r. Dom Pełen Kultury w Staniątkach, będący częścią Stowarzyszenia Pomoc Bliźniemu, uzyskał dotację od województwa małopolskiego na organizację Festiwalu Talentów Immanentnych

Intencją nazwy festiwalu była obecność w każdym człowieku piękna, zdolności, predyspozycji, wyjątkowość i różnorodności.

Jakże to ważne bowiem, że się różnimy, a każdy z nas nosi w sobie bogactwo często nieodkrytych, nieznanych wielokrotnie samemu sobie uzdolnień – immanentnych możliwości i dokonań.

W oparciu o pozornie oczywiste, acz często niedoceniane fundamenty, powstała formuła konkursu, skierowanego do osób niepełnosprawnych z województwa małopolskiego będących pod opieką instytucjonalną.

Grupą docelową byli uczestnicy Środowiskowych Domów Samopomocy z województwa małopolskiego

Były to osoby dorosłe oraz seniorzy o różnym charakterze i stopniu niepełnosprawności.

Festiwal odbył się w Domu Pełnym Kultury w Staniątkach. Miał formułę dwuetapową.

Pierwszy etap – zdalny – to nadsyłanie zgłoszeń. W zależności od kategorii miały one charakter opisowy lub połączony z nagraniem video i/lub plikami foto – muzyka i plastyka.

Wyjątkowością festiwalu było otwarcie się na kategorie społeczne, formuła niespotykana w innych podobnych wydarzeniach.

Komisja konkursowa po przeanalizowaniu aż 130 zgłoszeń zdecydowała się przyznać następujące nagrody i wyróżnienia:

Kategoria I – Wspaniały muzyk, wokalista

Grand Prix – Janusz Lesisz – ŚDS Krakowskiej Fundacji Hamlet oraz

Wyróżnienie – Anna Janas – Dzienny Ośrodek Wsparcia ŚDS Filia Bobowa

Kategoria II – Najzdolniejszy plastyk, malarz

Grand Prix – Zbigniew Synowski – DPS Bobrek

Grand Prix – Bogdan Piwowarczyk – ŚDS dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Oświęcimiu oraz

Wyróżnienie – Magdalena Bogaty – ŚDS w Woli Zachariaszowskiej

Wyróżnienie – Susanna Gallo – ŚDS im. Św. Matki Teresy z Kalkuty w Wadowicach

Wyróżnienie – Marcin Kolasa – ŚDS Wadowice ŚDS im. Św. Matki Teresy z Kalkuty w Wadowicach

Wyróżnienie – Piotr Stanisław – ŚDS w Rdzawie

Kategoria III – Świetny tancerz

Grand Prix – Justyna Rafa – Dzienny Ośrodek Wsparcia ŚDS Filia Bobowa

Wyróżnienie – Dawid Skowronek – ŚDS w Brzeziu

Kategoria IV – Doskonały aktor, aktorka

Grand Prix – Teresa Górniewicz – DPS im. św. Brata Alberta w Krakowie oraz

Wyróżnienie – Urszula Grabowska – DPS im. św. Brata Alberta w Krakowie

Kategoria V – Człowiek serce, dar dla innych ludzi

Grand Prix – Stanisław Woźniaczka – DPS Staniątki, oraz

Wyróżnienie – Grzegorz Jędo – ŚDS Krakowskiej Fundacji Hamlet

Kategoria VI – Najlepszy kucharz, kucharka

Grand Prix – Łukasz Palonek – ŚDS w Tomaszowicach

Wyróżnienie – Albina Zasadni – DPS Staniątki

Kategoria VII – Prawdziwy bohater – czyli człowiek, który przezwyciężył trudności – brak zgłoszeń

Kategoria VIII – Mistrz poczucia humoru

Grand Prix – Jadwiga Litwora – Dom Pomocy Społecznej w Sułkowie

Kategoria IX – Cudowny poeta, pisarz

Grand Prix – Marek Łata – DPS im. św. Brata Alberta w Krakowie

Wyróżnienie – Maciej Chwastek – ŚDS Vita Kraków

Kategoria X – Wyśmienity fotograf

Grand Prix – Piotr Michalik – ŚDS w Stróżach oraz wyróżnienie

Wyróżnienie – Genowefa Batko – Dzienny Ośrodek Wsparcia ŚDS Filia Bobowa.

Dorobek i umiejętności laureatów zostały zaprezentowane na koncercie finałowym zorganizowanym w Domu Pełnym Kultury w Staniątkach 1 października 2023 r.

Nie zabrakło oczywiście wartościowych nagród i dyplomów wręczonych wartościowym laureatom.

KRZYSZTOF LASKOWSKI

Dom Kultury w Staniątkach

Wszystko na temat – spotkanie z Renatą Przemysk

Magdalena Tyrała
Dom Kultury Siedlisko

5 grudnia Dom Kultury Siedlisko w Podłężu miał ogromny zaszczyt gościć Renatę Przemysk, niezwykle postać polskiej sceny muzycznej, jedną z nielicznych, która od przeszło 30 lat stoi na niej nieprzerwanie, co jakiś czas zaskakując słuchaczy nowym repertuarem, nowymi brzmieniami. Wzrusza i daje do myślenia

I choć tym razem nie mieliśmy okazji posłuchać śpiewu Renaty Przemysk na żywo, to dzięki pięknej rozmowie, którą poprowadziła Magdalena Tyrała, mieliśmy niezwykle okazję bliżej poznać artystkę, posłuchać tego, co myśli na wiele tematów, co czuje, o czym marzy, co jest dla niej ważne. Artystka podzieliła się z publicznością kilkoma znaczącymi faktami z jej życia, które wpłynęły na to, kim jest obecnie. Opowiedziała o dzieciństwie, trudnym czasie dorastania, o najważniejszej dla siebie relacji z córką Klarą, o kobiecości, sile i słabościach, czyli o rzeczach, o których nie przeczytamy na jej temat w żadnych mediach. Podczas koncertów zwykle też nie mamy okazji poznać artystki w taki sposób, gdyż widzimy ją tylko śpiewającą na scenie. Wiemy, że dla wielu osób z obecnych na widowni była to niezwykle ważna rozmowa i pozostanie na długo w ich sercach. Cieszymy się z tego ogromnie.

Była to też wspaniała okazja, by posłuchać, jak przebiegał proces twórczy, efektem którego jest najnowsza płyta Renaty Przemysk, która swoją premierę będzie mieć 2 lutego 2024 roku.

Vera to ja to zbiór trzynastu utworów inspirowanych prawdziwą naturą

kobiety czerpiącej siłę z ziemi, z wody i z księżycy. Jej historia zaczyna się przy poczęciu, przez relacje ze światem, mężczyzną, kobietą, córką, aż po świadome odejście. Życie zgodne z naturą jest jednocześnie głębokie i proste, a trudne tematy, zwyczajnie opowiadane, odczarowują tabu. Teksty na kanwie przyśpiewki ludowej – opawione poetycko – idealnie współbrzmia z lirą korbową i z komputerowymi loopami. Instrumenty etniczne dogadują się z osiągnięciami nowoczesnej techno-

logii, łącząc świat stary z nowym, jak w życiu każdej kobiety. Biały śpiew dobrze oddaje kobiecą siłę – jak on, leci mocnym głosem do świata i do nieba.

– Mocną inspiracją była mi lektura „Biegającej z wilkami” Clarissy Pincoli Estés, ale i własne obserwacje i doświadczenia – mówi Renata Przemysk. – *Vera to ja i Ty też. Z naturą nie wygrasz, warto się z nią dogadać!*

Na konie spotkania artystka uraczyła nas przedpremierową projekcją swojego teledysku do singla z nowej płyty *Vera to ja*, o tym samym tytule, którego ogólnopolska premiera odbyła się dnia następnego w Warszawie.

Raz jeszcze serdecznie dziękujemy pani Renacie za ten niezwykle cenny wspólny czas.

Na Boryczowie kochają zwierzaki!

W listopadzie odbyła się tygodniowa zbiórka darów dla schroniska Psie Pole w Raławicach. Mieszkańcy mogli w tygodniu przynosić karmę i akcesoria higieniczne dla mieszkańców schroniska do przychodni Dan-Vet, która chętnie włączyła się w akcję

Całe wydarzenie nazwaliśmy Pierwsze Boryczowskie PsiaKotki z myślą o kontynuacji za rok, również tak jak teraz w sezonie jesienno-zimowym. Chcemy w ten sposób aktywizować mieszkańców dzielnic do wspólnego działania w służnej sprawie – dodaje Karol Szybiński, pomysłodawca akcji.

W sobotę i niedzielę boryczowianie mieli okazję odwiedzić namiot organizatorów na Zielonym Ogrodzie.

Całość została przekazana schronisku w kolejnym tygodniu.

Zebraliśmy naprawdę ogromną liczbę darów – zarówno karmy, jak i koców, podkładów czy akcesoriów higienicznych. Jesteśmy mile zaskoczeni i dumni z otwartych serc naszych mieszkańców. – mówi Bernard Piechota, współorganizator akcji.

(ks)

Muzyczny maraton

Maratony można biegać, a ci, którzy są w stanie przebiec legendarne 40 kilometrów, budzą powszechny podziw. Śpiewającemu Zespołowi Kameralnemu Pro-Arte wydarzenia muzyczne tej jesieni ułożyły się w prawdziwy maraton muzyczny. Występowaliśmy cztery kolejne niedziele i jeden powszedni dzień pośrodku. Ale po kolei

W niedzielę 29 października Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu im. S. Moniuszki dało koncert, pt. *Z muzycznej skarbnicy* poświęcony trzem wielkim Polakom – Mikołajowi Kopernikowi, Janowi Matejce i św. Janowi Pawłowi II – dobraliśmy muzykę odpowiadającą epokom, w których żyli. Do udziału w tym koncercie został zaproszony chór Salt Singers z Bochni, pod dyrekcją Macieja Kozłowskiego. Oba zespoły – Pro-Arte oraz Salt Singers wykonały swoje utwory oraz kilka wspólnych. Jako solistka wspaniale zaprezentowała się Izabela Król, wokalistka Pro-Arte w utworze *Lascia ch'io panga* Haendla. Na scenie pojawili się także goście specjalni, soliści, którzy od lat uświetniają koncerty Towarzystwa: Witold Wrona – tenor, Zofia Wengrynowicz-Perun – mezzosopran, Renata Żelobowska-Orzechowska – znana pianistka oraz Jan Migala, który wystąpił w podwójnej roli – solisty oraz konferansjera. Prowadząc koncert opowiadał ciekawostki z życia naszych bohaterów, co bardzo podobało się publiczności.

Koncert ten tydzień później, 5 listopada, powtórzyliśmy w Muzeum im. prof. Stanisława Fishera w Bochni. Na poddaszu tego budynku stworzono niezwykłą salę, wprost idealną na takie koncerty.

Organizowanie koncertu na dwa chóry to dość skomplikowane przedsięwzięcie logistyczne – należy uzgodnić repertuar, zadbać, aby oba zespoły miały okazję godnie zaprezentować się na scenie, zapewnić miejsce na wspólne próby, uzgodnić treść na plakaty i zaproszenia, zadbać o dekorację sceny, kwiaty i poczęstunek po koncercie, przygotować dokumenty księgowe oraz podjąć wiele innych niezbędnych działań. Tym zajmują się osoby, o których na samym koncercie się nie wspomina. Dla naszego Towarzystwa rolę tę pełni niezastąpiona Wanda Pilch-Dobrowiecka, wieloletni Sekretarz TMMiŚ. Wiele dobrego nasze Towarzystwo zawdzięcza także

Zofii Wengrynowicz-Perun, członkini Zarządu, z której porad muzycznych niejednokrotnie korzystaliśmy. Za tę pracę składam obu wspaniałym paniom serdeczne podziękowania.

Jako Towarzystwo jesteśmy dumni z tego, że w roli gościa specjalnego występuje dla nas jeden z najlepszych polskich tenorów – Witold Wrona. Przez wiele lat przyjaźnił się z naszą niezapomnianą założycielką, Aleksandrą Polak i w imię tej przyjaźni przyjmuje nasze zaproszenia.

Pozwolę sobie przytoczyć tu anegdotę – mam na to zgodę od pana Witolda, bo będzie to historia o nim. Przed laty byłam konferansjerem jednego z koncertów, w którym brał on udział. Aby umożliwić posprzątanie rekwizytów po poprzednim numerze, musiałam zagadać publiczność nieco dłużej. Przytoczyłam historię opowiedzianą przez nieocenionego gawędziarza, Bogusława Kaczyńskiego. Otóż w pewnej operze śpiewał bardzo otyły tenor, miał on odśpiewać na przodzie sceny arię, po czym wsiąść do bajkowego pojazdu zaprzęzonego w łabędzie i odjechać ze sceny. Kiedy skończył śpiewać, ruszył powolnym krokiem w kierunku pojazdu. Powoli, bo przy jego tuszy bieganie na scenie mogłoby wyglądać komicznie. Niestety technicy ściągnęli pojazd zbyt szybko. Zanim tenor doszedł na miejsce pojazdu odjechał. Wtedy śpiewak – znany z ogromnego poczucia humoru – zwrócił się do dyrygenta z głośnym pytaniem *Maestro, o której odchodzi następny tabędź?*. Publiczność gruchnęła śmiechem, a ja skończyłam: *panie i panowie, przed wami Witold Wrona!*. Pan Witold mijając się ze mną na schodkach, wycedził przez zęby: *ale mnie pani urządziła, Wrona po łabędziu...*

Po bardzo udanym koncercie w Bochni, dosłownie następnego dnia,

w poniedziałek 30 października – zespół Pro-Arte wystąpił w projekcie muzycznym o nazwie „Muzyka Melsztyńskiego Wzgórza”, kompozycji Grzegorza Majki. Było to prawykonanie kantaty o tej nazwie. Koncert odbył się w kościele klasztoru franciszkanów w Zakliczynie. Organizator przewidział dla Pro-Arte krótki występ indywidualny, wykonaliśmy trzy psalmy. We wnętrzu tego kościoła – wypełnionego po brzegi – zabrzmiała przepiękna kantata z udziałem solistów, orkiestry szkoły muzycznej z Domoślavic oraz chóru teje szkoły ze wsparciem naszego zespołu. Naszym wielkim marzeniem jest powtórzyć tę kantatę na Zamku w Niepołomicach – jednakże ze względu na liczebność artystów niezbędnych do tego wydarzenia musimy poszukać dodatkowego wsparcia finansowego.

A w kolejną niedzielę – 12 listopada – spotkaliśmy się na Przeglądzie Pieśni Patriotycznych w Kłaju. Przegląd ten ma wieloletnią tradycję, ale do tej pory Pro-Arte tam nie gościło, to był nasz pierwszy raz. Wykonaliśmy pieśń partyzancką *Deszcz jesienny*, melodię popularną *Polskie kwiaty* w aranżacji napisanej tylko dla nas przez prowadzącego zespół Zbigniewa Huptysia, *Orlątko 1918* z partią solową naszego bardzo utalentowanego Michała Walczyka oraz protest-song z lat sześćdziesiątych *Gdzie są kwiaty z tamtych lat*. Repertuar był więc bardzo ciekawy i odbiegający od prezentowanych przez inne zespoły standardów.

Ostatni koncert w tym maratonie to koncert patriotyczny o nazwie *Serce dla Polski* – na którym oprócz utworów śpiewanych przez Pro-Arte widzowie mieli okazję usłyszeć wiele wykonania solowych. Znakomicie zaprezentowała się Urszula Borzęcka w niezwykle trudnej kompozycji Ignacego Jana

Paderewskiego *Chłopca mego mi zabrali* przy akompaniamencie Grzegorza Majki, Izabela Król w utworach *Piosenka o mojej Warszawie* i *Dziewczyna z granatem*, Adrianna Fludzińska w pieśni *Warszawo ma*, a także w roli flecisty przy wspólnym z publicznością śpiewaniu popularnych pieśni patriotycznych. Atrakcją było wykonanie *Pałacyku Michla*, który śpiewała Adrianna ze swymi dziećmi, Michałem i Emilką, wszyscy znakomicie ucharakteryzowanymi na postaci z epoki. Michał Walczyk – pierwszy raz jako solista – wzruszająco wykonał *Orlątko 1918*. Największe brawa zebrał nasz gość specjalny – Jan Piwowarczyk, którego charakter sceniczny najlepiej oddaje określenie „baryton jazzowy”. Wykonał dla naszej publiczności cztery utwory, które znakomicie pasowały do konwencji koncertu patriotycznego, jakkolwiek wykonane były w niepowtarzalnym, jazzującym stylu. Były to: *Modlitwa obozowa*, *Ojczyzna* – Marka Grechuty, *Miłość*, której tekst napisano w czasach powstania warszawskiego, oraz swoją interpretację ludowego tematu *Dwa serduszka, cztery oczy* Sygietyńskich. Mamy nadzieję gościć Jana Piwowarczycyka jeszcze nie raz na naszych koncertach.

Podsumowując ten gorący czas dla zespołu Pro-Arte, największe słowa uznania należą się naszemu prowadzącemu, Zbigniewowi Huptysiowi. Pisze dla nas aranżacje, aby zapewnić niepowtarzalne brzmienie zespołu, poprawia nasze błędy, przygotowuje naszych solistów, akompaniuje nam i zaproszonym gościom, a także śpiewa z nami, bo wciąż mamy problem z męskimi głosami. Ceniśmy go za poczucie humoru i wspaniałą atmosferę na próbach.

Na koniec podziękowania, których nigdy dość. Działalność nasza byłaby niemożliwa bez wsparcia finansowego ze strony UMiG Niepołomice, Starostwa Powiatowego Wieliczka i naszych wiernych sponsorów – Kolejowego Towarzystwa Kultury i Małopolskiego Banku Spółdzielczego w Niepołomicach.

Potem zespół miał okazję nieco odechnąć i spokojnie pracować nad repertuarem na koncert kolęd, który odbył się 27 stycznia w piwnicy gotyckiej naszego Zamku. Próbkę tego repertuaru zaprezentowaliśmy wcześniej, na spotkaniu opłatkowym w PTG Sokół 13 grudnia 2023. Wszystkim naszym widzom i sympatykom gorąco dziękujemy.

TERESA URBAN
Prezes TMMiŚ

Lira pod choinkę

Paweł Ojczyk

Strażacka Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Miasta i Gminy Niepołomice Lira

29 grudnia Sala Akustyczna Zamku Królewskiego w Niepołomicach wypełniła się żywymi dźwiękami instrumentów dętych. Wszystko to za sprawą Strażackiej Reprezentacyjnej Orkiestry Dętej MiG Niepołomice Lira, która wystąpiła ze swoim świątecznym repertuarem

Koncert „Orkiestra dęta pod choinkę” (bo pod takim tytułem krył się piątkowy występ orkiestry) był wspaniałą okazją do wspólnego kolędowania wraz z mieszkańcami Niepołomic oraz zaproszonymi gośćmi.

Zgromadzona licznie publiczność wysłuchiwała wielu kolęd staropolskich oraz polskich i zagranicznych utworów o tematyce świątecznej takich jak choćby *Jest taki dzień*, *Last Christmas* czy *Feliz Navidad*.

Na scenie wystąpili wokaliści Małgorzata Brzegowy oraz Jacek Foszczyński – którzy na co dzień grają i koncertują z orkiestrą.

Lira zaprezentowała się pod batutą Antoniego Majerskiego.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym województwa małopolskiego.

Opłatek w PTG Sokół

Teresa Urban

wiceprezes PTG Sokół

We środy popołudniami w budynku Sokola jest gwaro i wesoło. W sali baletowej gra muzyka i ćwiczą kolejne grupy dziewcząt, na korytarzu i w szatni kręcą się rodzice czekający na koniec zajęć, w sali gimnastycznej słychać łomot bokserów objających worki treningowe. Jednakowoż środa 13-go grudnia była zupełnie inna. Zarząd PTG Sokół postanowił w ten dzień zorganizować spotkanie opłatkowe dla swoich członków, adresowane szczególnie dla rodziców dzieci korzystających z zajęć w Sokole. Do uroczystości dołączył Zespół Kameralny „Pro-Arte” Towarzystwa Miłośników Muzyki i Śpiewu, dając oprawę muzyczną. Wraz z prowadzącym – Zbigniewem Huptysiem – zespół spełnił marzenie prezesa Stanisława Kracika i wykonał hymn organizacji Sokół. Prezes wiedział, że taki hymn istnieje i mocno się dziwił, dlaczego na żadnych zgromadzeniach tej organizacji się go nie wykonuje. Pan Huptyś sprawę wyjaśnił – otóż utwór ten, skomponowany ponad sto lat temu – delikatnie mówiąc nie nadaje się do zbiorowego śpiewu, ponieważ rozpiętość pomiędzy najniższym a najwyższym dźwiękiem melodii to półtorej oktawy, rzecz nie do wykonania dla ludzi

bez przygotowania wokalnego. Oczywiście dla Pro-Arte nie stanowiło to żadnego problemu i hymn wybrzmiał w ścianach niepołomickiego Sokola po raz pierwszy od wielu, wielu lat. Współpraca obu stowarzyszeń – PTG Sokół oraz Towarzystwa Miłośników Muzyki i Śpiewu wydaje się bardzo obiecująca – „Pro-Arte” jest gotowe wykonać hymn Sokola, kiedy tylko będzie to potrzebne, zaś Sokół zaoferował swoją siedzibę na próby zespołu. Zespół

wykonał kilka kolęd z programu, który przygotowywał na swój styczniowy koncert – od tradycyjnych, przez bitowe aranżacje pana Huptysia (*Pójdźmy wszyscy do stajenki*) po dwie klasyczne angielskie. Później było wspólne śpiewanie z uczestnikami, ze stołu w błyskawicznym tempie w słodkich buziach dziewczynek z grup baletowych zniknęły ciastka, a dorośli nie mogli się nachwalić roladek śledziowych. Rozstaliśmy się, życząc sobie nawzajem wesołych świąt i jeszcze lepszego nowego roku 2024.

Wypiekanie pierników i budowanie relacji w projekcie dla ojców

Ewelina Sosulska

Stowarzyszenie Pomoc Bliźniemu

9 grudnia odbyło się pierwsze spotkanie w ramach projektu pod hasłem Śladami Ojca, którego pomysłodawcą jest Stowarzyszenie Pomoc Bliźniemu

Celem programu jest propagowanie i popularyzacja rozwijania świadomości roli ojca w życiu dzieci. Ponadto projekt zakłada pozyskanie umiejętności, które pomogą dzieciom w tworzeniu swojej tożsamości, poszerzeniu pasji i kompetencji społecznych, analizie zasobów własnych, a także kształtowaniu w nich autonomicznego, asertywnego i odpowiedzialnego myślenia oraz reagowania na sytuacje wykluczenia i przemocy, aby konstruktywnie radziły sobie z kryzysami.

Wypiekanie pierników stanowiło doskonałą okazję do tego, aby się poznać, zintegrować oraz towarzyszyć dzieciom w ich drodze do odkrywania siebie i świata.

Kolejne spotkania odbędą się już wkrótce. Ojcowie wezmą udział w wy-

kładach z kompetencji społecznych dostosowanych merytorycznie do ich potrzeb oraz będą kontynuować budowanie relacji ze swoimi dziećmi podczas warsztatów.

Wspólne działanie pozwoliło grupie przeżyć przygodę, w której był czas, uwaga i radość, co pozwoliło dzieciom skorzystać z różnych umiejętności. W rezultacie dzieci opuszczały spotkanie z podbudowanym poczuciem wartości i wyjątkowości.

Wydarzenie otworzyła Rozalia Klima, a warsztaty wypiekania pierników poprowadziła Urszula Sokołowska (firma sTrawa).

W spotkaniu wzięły udział 84 osoby. Projekt jest współfinansowany z budżetu miasta i gminy Niepołomice.

Magiczny grudzień z Fabryką Św. Mikołaja

Ewelina Sosulska

Stowarzyszenie Pomoc Bliźniemu

W pierwszych tygodniach grudnia Stowarzyszenie Pomoc Bliźniemu zorganizowało Fabrykę Św. Mikołaja. W okresie od 3 do 14 grudnia ponad 350 osób wzięło udział w mikołajowych warsztatach

Pierniki korzenne, pachnące i oblane lukrem, praliny, pomadki, czekoladowa fontanna, waty śnieżne, kakao, koncert smyczkowy Lavender Duo i sympatyczny Mikołaj z workiem pełnym prezentów to tylko kilka z elementów, które sprawiły, że po raz kolejny wprowadziliśmy się w ma-

giczną atmosferę tej wyjątkowej przygody.

Jako uczestnicy projektu mieliśmy przyjemność uczestniczyć w mikołajkowym koncercie na Zamku Królewskim w Niepołomicach pod hasłem Moc dobra. Krakowski chór dziecięcy wyśpiewał go z myślą o wszystkich rodzinach.

Realizacja tego projektu na tak dużą skalę stała się możliwa dzięki wsparciu finansowemu Małopolski Rodzinnej oraz lokalnych firm: Pratt & Whitney, Woodward, Mąka ze Smokiem PZZ, Polskie Zboża, Meiller Polska, Fundacja Rodziny Maj im. Piotra Maja.

Serdeczne podziękowania kierujemy także do Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Niepołomicach oraz Urszuli Sokołowskiej (sTrawa) za pomoc w prowadzeniu warsztatów.

Fotorelację z tego wyjątkowego wydarzenia dostarczyła Dominika Sowa.

Kurs fotografii dla mam: Uchwycić piękno chwil

14 września w Domu Pełnym Kultury w Staniątkach rozpoczął się I semestr nauki fotografii przeznaczony dla mam. Nabór trwał bardzo krótko, gdyż wolne miejsca zniknęły praktycznie w ciągu dwóch dni. Potwierdziło to nasze przypuszczenia, że pomysł będzie świetną propozycją dla mam, które chcą się rozwijać i tworzyć wyjątkowe pamiątki, jakimi są zdjęcia z życia codziennego ich rodzin

Zajęcia prowadzi Dominika Sowa, która od kilku lat dzieli się z nami pięknem fotografii, tworząc między innymi projekty: *Moje Dzieci – Mój Świat*, *Na cztery łapy*, *Carpe Diem* czy *Bloto wciąga*. Swoją przygodę z fotografią rozpoczęła w 2014 roku nauką na Akademii Fotografii Dziecięcej. Dwa lata później otrzymała akredytację, a zaraz potem dołączyła do grupy wykładowców i jako instruktorka objęła swoją opieką grupę mam akademii.

Jako duet KADR Warsztaty Fotograficzne z Pasją organizowała warsztaty fotograficzne, zapraszając do Niepołomic znanych fotografów z różnych zakątków świata. Sama dzięki temu mogła nadal rozwijać swój kunszt fotografa, podnosząc swoje umiejętności na wyższy poziom.

W listopadzie w ramach zajęć fotograficznych grupa mam-kursantek odwiedziła muzeum fonografii mieszczące się w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa w Niepołomicach. Głównym założeniem pobytu w tym wyjątkowym miejscu było wspólne ćwiczenie fotograficzne w nietrywialnych warunkach, gdyż światło w pomieszczeniach jest bardzo zróżnicowane, ale idealnie grające z nastrojami miejsca.

Dziewczyny, uzbrojone w aparaty, ćwiczyły nie tylko poprawne tworzenie kadrów oparte na kompozycji i wykorzystaniu poznanych na zajęciach zasad, ale próbowały także wykonać z góry narzucone przez instruktorkę zadanie, jakim było wykonanie serii zdjęć idealnie reklamujących miejsce, w którym się znalazły. Wymagało to niebanalnego podejścia i dało świetny efekt finalny.

W ciągu trzech ostatnich miesięcy dziewczyny świetnie się rozwijały, bo warsztaty to nie tylko spotkania mam. Zajęcia to przede wszystkim wykład, analiza prac, ćwiczenia oraz zadania, które powodują, że kursantki przyswajają i utrwalają wiedzę przekazywaną na każdym wykładzie.

Po kursie spodziewałam się poznania swojego aparatu i nauczania robienia dobrych ostrych zdjęć, które będą fajnie wyglądały w rodzinnym albumie – będą po prostu „jakieś”.

Nie myślałam przed kursem o formie zajęć, ale cotygodniowe wykonywanie zadań oraz ich analizowanie na forum grupy, mimo przerażającego pierwszego wrażenia, okazało się świetnym motorem napędowym do poznania swojego sprzętu, ćwiczenia ustawień, wprawienia ręki do stabilizacji obrazu, kreatywnego podejścia do tematów, spojrzenia inaczej na omawiane tematy.

Także moje wyobrażenia kontra rzeczywistość – wygrywa rzeczywistość, bardzo pozytywnie odbieram formę i treść prowadzonych zajęć. Motywują do działania i przede wszystkim relaksują w zabieganym życiu – mówi Paula Madej, jedna z kursantek.

Monika Ziaja dodaje – Zajęcia na pewno pozwoliły mi rozwinąć się w dziedzinie fotografii. Bardzo cieszy mnie to, w jaki sposób ewoluowały moje zdjęcia. Możliwość uchwycenia pięknych wspomnień i dzielenia się nimi z najbliższymi jest dla mnie motywacją do dalszego doskonalenia swojego warsztatu.

Decyzja wzięcia udziału w warsztatach fotograficznych na ten moment jest najlepszą moją decyzją, jaką mogłam podjąć w ostatnim czasie. Zainteresowanie fotografią było gdzieś zawsze w moim życiu, ale zawsze było coś ważniejszego, może brakowało mi odwagi, żeby zająć się tym tematem głębiej. Gdyby nie poważny kryzys psychiczny, którego pół

roku temu doświadczyłam i walczę z nim do dziś, pewnie nie podjęłabym decyzji o przystąpieniu do kursu fotograficznego. Pojawienie się ogłoszenia o warsztatach było dla mnie jak rzucenie mi kół ratunkowych. Zapisalam się. Uczestniczę. Zgłębiam wiedzę. Fotografuję. Chcę więcej. To dla mnie najlepsza terapia – zauważa z kolei Karolina Nowak.

Karolina pisze skromnie i nie wspomina o sukcesie – 1 grudnia odebrała nagrodę z rąk starosty wielickiego Adama Kociołka. Jej zdjęcie otrzymało wyróżnienie w powiatowym konkursie fotograficznym – „Powiat w obiektywie” i jako jedno z 12 konkursowych znalazło się w kalendarzu na rok 2024.

Zajęcia zaczęły się już na początku stycznia. Przed nami 3 kolejne miesiące intensywnej nauki oraz przygotowanie do dyplomu. W ramach pracy na zakończenie każda uczestniczka wykona zaplanowane ujęcia, które będzie można zobaczyć na wystawie. Wernisaż odbędzie się już w czerwcu 2024 roku w Domu Pełnym Kultury w Staniątkach, o czym będziemy informowali. Serdecznie zapraszamy.

DOMINIKA SOWA

fotografik, instruktor, twórca warsztatów

Mikołajki w Podgrabiu

Patrycja Chromniak

współorganizatorka i pomysłodawczyni

9 grudnia 2023 roku w remizie OSP Podgrabie odbyło się uroczne spotkanie mikołajkowe, w którym wzięły udział dzieci z Podgrabia. Udało się ono dzięki współpracy Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice, OSP Podgrabie oraz Patrycji Chromniak

Podczas wydarzenia dzieci uczestniczyły w różnorodnych zabawach zorganizowanych przez Fiku Miku – Animacje dla dzieci, pod czujnym okiem Angeliki Głogowskiej-Piwowar. Spotkały również świętego Mikołaja, który osobiście przekazał im paczki, a następnie wszyscy wspólnie delektowali się poczęstunkiem, w tym pyszną pizzą od Czarnego Kota Catering. Rodzice i dziadkowie nieśli pomocną dłoń, kibicując radościom swoich pociec.

Zabawa rozpoczęła się od świątecznej sesji fotograficznej oraz teatryku kukielkowego pt. *Kot w butach*, w wykonaniu MagStudio z Nowego Sącza. Podczas imprezy pani Paulina Wiśniewska tworzyła kolorowe warkoczki, a animatorki malowały dzieciom twarze, a także wykonano

tatuże z henny. Niezapomnianą atmosferę świąteczną zapewniły przepiękne dekoracje sali i sanie wykonane przez Rafała Bonarskiego. Choinkę otrzymaliśmy od Centrum Ogrodniczego Matrol. Muzykę na żywo wykonywał Tomasz Dubiela.

Wspólne świętowanie zgromadziło małych i dużych, zarówno chłopców jak i dziewczynki, a także babcie, dziadków i rodziców.

Bezpieczeństwa i porządku na sali tradycyjnie pilnowali niezawodni strażacy OSP Podgrabie.

Organizacyjnie swoją cegiełkę do imprezy dodali: Urząd Miasta i Gminy Niepołomice, OSP Podgrabie, wiceburmistrz Michał Hebda, radny powiatu

Piotr Nowak, Katarzyna i Igor Mitoraj, Centrum Ogrodnicze Matrol, Euro-sklep Dorota i Paweł Nowak, Marcin Pieczarka, Daniel Rogowski, MS Instal – Maciej Strójwąs, Autostrefa 14 – Tomasz Nowak, Radpak Niepołomice, Michał Porębski z Wydawnictwa Skrzat, Kwar-Bud Krystian Kwarciak, Czarny Kot Catering oraz Paulina Wiśniewska. Serdecznie dziękujemy.

Kolędujemy wszyscy wraz...

Joanna Niedziałek

ZS-P w Zakrzowie

5 stycznia 2024 roku Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zakrzowie zorganizował wyjątkowy koncert kolęd. Głównym celem spotkania było podtrzymywanie i upowszechnianie pięknej polskiej tradycji kolędowania oraz integracja lokalnej społeczności

Na wydarzeniu zjawili się uczniowie, kadra pedagogiczna, rodzice, mieszkańcy oraz zaproszeni goście. Na widowni pojawili się między innymi zastępca burmistrza Michał Hebda, dyrektor Wydziału Edukacji Wiesław Bobowski, radni Rady Miejskiej gminy Niepołomice: Stanisława Zielińska i Stanisław Lebiest, naczelnik OSP w Zakrzowie Łukasz Garycki, prezes Iskry Zakrzów Mirosław Krystian, sołtys Zakrzowa Zofia Cieślak oraz sołtys Ochmanowa Zofia Włodarz. Wszyscy przyczynili się do stworzenia magicznej atmosfery tego wieczoru.

Rozpoczęcie uroczystości poprowadziła dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, Ewelina Rosiek, witając serdecznie wszystkich obecnych i dziękując za liczne przybycie. Przed rozpoczęciem koncertu prowadzący spotkanie przypomnieli uczestnikom, czym jest kolę-

dowanie. Zapowiedzi poszczególnych utworów poprzedziły ciekawe historie ich powstania oraz zabawne anegdoty z nimi związane.

Również przedszkolaki miały okazję zaprezentować swoje zdolności artystyczne, a kolejno występowały całe klasy, grupy, soliści i instrumentalisci. Wszystkie utwory były śpiewane wspólnie przez zgromadzoną społeczność, co dodatkowo wzmocniło atmosferę wspólnoty.

Rozbrzmiewające kolędy stanowiły piękne tło dla świątecznej opowieści „Trzej Królowie w drodze do Betlejem”. Nauczyciele i pracownicy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego wcielił się w role króli, pasterzy, choinki, posłańców, aniołów i pasterzy, przedstawiając wzruszającą historię podróży do Betlejem, by pokłonić się nowo narodzonemu Dzieciątku.

Dodatkowym elementem spotkania było wykonanie kolędy „Mizerna cicha” przez zaangażowanych rodziców oraz występ pań z Klubu Aktywnego Seniora, które zaprezentowały mniej znane pastorałki. Niespodzianką była wizyta kolędników z Klubu Sportowego Iskra Zakrzów, którzy na zakończenie życzyli wszystkim zdrowia, szczęścia i pomyślności na Nowy Rok.

Wspólne śpiewanie kolęd w tym radosnym wieczorze stworzyło rodzinny nastrój, wywołując wzruszenie i piękne emocje między zaproszonymi gośćmi.

Warto walczyć o swoje marzenia

Wacław Sternal

Zespół Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Niepołomicach

Trudno nie darzyć sympatią zespołu, który z takim uporem walczy o swoje marzenia. Drużyna Puszczy Niepołomice na przekór ferowanemu przed sezonem wyrokowi ani myśli o złożeniu broni. A skromny jak na warunki piłkarskiej Ekstraklasy budżet i brak wielkich gwiazd nieszczęśliwie dają się we znaki walecznej drużynie.

Nie wszyscy kochają piłkę nożną, ale nawet najbardziej obojętni wobec tej dyscypliny docenili osobowość trenera Tomasa Tułacza oraz klasę czołowego strzelca drużyny, Łukasza Sołowaja, którzy 22 listopada spotkali się z młodzieżą Zespołu Szkół w Niepołomicach. Spotkanie z autorami największego w 100-letniej historii klubu wydarzenia oraz prezesem Jarosławem Pieprzycą pomogło lepiej zrozumieć fenomen niepołomickiej drużyny.

Kto śledził z uwagą wypowiedzi trenera, kapitana i prezesa klubu zauważył, że uczestnicy w spotkaniu z osobami pełnymi pokory wobec wykonywanej przez siebie pracy, zdystansowanymi i nieustannie podkreślającymi jak ważny jest upór w dążeniu do celu. *Kiedy wszystko idzie dobrze – zwrócił się do młodzieży Ł. Sołowaj – cieszymy się, ale to w trudnych momentach kształtują się nasze charaktery.* Determinacja i pracowitość to jednak niejedynie składniki sukcesu. Jest jeszcze coś, o czym marzą wszystkie klasowe zespoły, a czego nie da się kupić za żadne pieniądze świata.

Ponad 8 lat temu prezes Pieprzycy spotyka się po raz pierwszy z trenerem

Tułaczem w zamkowej restauracji, aby omówić warunki współpracy. Ewentualnej współpracy, bo, jak sam podkreślił to prezes, Tomasz Tułacz nie był jego pierwszym wyborem. Osobisty kontakt pomógł jednak rozwiać wszelkie wątpliwości. Narodziła się chemia między ludźmi, którzy nie bali się marzyć o wielkich wyzwaniach wbrew racjonalnym przesłankom. *Jeżeli nie marzycie, nie osiągniecie swoich celów* – powiedział młodemu słuchaczom Jarosław Pieprzycą, absolwent tej szkoły, kiedyś również podstawowy zawodnik Puszczy.

Szczególny rodzaj wzajemnego zrozumienia, pewnie już dzisiaj przyjaźni pomiędzy trenerem a władzami klubu, to zjawisko niezwykle nie tylko w polskiej piłce. Ta wyjątkowa, osobista zdolność trenera do budowania silnych relacji stanowi bez wątpienia klucz do sukcesu, którego jesteśmy świadkami. *Jedenastu najlepszych zawodników niekoniecznie tworzy najlepszy zespół, a często nie tworzy go w ogóle. My weszliśmy do Ekstraklasy, bo stworzyliśmy zespół* – tak celnie ujął to w jednym z wywiadów dla „Gazety Niepołomickiej” trener Tułacz, podkreślając znaczenie czegoś trudno uchwytnego, a jednak fundamentalnego – ducha zespołowości.

Urodzony w Mielcu i dorastający tuż obok stadionu Stali Tomasz Tułacz był skazany na piłkę. Przyglądając się treningom Laty, Kasperczaka, Domarskiego – już wówczas legend polskiego piłkarstwa – nie mógł nie ulec magii tego

sportu. Takich jak on, młodych i zaprzeczonych w gwiazdy polskiej piłki, były zapewne tysiące, więc główny bohater spotkania z młodzieżą wie najlepiej, gdy mówi o uporze, pasji, marzeniach. Ważni są ludzie, których spotyka się na swojej drodze, ale jeszcze ważniejsze jest nastawienie do innych. *Warto się uśmiechać, warto być życzliwym, wtedy wszystko łatwiej przychodzi. Kiedy jest się uprzejmym, to człowiek sam ze sobą czuje się lepiej* – tak trener podzielił się z młodzieżą osobistą refleksją, przepraszając jednocześnie za nauczycielski ton, z którym zapewne mają na co dzień do czynienia w szkole. Współczesny warsztat trenerski nie może ograniczać się do umiejętności przygotowania fizycznego i taktycznego zawodników. W równym stopniu trener jest jednocześnie wychowawcą, psychologiem, mentorem i trudno przecenić wkład którejkolwiek z tych kompetencji w rozwój drużyny. W przypadku trenera Tułacza wydaje się, że nie musiał się on szczególnie natrudzić, by odnaleźć klucz do serc i umysłów swoich zawodników.

Żołnierze epoki napoleońskiej uwielbiali swojego cesarza, choć ten wymagał od nich absolutnego poświęcenia. „Charyzma” to słowo nieco dzisiaj zapomniane, więc może warto odświeżyć jego znaczenie w kontekście głównego bohatera spotkania w ramach szkolnego Festiwalu talentów. Tomasz Tułacz, nazywany w swoim środowisku Napoleonem, nie przestaje w naturalny sposób uwodzić siłą spokoju i niezłomną wiarą w końcowy sukces. Tym razem mogli się o tym przekonać uczniowie naszej szkoły.

Mikołajki – nauka poprzez zabawę

Zuzanna Polańska, Ewa Fijał
ZSiOŚJPII

8 grudnia w naszej szkole odbyły się mikołajki. Uczniowie w klasach rywalizowali o nagrodę Mikołaja, rozwiązując rebusy, zagadki, zadania przygotowane przez panie profesor Paulinę Szewczyk, Agatę Barę oraz nauczycieli naszej szkoły. Uczniowie musieli wykazać się pomysłowością w przygotowaniu prezentu dla Mikołaja, rozwiązać kalambury, zbudować sanie, pozbierać piłki-śnieżynki zaśpiewać piosenkę, zatańczyć własny układ taneczny oraz wykonać ozdoby świąteczne, rozwiązać zadania matematyczne, chemiczne, językowe. Dzięki temu mogli przekonać się, że nauka może być też zabawą, nad którą czuwali Mikołaj wraz z Mikołajową. Po zaciętej rywalizacji wyłoniono trzy najlepsze drużyny. I miejsce 4 THE, II 5 TIP, III 3 TIP. Gratulujemy i zapraszamy za rok.

IV GMINNY KONKURS PLASTYCZNY

Niepełnosprawni: Poznaj – Zrozum – Wspieraj

Ewa Widła

nauczycielka SPZOI w Zabierzowie Bocheńskim

1 grudnia 2023 r. podczas obchodów VIII Gminnego Dnia Osób Niepełnosprawnych, nastąpiło podsumowanie Konkursu Plastycznego Niepełnosprawni: Poznaj – Zrozum – Wspieraj. Tegoroczne zmagania odbyły się pod hasłem: Silniejsi mocą przyjaźni. Uczniowie w swoich pracach ukazywali piękno relacji z osobami z niepełnosprawnością. Pokazali za pomocą środków plastycznych, że przyjaźń nie zna żadnych barier.

Laureaci otrzymali z rąk dyrektora Wydziału Edukacji w Niepołomicach, Wiesława Bobowskiego oraz Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice, Michała Hebdy, dyplomy i nagrody książkowe.

Lista laureatów:

Klasy 1-3:

I miejsce ex aequo:

- Gabriela Rzepka – Szkoła Podstawowa nr 4 w Niepołomicach,
- Karol Dziadur – Szkoła Podstawowa nr 3 im. Włodzimierza Puchalskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Niepołomicach.

II miejsce ex aequo:

- Amelia Ogórek – Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Żeromskiego w Zabierzowie Bocheńskim,
- Lena Moskwa – Szkoła Podstawowa im. Jana Matejki w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Woli Zabierzowskiej.

III miejsce ex aequo:

- Jan Czupryn – Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Staniątkach,
- Liliana Nawrot – Szkoła Podstawowa nr 2 im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach.

Klasy 4-8:

I miejsce ex aequo:

- Tymon Kołodziej – Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Żeromskiego w Zabierzowie Bocheńskim,
- Maksymilian Szostek – Szkoła Podstawowa nr 4 w Niepołomicach.

II miejsce:

Julia Żarek – Szkoła Podstawowa nr 2 im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach.

III miejsce:

Kalina Zaręba – Szkoła Podstawowa nr 2 im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach.

Wyróżnienie:

Lena Kowalczyk – Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Żeromskiego w Zabierzowie Bocheńskim.

Wszystkim uczestnikom konkursu dziękujemy za zaangażowanie. Laureatom gratulujemy sukcesu!

Silniejsi mocą przyjaźni

Izabela Korbut

nauczyciel w SPZOI w Zabierzowie Bocheńskim

1 grudnia 2023 r. w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. S. Żeromskiego w Zabierzowie Bocheńskim odbył się VIII Gminny Dzień Osób Niepełnosprawnych

Uroczystość otworzyła wicedyrektor Jolanta Pałka-Wysogład, która przywitała przybyłych gości i społeczność szkolną. Podkreśliła, że tegoroczne obchody dedykowane są szczególnie osobom z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.

Poprzez ciekawie zaprojektowany program artystyczny wszyscy mogli przeżywać niezapomniane chwile. Nad prawidłowym jego przebiegiem czuwała koordynatorka, pedagog szkolna Urszula Jaryna.

Na początku mali aktorzy w przedstawieniu przywołali historię brzydkiego kaczątka, które było odtrącane, niekochane i niechciane. Jego los jednak odmienił się dzięki życzliwym istotom. Przemienił się w pięknego łabędzia, którego widok zapierał dech w piersiach. Rozwinął się... Podobnie jest z osobami z autyzmem, które również trafiając na odpowiednich ludzi, osiągają sukcesy

w różnych dziedzinach życia. Potwierdzeniem tego była tablica, na której

widniały nazwiska i krótkie biogramy ludzi sukcesu z tym rodzajem niepełnosprawności.

Następnie montaż literacko-muzyczny pobudził uczestników do refleksji nad znaczeniem niepełnosprawności w dzisiejszych czasach.

Po części artystycznej nastąpiło wręczenie nagród uczniom, którzy wyróżnili się w IV Gminnym Konkursie Plastycznym Niepełnosprawni: Poznaj – Zrozum – Wspieraj. Wystawę prac laureatów można było podziwiać w trakcie uroczystości na scenie głównej. Były one uczniowską interpretacją hasła przewodniego tegorocznych obchodów: Silniejsi mocą przyjaźni.

Na koniec każdy otrzymał upominek – symbolicznego aniołka na znak, że *wśród ludzi żyją anioły*.

Szczególne podziękowania należą się burmistrzowi Miasta i Gminy Niepołomice, Romanowi Ptakowi, za objęcie uroczystości honorowym patronatem.

Była to idealna okazja do zwiększenia świadomości społeczności lokalnej na temat autyzmu, edukacji i zrozumienia różnorodności potrzeb osób z tym zaburzeniem.

XVI Gminny Konkurs Koleń i Pastorałek

20 grudnia odbyła się szesnasta edycja Gminnego Konkursu Koleń i Pastorałek, zorganizowanego i przeprowadzonego przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w Suchorabie

To wydarzenie, które ma na celu promowanie tradycji kolędniczych oraz talentów muzycznych młodych mieszkańców gminy, od lat cieszy się dużym zainteresowaniem uczniów, opiekunów i społeczności lokalnej. Za organizację konkursu odpowiedzialna była Urszula Saganiewicz, nauczycielka religii i muzyki w ZSP w Suchorabie. Przesłuchania odbywały się w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa.

Uczestnicy byli oceniani w trzech kategoriach wiekowych przez jury w składzie: Andrzej Świerkosz, nauczyciel Państwowej Szkoły Muzycznej w Niepołomicach, Izabela Turecka, nauczycielka rytmiki i kształcenia słuchu w tej samej szkole oraz ksiądz Piotr Grzesik, proboszcz parafii Brzezcie. Po wspaniałych występach jury wyłoniło zwycięzców:

Grupa młodsza – soliści:
miejsce – Amelia Rygielska, ZSP w Suchorabie
miejsce – Nikodem Korba, ZSP w Zagórzcu
miejsce – Magdalena Klima, SP w Podłężu

Grupa młodsza – zespoły:
miejsce – duet Emilia Cieśla i Wojciech Mikoda, ZSP w Suchorabie
miejsce – Zespół z klasy III, SP w Podłężu
miejsce – Chór z klas I-III, ZSP w Zagórzcu

Klasy IV-VI – soliści:
miejsce – Aleksandra Sobaszek, SP nr 1 w Niepołomicach
miejsce – Julia Calikowska, ZSP w Woli Zabirzowskiej
miejsce – Maciej Bochenek, SP nr 2 w Niepołomicach

Klasy IV-VI – zespoły:
miejsce – Chór szkolny, ZSP w Zagórzcu

miejsce – Zespół z klasy IV C, SP nr 2 w Niepołomicach
miejsce – Zespół z klasy VI, ZSP w Zakrzowie

Grupa starsza – soliści:
miejsce – Alicja Przybyszek, SP w Staniątkach
miejsce – Wiktoria Sieprawska, SP w Staniątkach
miejsce – Lena Ogieć, ZSP w Zakrzowie

Grupa starsza – zespoły:
miejsce – nie przyznano
miejsce – Zespół z klasy VII B, SP nr 2 w Niepołomicach
miejsce – Zespół z klasy VII C, SP nr 2 w Niepołomicach

Wszystkim uczestnikom, ich opiekunom oraz organizatorom przewodniczący jury, Andrzej Świerkosz, złożył serdeczne gratulacje, wyrażając swoje uznanie dla wysokiego poziomu artystycznego wykonawców i wyjątkowej atmosfery, która towarzyszyła konkursowi. Nagrody wręczył Wiesław Bobowski, Dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach.

Wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni za swoje wysiłki i zaangażowanie. Już dzisiaj zapraszamy na przyszłoroczny konkurs uczniów szkół podstawowych z terenu naszej gminy.

MAŁGORZATA PAWŁOWSKA
ZSP Suchoraba

Świąteczne spotkanie

Joanna Bajer

12 grudnia 2023 r. w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Suchorabie odbyło się coroczne świąteczne spotkanie z firmą MAN Trucks Niepołomice. Udział wzięli w nim: dr Richard Slovak, dyrektor zakładu, Bogdan Lis, członek Zarządu oraz Beata Młynek, asystentka Zarządu.

To świąteczne spotkanie było okazją do wzajemnych podziękowań i złożenia życzeń, a całość dopełnił występ artystyczny uczniów, wprowadzający wszystkich w magiczny klimat świąt. Podczas swojego przemówienia dyrektor firmy MAN Trucks, Richard Slovak, podziękował za owocną współpracę, zapewnił o jej kontynuacji i wręczył świąteczny upominek. Miłym zaskoczeniem było dla wszystkich przekazanie szkole vouchera o wartości 15 000 zł.

Na zakończenie spotkania głos zabrała dyrektor Izabela Hytroś, która podziękowała firmie za wieloletnie zaangażowanie, pomoc w organizacji wielu przedsięwzięć i otwarte serce dla całej społeczności.

Dziękujemy firmie MAN i cieszymy się, że mamy takich przyjaciół i partnerów, którzy wspomagają naszą placówkę i wspierają niejedną inicjatywę.

Wyjątkowe spotkanie z górnikiem

Aleksandra Golarz

27 listopada 2023 przedszkolaki z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zakrzowie wzięły udział w projekcie edukacyjnym Dzień Górnika przygotowanym przez Kopalnię Soli Wieliczka.

Przybycie górnika do naszego przedszkola było dla wszystkich przedszkolaków niezwykłym przeżyciem. W uroczystym galowym mundurze, z piękną czapką – zwaną czako – przywitał się słowami *Szczęść Boże*, którymi witają oraz żegnają się górnicy i wzbudził w dzieciach ogromne zainteresowanie.

Całe spotkanie miało charakter interaktywny. Górnik przedstawił dzieciom legendę o świętej Kinde – patronce górników oraz historię świętej Barbary.

Przedszkolaki dowiedziały się, że górnicy wydobywają nie tylko sól, ale i węgiel, złoto, ropę naftową.

Zaproszony gość opowiedział, z czego składa się galowy strój górnika, przedstawił elementy stroju roboczego oraz omówił przeznaczenie różnych akcesoriów górniczych.

Dzieci dowiedziały się, że barwami górniczymi są czerń i zieleń, które symbolizują ciemność podziemia oraz nadzieję na ujrzenie zielonej trawy po zakończeniu pracy.

Wyjaśnił również, jakie znaczenie mają kolory pióropusza na czako: biały – szyty, inżynier, zielony – dyrektor, czarny – zwykły górnik, czerwony – członek orkiestry górniczej.

Na spotkaniu nie zabrakło również zabaw oraz rozwiązywania zagadek, które pozwoliły przenieść się na chwilę do tajemniczego świata kopalni.

Zespół Szkolno-Przedszkolny kieruje serdeczne podziękowania Kopalni Soli „Wieliczka”, za zorganizowanie projektu edukacyjnego Dzień Górnika.

Stefan Żeromski patronem naszym...

Izabela Korbut

...takie słowa hymnu szkolnego rozbrzmiały 20 listopada 2023 roku na sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Żeromskiego w Zabierzowie Bocheńskim.

Dzień ten zawsze jest dla naszej szkolnej społeczności szczególnie. Wraz z zaproszonymi gośćmi przypominamy wówczas postać patrona.

Stefan Żeromski był człowiekiem wyjątkowym. Aby odkryć ponownie jego biografię i spowodować, że czas się zatrzyma, Zespół Nauczycieli Przedmiotów Humanistycznych zaproponował uczniom nietypowe zadania.

Najpierw najmłodsze dzieci z klasy zerowej zaprezentowały przepiękną ilustrację do fragmentu poematu *Puszcza Jodłowa*. Następnie uczniowie z kl. 1-3 przedstawili przygotowane wspólnie wiersze na temat swojej szkoły. Potem klasa 2a z akompaniamentem gitary zaśpiewała piosenkę o pięknie Gór Świętokrzyskich.

Na zakończenie części artystycznej uczniowie z kl. 4-8 przeczytali wiersze i zareklamowali lapbooki poświęcone Stefanowi Żeromskiemu. Nie były to łatwe zadania, ale im sprostałi. Włożyli dużo serca, zaangażowania i stworzyli pomysłowe dzieła.

Na koniec dyrektor Monika Bielarczyk podziękowała wszystkim za przygotowanie tej uroczystości, a Magdalena Kuźba – przewodnicząca Rady Rodziców oraz członkini Stowarzyszenia Przyjaciół Szkoły – nawiązała do postaci patrona szkoły i przypomniała, że mamy obok budynku szkoły *swój kawalek Puszczy Jodłowej* w postaci Ogrodu Pana Stefana.

Przed rozejściem każdy otrzymał słodki prezencik wykonany przez członków Samorządu Uczniowskiego.

Był to pełen wrażeń, niezapomniany dzień, którego celem było obcowanie z życiem i twórczością Stefana Żeromskiego.

2024 – Rokiem Wincentego Witosa!

Justyna Bielec, Michał Golonka

5 stycznia 2024 roku w Szkole Podstawowej im. Wincentego Witosa w Woli Batorskiej świętowano Dzień Patrona szkoły. Znamienny jest fakt, że to właśnie bliski naszej szkole Wincenty Witos został ustanowiony przez Sejm RP patronem roku 2024.

Święto naszego patrona rozpoczęliśmy od części oficjalnej, a następnie postanowiliśmy podkreślić to, co stanowiło ideę przewodnią święta szkoły w tym roku – talenty. To był dzień pełen niespodzianek i zdrowej rywalizacji. Na początku uczeń Marcel Kurdziel (7b) przedstawił swoją zwycięską pracę – prezentację multimedialną o patronie, a następnie odbyła się część artystyczna, którą rozpoczęła pokaz mody z różnych epok. Emocjom i gromkim oklaskom nie było końca, kiedy zaprezentowali się uczniowie, którzy pokazali swoje umiejętności w „Mam talent!”. Nie zabrakło także konkursu wiedzy o patronie, w którym wzięły udział reprezentacje każdej z klas. Jak wiemy, matematyka to podobno królowa nauk, a talentów z tej dziedziny nie brakuje, dlatego nasi uczniowie mogli sprawdzić się w prawdziwym *Matematycznym jeden z dziesięciu*. Ileż było emocji!

Na zakończenie zostały wręczone nagrody i dyplomy za konkursy, które odbyły się z udziałem publiczności, ale i te, które miały przygotować uczniowie do obchodów tego dnia. Dziękujemy wszystkim za wspianą zabawę, odwagę i zaangażowanie! Niniejsze święto oficjalnie rozpoczęło rok Witosa w naszej szkole. Gratulujemy!

Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka

20 listopada przypada rocznica uchwalenia Konwencji o prawach dziecka. Przypomina nam, że wszyscy powinniśmy zwracać szczególną uwagę na dzieci i ich prawa. Szkoła Podstawowa nr 4 włączyła się aktywnie w obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka organizowane przez UNICEF

Uchwalona w 1989 roku Konwencja o prawach dziecka gwarantuje wszystkim dzieciom równość wobec prawa. Każde dziecko, bez względu na swoje pochodzenie, narodowość, przynależność etniczną, kolor skóry, wyznawaną religię, status społeczno-ekonomiczny, ma takie same prawa. Wszędzie na świecie prawa dziecka powinny być respektowane. Edukacja o prawach dziecka ma ogromne znaczenie! Prawa chronią dzieci, ale i wspierają je w prawidłowym rozwoju. Znajomość Konwencji umożliwia dorosłym zrozumienie ich roli w zagwarantowaniu i respektowaniu praw dziecka. Z kolei przybliżanie praw dziecka najmłodszym pozwala im uchronić się przed różnymi niebezpieczeństwami. Z drugiej strony daje dzieciom możliwość aktywnego uczestniczenia w procesach podejmowania decyzji, które ich dotyczą. Dzięki temu mogą wpływać na otaczającą ich rzeczywistość oraz stawać się bardziej świadomymi obywatelami i uczestnikami życia społecznego.

Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka z UNICEF to wydarzenie, które jednoczy wszystkie dzieci na świecie. W tym dniu w wielu krajach dzieci oraz dorośli podejmują wspólne inicjatywy. Rocznicą uchwalenia Konwencji o prawach dziecka to okazja, aby z jednej strony w sposób pozytywny i radosny uświadamiać wszystkim, że prawa dziecka są ważne i każde dziecko powinno móc z nich korzystać, z drugiej strony to dzień okazywania solidarności i wsparcia wszystkim tym dzieciom na świecie, których prawa są naruszane. To radosny dzień, ale z poważnym przesłaniem.

W obchody włączyły się także placówki edukacyjne w Polsce. Szkoły i przedszkola zdecydowały się uczcić rocznicę uchwalenia Konwencji

o prawach dziecka. Do akcji organizowanej przez UNICEF przystąpiła także Szkoła Podstawowa nr 4, która zorganizowała w ramach tego dnia szereg działań. W klasach odbyły się lekcje wychowawcze, pogadanki oraz dyskusje, szczególnie interesujące były te, które dotyczyły sposobów rozwiązania konfliktu. Zajęcia były prowadzone w oparciu o przygotowane przez UNICEF scenariusze. W przestrzeni szkolnej zawisły materiały dotyczące Konwencji Prawa Dziecka. Wyświetlana była animacja o prawach dziecka, wykonywane były plakaty edukacyjne. Na znak solidarności ze wszystkimi dziećmi świata, których prawa są łamane, uczniowie w tym dniu przyszli ubrani na niebiesko. W klasach młodszych odbył się *Niebieski Marsz – Prawa Dziecka*. Dzieci ze śpiewem na ustach oraz uzbrojone w niebieskie balony, serca i girlandy głośno nawoływały do szacunku i przestrzegania podstawowych praw.

Do włączenia się w akcję zostali zaproszeni także rodzice. Otrzymali oni

materiały edukacyjne do wspólnego czytania z dziećmi.

Każde dziecko, które doświadcza krzywdy, a jego prawa nie są respektowane, ma prawo prosić o wsparcie. Na stronie <https://unicef.pl/co-robimy/prawa-dziecka/gdzie-szukac-pomocy> można znaleźć informacje i kontakty do instytucji, do których można zwrócić się po pomoc. Jeśli zagrożone jest życie lub zdrowie dziecka i niezbędna jest interwencja, należy zadzwonić pod numer 112.

Apel do dzieci i młodzieży: jeżeli czujesz się krzywdzony i potrzebujesz pomocy – możesz zadzwonić pod numer 116 111. Specjaliści porozmawiają z Tobą o każdym trudnym problemie i udzielą Ci pomocy. Telefon działa 7 dni w tygodniu, całodobowo. Możesz także zarejestrować się na stronie www.116111.pl i napisać wiadomość. Masz prawo do pomocy i szczęścia!

MAGDALENA KULKA

nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 4 w Niepołomicach

Pasowanie na przedszkolaka

Agnieszka Karcz, Kamila Rejman-Ruchlewicz

Przedszkolne dni są jak magiczna podróż, pełna odkryć, nowych przyjaźni i fascynujących doświadczeń. Dla małego człowieka to moment, gdy otwierają się przed nim drzwi nowego świata, bogatego w kolory i wyzwanie. Pasowanie na przedszkolaka to symboliczna ceremonia, która sprawia, że dziecko staje się oficjalnym uczestnikiem tego wyjątkowego etapu edukacyjnego. To także rytuał wprowadzający dzieci w atmosferę przyjazną i bezpieczną.

W Przedszkolu Samorządowym nr 2 w Niepołomicach wydarzenie to odbyło się 7 listopada. Na 25 dzieci z grupy Gwiazdeczki czekały specjalne zadania w kolorowych kopertach. Przedszkolaki miały za zadanie: wykonać piosenkę, zatańczyć w parach, policzyć do 5 po angielsku, zagrać na instrumentach do muzyki oraz wykonać krótką gimnastykę. Na zakończenie dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego wielką, żółtą kredką pasował każde dziecko na przedszkolaka.

Ten pierwszy występ dzieci to nie tylko wydarzenie dla samych maluchów, ale także dla rodziców. Jest to moment pełen wzruszeń, gdyż pociecha wkracza w świat nauki i społeczności przedszkolnej. Pasowanie na przedszkolaka to symboliczny klucz do świata wiedzy, przygody i przyjaźni. Dla małego dziecka to ważny krok w kierunku samodzielności, a dla rodziców – powód do dumy i radości z każdego osiągnięcia swojej pociechy.

Code Week w przedszkolu

Agnieszka Karcz

W drugim tygodniu października 2023 przedszkole z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego z Podgrabia wzięło udział w fascynującym wydarzeniu zwanym Code Week, czyli Tygodniem Kodowania. To inicjatywa mająca na celu wprowadzenie najmłodszych w świat programowania i nowoczesnych technologii. Przedszkola stały się areną dla małych programistów, gdzie kreatywność i nauka idą w parze.

Code Week to nie tylko nauka kodowania, ale również świetna zabawa i rozwijanie umiejętności poznawczych u najmłodszych. Podczas tego wyjątkowego tygodnia dzieci miały okazję eksperymentować z matą do kodowania z kolorowymi klockami, prostymi grami oraz aplikacjami, które nie tylko rozwijają logiczne myślenie, ale także uczą współpracy i rozwiązywania problemów. Jedną z atrakcji Code Week była zabawa z robotem Photon, gdzie najmłodszy programowali, a potem samodzielnie sterowali prawdziwym robotem. Pomocne w tym były specjalne aplikacje dostosowane do wieku przedszkolaków, które sprawiały, że proces kodowania był zrozumiały i przyjazny dla maluchów. Celem wydarzenia było przede wszystkim rozwijanie kreatywności i zdolności logicznego myślenia, gdy dzieci poprzez zabawę zdobywają podstawowe umiejętności, które mogą okazać się cenne w przyszłości.

Code Week w przedszkolu to z pewnością wyjątkowe wydarzenie, które nie tylko bawi, ale również uczy. Inicjatywa pokazuje, że nawet najmłodszy mogą być aktywni w dziedzinie nowoczesnych technologii, i że nauka programowania może być przyjemna oraz dostępna dla każdego.

Kapelusz pani jesieni

Magdalena Styczeń, Anna Wątarek

nauczyciele Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej

Jesień to piękna i barwna pora roku, dostarczająca wiele pomysłów i źródło ciekawych inspiracji. Dlatego przedszkolaki z Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej wraz ze swoimi rodzicami, wzięły

w 2023 r. udział w konkursie plastycznym na jesienne nakrycie głowy pod hasłem Kapelusz pani jesieni.

Otrzymaliśmy wiele prac, z których wynikało, że kapelusze dostarczone

do przedszkola były piękne, kolorowe i bogato ozdobione. Do ich stworzenia wykorzystano naturalne materiały przyrodnicze takie jak kasztany, liście, żołędzie i kwiaty.

Projektanci wykazali się dużą pomysłowością, starannością i wyczuciem estetyki. W każdej pracy widoczne było bardzo duże zaangażowanie. Kapelusze przybrały formę przestrzenną, a każdy mały artysta mógł je dumnie zaprezentować na przedszkolnej wystawie. Bogato zdobione nakrycia głowy udekorowały kącik przedszkolny, sprawiając, że przedszkole zyskało nowe, kolorowe oblicze.

Wybór zwycięzców nie był łatwy, a przed jury stało nie lada wyzwanie. Trudno było wyłonić zwycięzców, dlatego każdy uczestnik konkursu został nagrodzony pamiątkowym dyplomem i otrzymał nagrodę. Cieszymy się, że takie działania pozwalają na wzmacnianie więzi rodzinnych oraz na twórcze i wspólne spędzanie czasu.

Gratulujemy wszystkim dzieciom i ich rodzicom oraz serdecznie dziękujemy za duże zaangażowanie.

Długo oczekiwana wizyta Świętego Mikołaja

Iwona Kubas, Justyna Potocka

nauczycielki Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach

Wizyta Świętego Mikołaja w naszym przedszkolu to jeden z najbardziej oczekiwanych przez dzieci dni w roku. Wszystkie przedszkolaki przygotowywały się do tej wizyty. Dzieci pisały listy do Świętego Mikołaja, w których rysowały swoje wymarzone prezenty. Ponadto pilnie uczyły się piosenek i wierszyków na powitanie upragnionego gościa. Dzieci dobrze wiedzą, że Święty Mikołaj: *Spełnia dziecięce marzenia, smutek w kolory zamienia, pędzi saniami po niebie do Ciebie...*

W środę 6 grudnia przedszkolaki już od rana czekały na Mikołaja i nasłuchiwały dźwięku dzwoneczków. Święty Mikołaj zaskoczył dzieci i przyjechał wraz ze swoimi pomocnikami konno! Wszystkie przedszkolaki bardzo przeżywały to spotkanie,

a szczególnie te, które pierwszy raz witały Mikołaja. Dzieci z poszczególnych grup z ogromną radością przywitały oczekiwanego gościa. Nasi miliusińscy śpiewali, tańczyli i recytowali wiersze dla Mikołaja, a w nagrodę otrzymali piękne prezenty.

W grupie Biedroneczki to dzieci miały prezent dla świętego, zaskoczony Mikołaj otrzymał od dzieci pierniczki.

Na pożegnanie Święty Mikołaj wyraził nadzieję, że przez kolejny rok dzieci będą równie grzeczne i będzie mógł nas ponownie odwiedzić w przyszłym roku.

Pasowanie na przedszkolaka

Iwona Kubas, Justyna Potocka

nauczycielki Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach

W drugiej połowie listopada 2023 r. dzieci z grup Biedroneczki i Krasnoludki w Przedszkolu Samorządowym nr 1 w Niepołomicach uroczyste zostały pasowane na przedszkolaków.

W wydarzeniu wzięli też udział zaproszeni rodzice, gdyż ich pociechy po raz pierwszy publicznie wystąpiły w krótkim przedstawieniu. Na początku uroczystości został odśpiewany hymn przedszkola, po czym dzieci zaprezentowały program artystyczny. Następnie po wypowiedzeniu rotty pasowania:

Ja przedszkolak dzielny, będę zawsze uśmiechnięty,

Będę słuchać swoje panie i zjadać całe śniadanie.

Będę grzecznie się bawić i pilnie się uczyć,

żeby mamy i taty nigdy nie zasmucić,

dyrektor Dorota Zielonka dokonała uroczystego pasowania. Był to bardzo emocjonujący moment zarówno dla dzieci, jak i rodziców. Każdy przedszkolak otrzymał okolicznościowy dyplom oraz upominek. Rodzice pasowanych przedszkolaków włączyli się w organizację uroczystości, za co pracownicy i dyrekcja wyrażają im wdzięczność.

18. Turniej Mikołajkowy

18. Turniej Mikołajkowy przeszedł do historii. 2 grudnia karatecy Akademii Karate Tradycyjnego Niepołomic-Kraków spotkali się w Hali 100-lecia w Krakowie, aby uczestniczyć w corocznym święcie

Ponad 500 karateków z Akademii wzięło udział w turnieju, który był połączony z 3. Festiwalem Karate-Do w ramach Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami. W wydarzeniu wzięli udział karatecy z kilku klubów w Polsce – z Rzeszowa, Wrocławia, Głuchołaz i Chocianowa.

Gości Festiwalu byli:

- Andrzej Kulig – wiceprezydent Krakowa
- Agnieszka Pleti – prezes Zarządu Fundacji Centrum Inicjatyw Sportowych
- Elżbieta Kois-Żurek – dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia
- Szymon Sowiński – sportowiec roku osób z niepełnosprawnością w Plebiscycie Polskiego Komitetu Paralimpijskiego, Wicemistrz Paralimpijski, Mistrz Świata i Europy w parastrzelectwie sportowym,
- Arkadiusz Nowak – prezes Fundacji Promocji i Rozwoju Sportu ProLand Sport

W Festiwalu tradycyjnie już wzięli udział karatecy z Gruszek, podopieczni senseia Pawła Janusza. Wykonali imponujący pokaz przed tysiącem widzów, prezentując podstawowe techniki karate, ćwiczenia sprawnościowe i uderzenia w packi. Ich występ wywołał entuzjazm i gromkie brawa.

Następnie młodszy karatecy z białymi pasami zaprezentowali się na głównej macie podczas Turnieju Pierwszego Kroku, wykonując podstawowe techniki karate i ćwiczenia sprawnościowe. Przed rozpoczęciem głównego turnieju na scenie wystąpiła Ewa Jurkowska (laureatka programu „Mam Talent!”), która zaśpiewała dla obecnych kilka utworów. Karatecy wraz ze swoimi senseiami świetnie się razem bawili.

Turniej główny rozegraliśmy na 5 matach. Zawodnicy rywalizowali w pojedynkach systemem każdy z każdym. Niezależnie od wyników, każde dziecko otrzymało medal, prezenty i pluszowego misia, co sprawiło radość maluchom.

Wydarzenie zostało wsparte przez gminę Niepołomice, miasto Kraków oraz Fundację Promocji i Rozwoju Sportu PROLAND.

To był niezapomniany dzień, pełen sportowych emocji, za co dziękujemy wszystkim zaangażowanym w organizację tego święta dla najmłodszych karateków.

JOANNA MUSIAŁ

AKT Niepołomice-Kraków

12 medali dla zawodników Kyokushin-Boxing

Tomasz Stefański

Kyokushin-Boxing Niepołomice

Rok startowy zakończył się dla zawodników Kyokushin-Boxing Niepołomice zdobyciem 12 medali: 3 złotych, 4 srebrnych i 5 brązowych w Nowym Targu, gdzie odbył się Ogólnopolski Turniej Karate Kyokushin. W tegorocznej edycji zawodów wzięło udział aż 300 zawodników z ponad 20 klubów. Zawody odbywały się w konkurencji kata oraz kumite dla dzieci i młodzieży już od 6 roku życia. Niepołomicki klub reprezentowała jedenastka zawodników

Należy wyróżnić Kubę Salamagę, rocznik 2013/2012, waga 35 kg, który po krótkiej przerwie od startów świetnie się zaprezentował. Śmiało można było nazwać go „Kuba waleczne serce”, ponieważ jego walki były naprawdę na wysokim poziomie. Wszystkie pojedynki wygrał przed czasem poprzez czyste trafienia w głowę, co sprawiło, że sędziowie nie mieli żadnych wątpliwości co do zwycięstwa naszego zawodnika. Mikołaj Kluba zdobył dwa medale – pierwsze miejsce w kumite 2015/2014 do 35 kg oraz trzecie miejsce w konkurencji kata w tej samej kategorii wiekowej. Mikołaj zwyciężył wszystkie walki przed czasem, dwukrotnie trafiając przeciwnika w głowę. Na najwyższym stopniu podium stanął także Karol Rybaczuk, rocznik 2016, w kategorii kata, zdobywając również srebrny medal w kumite powyżej 20 kg.

Dругie miejsce zdobyli: Złatomyr Kociopiov w kumite 2015/2014 do 30 kg, Marcel Kaleta w konkurencji kata rocznik 2011/2010 oraz Julia Szczygieł w kategorii kumite dziewcząt open. Julia była po raz pierwszy na turnieju i znakomicie się spisała, wygrywając aż trzy walki ze znaczną przewagą. Pomimo niewielkiego doświadczenia, nie można było małej wojownicze niczego zarzucić – dała z siebie wszystko.

Brązowy medal wywalczyli: Marcel Kalata w konkurencji kumite 2011/2010 do 45 kg, Zofia Hebda w kumite rocznik 2013/2012 powyżej 35 kg. Zosia musiała wygrać aż trzy walki, aby zdobyć miejsce na podium. Dwie walki wygrała przez wazari (punkt za trafienie w głowę), trzeci pojedynek zakończył się werdyktem sędziowskim, natomiast w walce o wejście do finału przegrała z finalistką swojej kategorii. Maja Skwara w konkurencji kumite 2011/2010 do 45 kg również

świetnie zawałczyła. Wygrała dwie walki z zawodniczkami znacznie cięższymi od siebie, walcząc z determinacją do ostatniej sekundy. Trzecie miejsce zdobył również młody wojownik Franciszek Gurgul w konkurencji kumite dzieci 2017/2016 powyżej 20 kg. Franek zadebiutował na zawodach i zwyciężył dwie walki przez wazari. Trzecią walkę przegrał z zawodnikiem, który ostatecznie zwyciężył w tej kategorii wiekowej.

Gratulacje dla zawodników za znakomity wynik i świetne walki na turnieju. Gratulacje również dla trenera Wiesława za świetne przygotowanie zawodników w tym sezonie startowym. To były nasze ostatnie zawody w 2023 roku, zakończone z doskonałym skutkiem. Nie osiadam na laurach, chwila odpoczynku, a następnie trenujemy, aby w nowym roku zdobywać kolejne sukcesy. Podziękowania dla Wiktora Salamagi i Justyny Krosty, którzy pomagali w przygotowaniu zawodników przed walką oraz pełnili rolę sekundantów. Jeśli chcesz dołączyć do naszego zespołu, zapraszamy w nowym roku na treningi, ponieważ rozpoczynamy nowy nabór na grupę Karate Kyokushin, Boks oraz Kick Boxing. Treningi odbywają się w budynku krytej pływalni w Niepołomicach, ul. Korczaka 5. Zadanie „Ciało-umysł-siła” jest realizowane przy wsparciu finansowym miasta i gminy Niepołomice.

Justyna Krosta trzecia na świecie

Tomasz Stefański

Niepołomicki Klub Karate Kyokushin

Mistrzostwa Świata Seniorów w Kickboxingu międzynarodowej organizacji WAKO odbyły się 19-26 listopada 2023 w Portugalii. Justyna na co dzień jest zawodniczką Niepołomickiego Klubu Kyokushin-Boxing. Reprezentowała Polskę wraz z pozostałymi dwunastoma zawodnikami z kadry Polski Low Kick

Justyna Krosta po raz pierwszy miała możliwość reprezentować Polskę na arenie międzynarodowej w kickboxingu oraz zmierzyć się z najlepszymi zawodniczkami – na zawodach mogą wystartować tylko finaliści mistrzostw swojego kraju. Tak też się stało i Justyna po zdobyciu dwukrotnego mistrza Polski w formule low kick oraz K-1 miała szansę rywalizować na zawodach najwyższej rangi.

Justyna stoczyła trzy znakomite i mocne pojedynki i sięgnęła po brązowy medal, zostając tym samym trzecią

zawodniczką świata senierek do 56 kg. Pierwszą walkę Justyna stoczyła z zawodniczką ze Słowacji, rewanżując się po ostatniej przegranej na Pucharze Świata. Walka cały czas toczyła się pod nasze dyktando, a trzyrundowy pojedynek zakończył się werdyktem 3:0 ze znaczną przewagą punktową. Kolejną rywalką była zawodniczka z Mauritiusa, która w rankingu WAKO jest druga na świecie. Po wcześniej ustalonym z trenerem planie taktycznym, walka już od pierwszej rundy była prowadzona przez

naszą zawodniczkę i tak już pozostało do ostatniej rundy. Walkę o wejście do finału Justyna stoczyła z reprezentantką Turcji. Pojedynek był bardzo mocny i wyrównany, lecz tym razem zakończył się niejednogłośnym werdyktem 2:1 na korzyść rywalki.

Gratulacje dla Justyny Krosty za świetny wynik na mistrzostwach oraz dla głównego trenera z Kyokushin-Boxing, Wiesława Krosty, za przygotowanie zawodniczki. Ciężka praca i mocne treningi dały zamierzony rezultat. To naprawdę duży sukces. Idziemy w dobrą stronę.

Podziękowania również dla trenerów kadry Polski Low Kick za pomoc w przygotowaniach oraz za sekundowanie w narożniku w Portugalii.

Zadanie „Ciało-Umysł-Siła” jest realizowane przy wsparciu finansowym miasta i gminy Niepołomice.

Podkarpacki Cup – finał

Marek Burda

MKS Spartakus Niepołomice

Z przytupem zakończyli swój udział zawodnicy MKS Spartakus Niepołomice w ostatnim turnieju z cyklu Podkarpacki Cup 2023. Jak zwykle klub z Niepołomic reprezentowała duża grupa zawodników, wśród których nie zabrakło medalistów. Niektórzy z nich otrzymali podwójną statuetkę, za turniej oraz za klasyfikację generalną całego cyklu

Poniżej wyniki poszczególnych zawodników:

Młodzik (U15):

- Karol Pyrlík – 2. miejsce w turnieju, 1. miejsce w grze podwójnej w turnieju, 1. miejsce w klasyfikacji generalnej
- Hubert Janczyk – 3. miejsce w turnieju
- Szymon Karolczyk – 3. miejsce w grupie w turnieju
- Klaudia Krok – 4. miejsce w grze podwójnej w turnieju, 8. miejsce w grze pojedynczej w turnieju

Młodzik młodszy (U13):

- Sara Dutkiewicz-Schluter – 3. miejsce w grze mieszanej w turnieju, 3. miejsce w grze podwójnej w turnieju, 7. miejsce w grze pojedynczej w turnieju
- Maria Mukoïda – 1. miejsce w grze pojedynczej w turnieju, 3. miejsce w grze podwójnej w turnieju
- Emilia Gałazka – 9. miejsce w grze pojedynczej w turnieju

- Nicola Grzywacz – 7. miejsce w grze pojedynczej w turnieju
- Michał Jagła – 2. miejsce w grze pojedynczej w turnieju, 3. miejsce w grze mieszanej, 3. miejsce w klasyfikacji generalnej
- Kajetan Sadura – 3. miejsce w grze pojedynczej w turnieju, 4. miejsce w grze podwójnej w turnieju

- Aleksander Skóra – 3. miejsce w grze pojedynczej w turnieju, 4. miejsce w grze podwójnej w turnieju

Żak (U11):

Michał Irlík – 4. miejsce w grupie w turnieju

Żak młodszy (U9):

- Amelia Krok – 2. miejsce w grze pojedynczej w turnieju, 1. miejsce w klasyfikacji generalnej
- Liliana Wałach – 1. miejsce w grze pojedynczej w turnieju
- Eliza Świech – 5. miejsce w grze pojedynczej w turnieju
- Karolina Jagła – 9. miejsce w grze pojedynczej w turnieju

W klasyfikacji generalnej klubów MKS Spartakus Niepołomice zajął 2. miejsce!

XIX Turniej Tenisa Stołowego

Marzena Stawasz

pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii

25 listopada w salach PTG Sokół w Niepołomicach odbył się XIX Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice. Zawody przyciągnęły uczestników z trzech różnych kategorii wiekowych: dzieci do lat 13, młodzież w wieku 14–18 lat oraz dorośli powyżej 18 lat

Wśród najmłodszych i najstarszych zawodników toczyły się zacięte pojedynki w formule pucharowej, natomiast młodzież rywalizowała w systemie każdy z każdym. Turniej ten stanowił doskonałą okazję do aktywnego spędzenia czasu dla całych rodzin, które wzajemnie dopingowały się na każdym etapie zmagania. Ojcowie, matki, synowie, dziadkowie i wnuki, a także bracia wspólnie cieszyli się atmosferą rywalizacji.

Mecze były pełne pasji, walki o każdą piłkę i punkt, ale jednocześnie towarzyszyła im życzliwość i doping dla pozostałych graczy. Sędziowie te-

gorocznego turnieju, reprezentujący TKKF Wiarus – Leon Pitucha, Marian Bednarski i Zygfryd Rudnik – dbali o sprawiedliwość i profesjonalizm rozgrywek. Po zakończeniu zmagania ogłoszono zwycięzców:

W kategorii dzieci do lat 13:

- I miejsce: Leopold Siatka
  - II miejsce: Sylwester Duszyk
  - III miejsce: Mateusz Gielata
- W kategorii 14–18 lat:
- I miejsce: Bartłomiej Janusz
  - II miejsce: Michał Zieliński
  - III miejsce: Kacper Prochwicz

W kategorii powyżej 18 lat:

- I miejsce: Dawid Płuchowski
- II miejsce: Andrzej Pałka
- III miejsce: Mateusz Rojek

Zwycięzcy poszczególnych kategorii brali udział w meczach o Puchar Open im. Świętej Pamięci Andrzeja Wicińskiego, aktywnego członka TKKF Wiarus zaangażowanego w organizację Turniejów Tenisa. Ostatecznym triumfateorem tegorocznego XIX Turnieju Tenisa Stołowego został Dawid Płuchowski.

Podium zdobyły nie tylko umiejętności, ale także puchary, dyplomy oraz atrakcyjne nagrody. Zawodnicy na podium zdobyli nagrody rzeczowe, puchary i dyplomy. Organizatorzy turnieju – Urząd Miasta i Gminy Niepołomice, TKKF Wiarus, PTG Sokół oraz Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – serdecznie dziękują wszystkim uczestnikom za fair play i sportową rywalizację. Wydarzenie zostało sfinansowane z budżetu profilaktyki.

Trenuj zimą, a nagroda przyjdzie wiosną

Jak poradzić sobie z treningiem w okresie zimowym? Jaki strój wybrać na trening na zewnątrz? Opowiem o tym z perspektywy zawodnika i trenera z kilkunastoletnim doświadczeniem. Zapraszam do lektury

Okres zimowy z perspektywy zawodnika trenującego triathlon to skomplikowany czas. Z racji krótszego dnia, niższych temperatur i zmieniającej się pogody bardzo ważne jest rozsądne planowanie, jaki trening i kiedy warto, a kiedy nie warto go wykonywać. Zimowych miesięcy mamy cztery, a zatem nie można odpuścić treningów, bo jest to bardzo ważny okres czas przygotowań do sezonu.

O ile z pływaniem sprawa jest prosta, bo czy zima, czy lato – zawsze w basenie są te same warunki, o tyle trening kolarski czy biegowy znacznie się różni.

Treningi na rowerze z okolicznych tras objeżdżanych przez mnie wiosną, latem i jesienią przeniosły się pod dach. W uproszczeniu można powiedzieć, że wykonuję je na rowerze stacjonarnym, a wchodząc w szczegóły, przy użyciu trenera rowerowego.

Jest to urządzenie, które po zamontowaniu roweru pozwala kontrolować opór w tylnym kole z pozycji telefonu, tabletu czy zegarka. Wystarczy zainstalować jedną z wielu treningowych aplikacji, np. Rouvy czy Zwift i siedząc w domu, na swoim rowerze można jechać równocześnie z kolarzami z całego świata. Urozmaiceniem jest organizowanie wspólnych wyścigów w tych aplikacjach z udziałem najlepszych i najbardziej znanych zawodników w triathlonie czy kolarstwie.

Takie „jazdy grupowe” potrafią zgromadzić kilka tysięcy osób jadących wspólnie po tej samej trasie, o tej samej porze. Jest to bardzo wygodna forma treningów, można trenować o każdej porze dnia bez względu na pogodę.

Bieganie w zimie jest prostsze niż jazda na rowerze. Można śmiało biegać nawet przy temperaturze ujemnej, o ile podłoga jest bezpieczna. Jeśli chodzi o jakość powietrza, to pamiętajcie, żeby unikać biegania w gęstej zabudowie, jeśli smog jest duży, warto wtedy wybrać się do lasu, gdzie odczyt pyłów w powietrzu potrafi

być 3-5 krotnie niższy niż w mieście.

Przy niskiej temperaturze pozostaje jeszcze trening na bieżni elektrycznej, co także jest świetnym rozwiązaniem. Jeśli znacie siłownię, gdzie naprzeciwko bieżni jest lustro, bardzo polecam takie rozwiązanie w celu obserwacji i kontroli sylwetki oraz techniki biegowej.

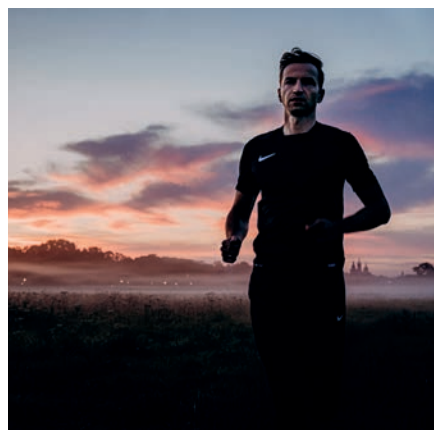
Kiedy wybieracie treningi wewnątrz, pamiętajcie o wystarczającej ilości napojów. W zamkniętym pomieszczeniu łatwiej się przegrzewamy z uwagi na trudniejsze oddawanie ciepła, po prostu brakuje ruchów powietrza. Dobrze sprawdzi się także ręcznik do wycierania czoła, włosów oraz rąk podczas jazdy na rowerze czy biegu na bieżni.

A czy wiedzieliście o tym, że pływając w basenie, nasze ciało także wytwarza dużo ciepła i oddaje pot? Dlatego pływając, też powinniśmy się nawadniać, a fajną metodą na szybkie uczucie chłodu jest spuszczenie wody pod czepek.

Jak się ubrać na trening na zewnątrz?

W chłodnych i zimowych warunkach przy doborze stroju kieruję się taką metodą. Na rower ubieram się tak jakby było 15 stopni mniej niż jest. Przy 10 stopniach ubieram się jakby było –5. Zimowe grube rękawiczki, zimowe skarpetki i wiatro-wodoodporne ochraniacze na buty, dwie warstwy na nogi i 3-4 cienkie warstwy na górę. Jedna cienka czapka i kask wystarczą.

Podczas jazdy na rowerze najwięcej ciepła wytwarzają mięśnie nóg i tułów, dlatego ubrania w tych miejscach nie powinny być zbyt grube, bo łatwo się przegrzać. Najtrudniej mają stopy i dłonie, one z racji najcieńszej warstwy mięśni i bardzo małej pracy szybko tracą ciepło i wręcz kostnieją. Jeśli zaczną marznąć, należy ruszać co kilka minut palcami u stóp oraz zaciskać i otwierać dłonie lub na około 1 minutę schować jedną rękę za plecy, aby ochronić przed ruchem powietrza

i pozwolić dłoni złapać temperaturę.

Na bieg natomiast ubieram się tak jakby było o 10 stopni więcej, więc analogicznie – przy temperaturze 5 stopni wybieram krótkie spodenki lub cienką warstwę długich, t-shirt techniczny plus długi, cienki rękaw na górę i opaskę na głowę. W biegu całe ciało produkuje więcej ciepła niż na rowerze i łatwiej wytrzymać w komforcie ciepłym.

Podążając metodą prób i błędów, po kilku treningach nauczycie się, jaki ubiór pasuje wam najbardziej. Warto kierować się też charakterem wysiłku. Jeśli zaplanujemy ciągły ruch, bez postojów i przerw, możemy założyć mniej rzeczy. To właśnie podczas przerw, kiedy nie ruszamy się, tracimy najszybciej ciepło. Zatem poprzez pracę mięśni musisz produkować więcej ciepła niż oddasz. Bezpiecznym rozwiązaniem będzie zabranie cienkiej koszulki lub kurtki jako koła ratunkowego w nagłych sytuacjach.

Gorąco zachęcam Was do aktywności po naszych pięknych okolicach w zimowej scenerii. Widoki są świetne i warto to zrobić.

MACIEJ POGONOWSKI

trener triathlonu, Mistrz Polski amatorów 2022 w kategorii M35-39
<https://fb.com/evolution.triathlon>

Terenowy Punkt Dowodzenia – Ćwiczenia Łączności Kryzysowej 2023

Piątego grudnia braliśmy udział w ćwiczeniach organizowanych przez Komendę Powiatową Policji w Wieliczce przy współudziale Straży Leśnej Nadleśnictwa Niepołomice oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Niepołomicach. Była to znakomita okazja do testów Terenowego Punktu Dowodzenia, najnowszego elementu Sieci Zapasowej Łączności Kryzysowej

Od momentu powstania Niepołomiczkiego Klubu Krótkofalowców (a jest to już blisko 10 lat) jednym z celów było stworzenie na terenie gminy Niepołomice Sieci Zapasowej Łączności Kryzysowej. Wielokrotnie w historii zdarzało się, że w przypadku dotkliwych klęsk żywiołowych to właśnie łączność krótkofalowców stawała się podstawowym kanałem komunikacji służb ratunkowych. Mając na względzie szeroko pojęte bezpieczeństwo mieszkańców oraz zagrożenia mogące wystąpić na naszym terenie, podjęliśmy inicjatywę stworzenia takiej sieci, obejmującej swoim zasięgiem teren naszej gminy oraz gminy ościenne. Przez lata budowaliśmy kolejne elementy infrastruktury radiowej, wspierani finansowo przez Urząd Miasta i Gminy Niepołomice dostrzegając potrzebę realizacji tego projektu. Obecnie współpracujemy z Gminnym Zespołem Zarządzania Kryzysowego, Jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Nadleśnictwem Niepołomice, tworząc niezbędną infrastrukturę mogącą wspomóc działanie tych jednostek w przypadku awarii bądź zniszczenia infrastruktury profesjonalnej.

Najnowszym elementem sieci jest Terenowy Punkt Dowodzenia budowany

na bazie przyczepy kempingowej Niewiadów N126E, który docelowo będzie wyposażony w niezbędne kanały komunikacji radiowej oraz niezależne zasilanie awaryjne i ogrzewanie. Punkt zapewni łączność UHF/VHF, KF, a także poprzez satelitę Es'Hail 2 QO-100. Na pokładzie znajdzie się również odbiornik APRS pozwalający śledzić na mapie pozycję stacji krótkofalowców w terenie w czasie rzeczywistym. Zadaniem Terenowego Punktu Dowodzenia będzie utrzymanie łączności w sytuacjach ekstremalnie trudnych, pracując poza zasięgiem sieci komórkowych oraz internetowych. Może pełnić funkcję Stacji Dowodzącej Akcją, jak również funkcję Stacji Przekąźnikowej, co miało miejsce podczas ostatnich Manewrów. W 2023 roku wykonaliśmy generalny remont przyczepki, a w 2024 roku chcemy ją wyposażać w niezbędny sprzęt techniczny i radiowy.

Scenariusz grudniowych ćwiczeń zakładał poszukiwanie osoby zaginionej w Puszczy Niepołomiczkiej przez połączone siły Policji, Straży Leśnej, Strażaków OSP Niepołomice oraz członków Niepołomiczkiego Klubu Krótkofalowców SP9MOA, wspierających łączność poszczególnych Grup Poszukiwawczych. Dodatkowo w siedzibach OSP Niepołomice, OSP Zagórze, Nadleśnictwie Niepołomice oraz na miejscu zgrupowania służb znajdowali się dyżurni krótkofalowcy, którzy mieli za zadanie sprawdzić poprawność działania bezpośredniej łączności między Grupami Poszukiwawczymi w Puszczy a Stacją Przekąźnikową, znajdującą się na

najwyższym punkcie w okolicy (miejscowość Brzezcie).

Ćwiczenia zakończyły się podwójnym sukcesem: Grupy Poszukiwawcze odnalazły osobę zaginioną, a my przetestowaliśmy możliwości bezpośredniej łączności z wykorzystaniem Sieci Zapasowej Łączności Kryzysowej w ciężkim radiowo terenie Puszczy Niepołomiczkiej.

Bardzo dziękujemy Komendantowi Powiatowemu Policji w Wieliczce, Komendantowi Komisariatu Policji w Niepołomicach oraz Nadleśnictwu Niepołomice za możliwość uczestnictwa w ćwiczeniach! Pozwała to skoordynować nasze działania z pracą służb oraz doskonalić umiejętności potrzebne w szybkim i skutecznym działaniu podczas sytuacji kryzysowych.

Wszystkie dotychczasowe projekty klubu można obejrzeć na naszym kanale na YouTube pod adresem <https://www.youtube.com/@sp9moa> oraz na profilu SP9MOA na Facebooku. Relacja z ćwiczeń znajduje się na <https://youtu.be/ofqgrXNb91A> (kod QR).

Czytelników zainteresowanych techniką radiową i nie tylko, zapraszamy na spotkania klubowe w każdy czwartek od godziny 18.00 w budynku Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego. 73!

MICHAŁ MATUSIK SQ9ZAY
Prezes Niepołomiczkiego Klubu
Krótkofalowców

Spojrzenie w niebo 2024

W nowym roku nadal czujnie będziemy obserwowali nieboskłon, a na nim wszystko będzie przebiegało według niezwykle ciekawego splotu praw astronomii, matematyki i fizyki, znanych ludzkości – lepiej lub gorzej – od wielu stuleci. Czekają nas zjawiska okresowe i niespodziewane. Tych drugich, jakże ciekawych i wywołujących u mieszkańców Ziemi wiele emocji, często nie potrafimy wcześniej dokładnie przewidzieć

Natomiast ze zjawisk okresowych, a mimo to zawierających zawsze w sobie – na pierwszy rzut oka – odrobinę tajemniczości, wystąpią w 2024 roku na kuli ziemskiej dwa zaćmienia Słońca: 8 IV (całkowite) i 2 X (obraczkowe) – te zjawiska nie będą widoczne w naszym kraju, oraz dwa zaćmienia Księżyca: półcieniowe 25 III i częściowe 18 IX, oba te zjawiska będą widoczne z terytorium Polski. Jeśli zaś chodzi o naszą gwiazdę, to jej aktywność magnetyczna będzie znaczna, jest ona bowiem w fazie podążającej do maksimum w 25 cyklu, a zatem przez najbliższy rok będziemy mogli obserwować dużą liczbę plam, czyli silnych pól magnetycznych w fotosferze Słońca, oraz związane z nimi wyrzuty zjonizowanej materii w przestrzeni międzyplanetarnej. Należy zawsze liczyć się z gwałtownym wzrostem jego aktywności, co może pociągnąć za sobą powstawanie rozmaitych zjawisk geofizycznych, między innymi możliwość obserwacji u nas zórz polarnych i różnych zaburzeń nie tylko w pogodzie kosmicznej. Dla bardziej zainteresowanych problemem codziennej aktywności Słońca można będzie znaleźć szczegóły na: www.spaceweather.com. Zaglądając zaś z zainteresowaniem w kalendarz astronomiczny, dowiadujemy się, jakie ważniejsze zjawiska czekają nas w 2024 roku, które zostały precyzyjnie obliczone na podstawie wcześniejszych obserwacji astronomicznych. Wiosna, na którą czekamy zawsze z wielkim utęsknieniem, rozpocznie się 20 marca o godz. 4.07, lato: 20 czerwca o godz. 22.51, jesień: 22 września o godz. 14.44, a zima: 21 grudnia o godz. 10.20. Natomiast w nocy 3 stycznia Ziemia w swoim rocznym ruchu po orbicie eliptycznej będzie najbliższej Słońca, czyli w perihelium, w odległości od niego niewiele ponad 147 mln km. Będzie się wtedy poruszała najszybciej na orbicie słonecznej w 2024 roku, bo z prędkością 30,27 km/sek., czyli prawie 109 000 km/godz. Jest to dla nas pocieszący fakt, że

dnia będzie przybywało coraz szybciej. W Nowy Rok Słońce weszło w Małopol-sce o godz. 7.38, a zaszło o 15.49 – zatem dzień trwał 8 godz. 11 minut i był już dłuższy od najkrótszego dnia roku o 6 minut, co wszystkich powinno napełniać nieukrywany optymizmem. Dodatkowo na pocieszenie przypominam, że zima kalendarzowa na naszej półkuli, przynajmniej teoretycznie, jest najkrótszą porą roku. Trwa bowiem tylko – lub aż – 89 dni! W praktyce, jak wiemy z doświadczenia, bywa – nie tylko z nią – różnie, bowiem ma swoje ambicje i kaprysy. Ponadto Ziemia zawędruje w lecie, rankiem 5 lipca, do aphelium (najdalej od Słońca – prawie 153 mln km). Zmiana czasu z zimowego na letni, nie tylko w ramach Unii Europejskiej, czeka nas 30/31 marca, a powrót na czas zimowy, czyli środkowoeuropejski w nocy 26/27 października, chyba że pozostaniemy przy czasie letnim i nie będziemy musieli już więcej cofać zegarków. Jeśli zaś chodzi o święta ruchome w Kościele katolickim, to w 2024 roku, Popielec wypada 14 II, Wielkanoc przypadnie 31 III, czyli w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca, ta zaś będzie w poniedziałek 25 IV, Zielone Świątki 19 V, a Boże Ciało 30 V. Księżyc powitał Nowy Rok podążając do ostatniej kwadry, a zakończy 2024 rok w fazie tuż po nowiu. Ponadto wystąpią liczne koniunkcje, czyli zblżenia na niebie pomiędzy Księżycem a planetami oraz najjaśniejszymi gwiazdami, najczęściej z Plejadami. Będziemy też mogli u nas obserwować koniunkcje planet: Merkurego do Marsa oraz Wenus i Marsa do Saturna. Jeśli chodzi o planety, to Merkurego, który zawsze wędruje na niebie blisko Słońca, można obserwować nisko nad horyzontem, na zachodnim niebie o zmierzchu lub na wschodzie o świcie. Jeśli pogoda obserwacyjna nam dopisze, to najłatwiej będzie go można dostrzec przed wschodem słońca – w połowie maja. Zaś wieczorem najlepsze warunki do jego

obserwacji będą w drugiej dekadzie lipca. Wenus wystąpi w roli Jutrzenki prawie do połowy kwietnia. Potem skryje się nam w promieniach Słońca, by pojawić się na wieczornym niebie w pierwszym tygodniu lipca i do końca roku będzie oczywiście grała rolę Gwiazdy Wieczornej. Czerwony Mars w tegorocznej wędrówce po nieboskłonach przewędruje po eliptycznej orbicie przez wiele gwiazdozbiorów, począwszy od gwiazdozbioru Barana, Byka, Bliźniąt, Raka, a następnie przez gwiazdozbiór Panny, Wagi i Skorpiona. Pojawi się nam bardzo nisko na wschodnim niebie, stopniowo wyprzedzając wschód słońca, zatem cały rok będzie gościł w drugiej połowie nocy. Natomiast Jowisza będziemy mogli obserwować na wieczornym niebie aż do początku maja. Potem będzie w koniunkcji ze Słońcem i zobaczymy go z początkiem czerwca na porannym niebie, gdzie pozostanie do końca roku. W dniu 7 XII będzie w opozycji do Słońca, zatem wtedy widoczny będzie przez całą noc, dumnie prezentując nam cztery najjaśniejsze satelity obserwowane przez Galileusza w 1609 roku. Saturn, Nowy

Rok spędził – podobnie jak Jowisz – na wieczornym niebie, a w połowie lutego schowa się w promieniach Słońca i dopiero od drugiego tygodnia marca będzie widoczny na porannym niebie, poprzędzając wschód naszej gwiazdy. Następnie dumnie prezentując nam swe pierścienie, 8 IX będzie w opozycji do Słońca i wtedy będzie go można obserwować przez całą noc. Od końca listopada będzie dostępny do obserwacji tylko na wieczornym niebie. Natomiast do obserwacji planet Uran i Neptuna musimy użyć lunety, bowiem „gołe” oko ich nie zobaczy na nieboskłonie. Zatem zainteresowanym obserwacjami tych planet lub planetoid, polecam instrumenty obserwacyjne MOA, oczywiście po uprzednim zgłoszeniu chę-

ci takich obserwacji w sekretariacie tej placówki. W tym roku kilkadziesiąt skatalogowanych komet okresowych powróci do peryhelium (punkt ich orbity najbliższy Słońca), które będą widoczne tylko przez lornetkę lub teleskop. Z kilkunastu większych rojów meteorów, które rokrocznie promieniują, polecam do obserwacji: Kwadrantydy z maksimum 4 stycznia, którym po północy nie przeszkadzał Księżyc w ostatniej kwadrze, a specjalnie proszę zwrócić uwagę na Ursydy z maksimum 2 lipca, które szczególnie w tym roku mogą się opisać jasnymi bolidami, następne będą Perseidy 12/13 sierpnia i Geminidy z 14 grudnia – księżyc wtedy prawie w pełni. W przypadku Perseid – księżyc będzie w pierwszej kwadze,

a przy obserwacjach Ursyd chyba nie będzie zbyt przeszkadzał, prezentując się na trzy dni przed nowiem. Oby tylko pogoda obserwacyjna dopisywała. Mimo wszystko – damy radę! Korzystając zaś z każdej wolnej chwili, w tegoroczne długie zimowe wieczory spójrzmy spokojnie w niebo, z niewątpliwie najpiękniejszym gwiazdozbiorem Orionem i pamiętajmy przy tym o przysłowiu: *W pierwszym tygodniu grudnia, gdy pogoda stała, będzie zima długo biała*. Jednym słowem, byle do pogodnej i ciepłej wiosny, w nowym tajemniczym 2024 roku.

DR ADAM MICHAŁEC
Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

SPOJRZENIE W NIEBO 2024

Styczeń

Styczeń pogodny wróży rok płodny – bez względu na pogodę czekają nas w tym miesiącu na niebie różne zjawiska, związane najczęściej ze zmienną aktywnością Słońca, których nie można precyzyjnie przewidzieć. Odczujemy je przez globalne zmiany, nie tylko klimatu

Ponadto ten rok jest przestępny, czyli liczy 366 dni. A nasza Ziemia, jako planeta od czasów Kopernika, już 3 stycznia w swym rocznym ruchu po orbicie znalazła się najbliższej naszej gwiazdy, czyli w peryhelium, w odległości niewiele ponad 147 mln km od Słońca. Jest to dla nas, mieszkańców północnej półkuli, niezmiernie pocieszający fakt, ponieważ coraz szybciej będzie się nam dzień wydłużał. Rzeczywiście, bowiem w styczniu w Małopolsce dnia przybędzie już 67 minut.

W Nowy Rok słońce weszło o godzinie 07:38, a zaszło o 15:49. Natomiast ostatniego stycznia wschód słońca nastąpi o godzinie 07:15, a zachód o 16:33, zatem wtedy dzień będzie trwał 9 godzin i 18 minut, będzie już dłuższy od najkrótszego dnia w roku o 73 minut.

W ciągu stycznia obserwując Słońce, a dysponując do tego odpowiednimi przyrządami, spostrzemy jego dużą, a czasami narastającą gwałtownie aktywność, taką jak np.: plamy, rozbłyski, protuberancje czy też wyrzuty plazmy w przestrzeń międzyplanetarną, bowiem aktywność magnetyczna Słońca jest w fazie nadzwyczaj szybkiego wzrostu, związanego z 25 cyklem jego jedenastoletniej witalności.

Ciemne, bezksiężycowe długie noce, dogodne dla astronomicznych obserwacji, mieliśmy w drugim tygodniu stycznia, bowiem kolejność faz Księżyca była następująca: ostatnia kwadra 04.01 o godzinie 04:30, now 11.01 o godzinie 12:57, pierwsza kwadra 18.01 o godzinie 04:53 i pełnia 25.01 o godzinie 18:54. Księżyc w apogeum (najdalej od Ziemi) znalazł się 01.01 o godzinie 16:00 i 29.01 o godzinie 09:00, a w perygeum (najbliżej Ziemi) był 13.01 o godzinie 12:00. W tej styczniowej wędrówce po nieboskłonie, nasz naturalny satelita zbliży się, w różnych porach dnia, na parę stopni do Marsa, Saturna i Jowisza, i tylko to ostatnie zjawisko w dniu 18.01 o godzinie 21:40 było u nas widoczne.

Jeśli zaś chodzi o planety, to w styczniu, Merkurego dostrzeżemy nisko na południowym wschodzie, na kilkadziesiąt minut przed wschodem słońca, a przy okazji zbliżył się on do Marsa 27.01, zaledwie na odległość 0,2 stopnia, który zaś co tylko wymknął się spod grudniowej opieki promieni słonecznych. Natomiast Wenus, jako Jutrzenka, oczywiście zazdrościł im będzie tego spotkania, dlatego poprzedza w styczniu wschód Słońca o półtorej godziny. Zatem Wenus, Marsa i Merkurego

obserwujemy w styczniu o świcie. Natomiast Jowisza, z gromadką czterech satelitów galileuszowych, oraz Saturna z dobrze widocznymi pierścieniami, już przez lornetkę będziemy mogli obserwować na wieczornym niebie coraz to niżej nad południowo-zachodnim horyzontem. Natomiast korzystając z lunety w MOA, możemy obserwować planety Uran i Neptuna.

Ze zjawisk, które polecam do obserwacji na pogodnym niebie, to meteory. W tym miesiącu promieniowały Kwadrantydy, w dniach od 1 do 7, z maksimum 3 na 4 stycznia. Ich radiant leży (dla nas prawie w zenicie) w gwiazdozbiórze Smoka. Można było oczekiwać około 70 „spadających gwiazd” na godzinę, ale naszym obserwacjom w drugiej połowie nocy, przeszkadzał księżyc w ostatniej kwadrze. Dysponując zaś wieczorem lub wczesnym rankiem wolną chwilą, nie bącząc na chłód, spójrzmy w bezchmurne niebo z najpiękniejszym gwiazdozbiorem zimowego firmamentu Orionem, pamiętając o staropolskim przysłowiu: *Kiedy styczeń najostrzejszy, tedy roczek najpłodniejszy*.

DR ADAM MICHAŁEC
Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

Ryszard Ćwirlej w bibliotece

W piątkowe popołudnie 17 listopada w Laboratorium Aktywności Społecznej odbyło się spotkanie autorskie z Ryszardem Ćwirlejem, na które przybyli miłośnicy jego książek

Nasz gość – autor znanych i lubianych kryminałów – przyjechał do Niepołomic na zaproszenie biblioteki. Z wykształcenia socjolog, od 1995 r. pracował jako reporter i dziennikarz w TVP Katowice i TVP Poznań.

Ryszard Ćwirlej napisał między innymi dwa cykle kryminalne o poznańskich szkiełach (policjantach, milicjantach). Pierwszy to przedwojenny cykl policyjny, którego bohaterem jest policjant – komisarz Antoni Fischer. Seria ta zabiera czytelnika w podróż w czasie, gdzie akcja powieści i kryminalna intryga rozgrywa się w ówczesnym Poznaniu na tle historycznych wydarzeń. Drugi to cykl „milicyjny” osadzony w okresie PRL-u. Pierwsza napisana przez niego powieść kryminalna miała rozgrywać się w czasach współczesnych, ale zorientował się, że zupełnie nie zna współczesnego Poznania, natomiast doskonale pamięta miasto z lat 80. Podjął więc decyzję, że będzie to miejski kryminał „milicyjny” właśnie z lat 80.

W swojej twórczości inspirował się historiami, które wydarzyły się naprawdę. Sam mówi, że szuka rzeczy, które się wydarzyły i dorabia fabułę. Jest z zamiłowania historykiem, więc przed rozpoczęciem pracy nad książką (w zależności od tego, w którym roku będzie rozgrywała się akcja kryminalna) swoją wiedzę weryfikuje na podstawie książek, czasopism z tego okresu oraz różnych dokumentów, archiwalnych fotografii czy widokówek. Jest to czasochłonne, dlatego też taka praca dokumentalisty trwa nierzadko nawet dwa miesiące, ale autor mówi, że takie „zadanie domowe” należy odrobić z szacunku dla czytelnika. Dopiero potem następuje połączenie historycznej wiedzy z fabułą kryminalną. Tak powstają kryminały gwarantujące wciągającą akcję rozgrywaną się na tle historycznych wydarzeń.

Damian Matyszczak w swojej recenzji pisał: *Kilkoro zróżnicowanych, ale równoprawnych bohaterów, parę równoległe prowadzonych wątków, spora dawka humoru sytuacyjnego i potoczny język – to składowe wypracowane przez Ryszarda Ćwirleja recepty na dobry kryminał.*

Uczestnicy spotkania z zainteresowaniem obejrzeni prezentację przygotowaną przez pana Ryszarda oraz wysłuchali prelekcji naszego gościa na temat historii polskiego kryminału, którego początki datują się na drugą połowę XIX wieku. Powieści z wątkami kryminalnymi pisali m.in. J.I. Kraszewski (*Sprawa kryminalna*), G. Zapolska (*Kwiat śmierci*). Wbrew powszechnej opinii, że kryminały są dla służących i kucharek, gatunek ten odniósł sukcesy i cieszył się ogromnym zainteresowaniem. Powieść kryminalna *Czerwony błazen* Błażejewskiego doczekała się ekranizacji. Literatura brukowa (jak nazywano kryminał) odniosła sukces. Postać oficera przedwojennej policji – Bernarda Żbika (powieść w odcinkach, na wkładce do gazety) stworzył Adam Nasielski. Przedstawiał on polską policję bez skazy, *zawsze w gotowości*. W latach 1949–1955 kryminał w Polsce nie istniał, ponieważ według ówczesnych władz taka literatura nie przynosiła żadnych wartości w Polsce Ludowej. Kryminał pojawił się dopiero w drugiej połowie lat 50., kiedy to ukazała się powieść L. Tyrmanda pt. *Zły*. Autor pokazał w niej nieznaną dotąd oblicze Warszawy, świat, którego próżno było szukać w gazetach i filmach. Opowieść sensacyjna Tyrmanda odniosła ogromny sukces. Następne lata to m.in. serie kryminalne pisane na zamówienie władz i ukazujące się co miesiąc. Kreowały one pozytywny wizerunek milicjanta, jakim był kpt. Jan Żbik. Nie da się ukryć, że w tamtych

czasach propaganda wkradła się również do kryminałów.

Wśród autorów powieści sensacyjno-kryminalnej należy wymienić też Joannę Chmielewską, która zadebiutowała w 1964 r. powieścią *Klin*, a jej książki przetłumaczono na języki obce 107 razy. Na dobre polski kryminał zadomowił się w naszym kraju pod koniec lat 90. XX wieku. Pojawiło się wielu pisarzy powieści kryminalnych, a drzwi do polskiego kryminału otworzył Marek Krajewski.

Powieści kryminalne cały czas cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem czytelników, niezależnie od płci czy też wieku. Od 2004 roku pojawiły się w Polsce Festiwale Kryminału, nazwane żartobliwie przez autora *Spotkaniem Kryminalistów*. Na Międzynarodowym Festiwalu Kryminału we Wrocławiu powieści Ryszarda Ćwirleja były pięciokrotnie nominowane do Nagrody Wielkiego Kalibru, przyznawanej przez komisję dla najlepszej powieści kryminalnej lub sensacyjnej, a w 2018 r. powieść *Tylko umarli wiedzą* została uhonorowana podwójnie, Nagrodą Wielkiego Kalibru przyznawaną przez jurorów oraz nagrodą Czytelników Wielkiego Kalibru.

Autor chętnie odpowiadał na pytania publiczności, a na zakończenie tradycyjnie każdy mógł uzyskać dedykację z autografem Ryszarda Ćwirleja, oczywiście w książkach jego autorstwa, a także zrobić sobie z autorem pamiątkowe zdjęcie.

EWA KORABIK

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Między niebem a ziemią

12 grudnia 2023 r. w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach oraz w Laboratorium Aktywności Społecznej została otwarta wystawa malarstwa Heleny Osikowicz, zatytułowana *Między niebem a ziemią*

Licznie przybyłych gości powitała Ldyrektorka biblioteki Joanna Lebiest, podkreślając jednocześnie, że jest to już czwarta wystawa organizowana przez Bibliotekę w Niepołomicach. Pierwsza prezentująca ikony odbyła się w 2010 r., natomiast w 2017 r. obchodziliśmy wspólnie 20-lecie pracy artystycznej pani Heleny. Na każdej kolejnej wystawie pokazywaliśmy powiększający się dorobek artystki. Na pierwszej znalazły się 44 ikony, natomiast na obecnej wystawie można podziwiać około 150 ikon oraz kilkadziesiąt obrazów.

Helena Osikowicz urodziła się w Kamionnej. Ukończyła Liceum Plastyczne w Nowym Wiśniczu, specjalizując się w sztuce ceramicznej. Od 1973 roku mieszka w Niepołomicach. Przez wiele lat pracowała jako dekorator niepołomickiej Gminnej Spółdzielni Samopomoc

Chłopska. Obecnie jest na emeryturze.

Bohaterka wystawy od dzieciństwa lubiła malować, zwłaszcza kwiaty i pejzaże. Przez wiele lat była człon-

kiem niepołomickiej grupy Zamek, wielokrotnie brała udział w plenerach malar- skich i poplenerowych wystawach. Maluje akrylami, pastelami i farbami olejnymi. Na obecnej wystawie możemy podziwiać obrazy przedstawiające: kwiaty, martwą naturę, zimowe pejzaże oraz architekturę. Kilka swoich prac poświęciła Niepołomicom, umieszczając na nich widoki rynku, kościoła i zamku.

W 2000 r. Helena Osikowicz zaczęła pi- sać ikony. Tak wpłynął na nią wyjazd do Medziugorie, który był przełomem w jej twórczości. Mówi, że *pisanie ikon to bardzo czasochłonna czynność*. Zaczyna pracę od znalezienia

odpowiedniej deski z drzewa liścia- stego. Potem pokrywa ją specjalnym klejem, tworząc w ten sposób wodo- odporność podłoża. Następnie moczy płótno, nakleja je na deskę i nakłada na nie 12 warstw specjalnej kred- owej emulsji, które poświęca się albo ewangelicie, albo apostołowi. Potem gruntuje i szlifuje podłoże papierem ściernym, tworzy szkic, a potem nakła- da samodzielnie przygotowaną farbę techniką tempery. W celu ostatecznego zabezpieczenia obrazu przed wil- gocią pokrywa go specjalną emulsją, powodującą również ożywienie barw. Każdy z twórców wkłada w obraz wła- sną inwencję, jednak ważne jest trzy- manie się kanonów przy tworzeniu ikon (rysy twarzy, rodzaj szat, kolory- styka).

Do tej pory spod rąk Heleny Osi- kowicz wyszło już 160 ikon, które przedstawiają nie tylko Matkę Boską z różnych świętyń całego świata, ale także innych świętych, np. św. Jana Pawła II i bł. księdza Jerzego Popie- łuszki.

Podczas wernisażu została zapre- zentowana również poezja naszego go- ścia, bowiem pani Helena już od kilku lat pisze również wiersze.

AGNIESZKA GRAB

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W NIEPOŁOMICACH
LABORATORIUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

*"Tradycja i nowoczesność
w Koronce Klockowej nie i tylko..."*

WYSTAWA
Jadwigi Wegorek i Marii Krzysztofek

Wernisaz: 9 lutego 2024 r. o godz. 17:00

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W NIEPOŁOMICACH,
LABORATORIUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
UL. BOCHENSKA 26
NIEPOŁOMICIE

Niezwykłe losy rękopisu Kopernika

W wtorek 21 listopada w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach odbył się wykład prof. dr. hab. Zdzisława Pietrzyka. Tytuł wykładu brzmiał: *A jednak przetrwał... Dzieje autografu „De revolutionibus” Mikołaja Kopernika*

Profesor Zdzisław Pietrzyk jest pracownikiem w Instytucie Studiów Informacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od 1979 r. związany był zawodowo z Biblioteką Jagiellońską. W latach 1981-1999 pracował w Oddziale Rękopisów. Został również wicedyrektorem Biblioteki Jagiellońskiej ds. zbiorów specjalnych. W okresie 2003-2021 pełnił zaszczytną funkcję dyrektora tej instytucji. Nasz gość jest autorem wielu prac naukowych z zakresu historii Kościoła katolickiego, reformacji, dziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego, edytorstwa oraz bibliotekoznawstwa.

Wykład to wydarzenie związane z obchodami Roku Mikołaja Kopernika. W 2023 r. przypadły trzy ważne rocznice związane z wybitnym uczonym: 550 rocznica urodzin, 480 rocznica śmierci, a także 480-lecie pierwszego wydania jego dzieła pt. *De revolutionibus...* Profesor Pietrzyk podczas prelekcji przedstawił publiczności niezwykle losy manuskryptu dzieła Kopernika. Po śmierci uczonego jego prywatną bibliotekę przekazano kapitulie warmińskiej. Komu przypadł rękopis *De revolutionibus* jest kwestią sporną. Część badaczy uważa, że astronom podarował go uczniowi i przyjacielowi, Jerzemu Joachimowi Retykowi. Inna grupa naukowców twierdzi, że rękopis odziedziczył biskup Chełmna, Tiedemann Giese. Manuskrypt po śmierci Retyka znalazł się w posiadaniu jego ucznia, Walentyna Otho. Otho, znakomity profesor matematyki, zabrał dzieło do Heidelbergu. Następnym właścicielem rękopisu został Jakub Christmann, astronom. To on oprawił go, a w miejsce brakującej strony tytułowej pozostawił notatkę o autorze dzieła. Wdowa po Christmannie odsprzedała dzieło Janowi Amosowi Komeńskiemu. Komeński był zdecydowanym przeciwnikiem teorii heliocentrycznej. Rękopis miał dla niego wartość kolekcjonerską,

gdyż był namiętnym bibliofilem. Istnieje przypuszczenie, że mógł sprzedać rękopis, gdyż ten znalazł się na indeksie ksiąg zakazanych (1616 r.). Przez wiele lat losy rękopisu były niewiadome. W 1677 r. okazało się, że znalazł się on w bibliotece Otto Waclawa Nostitza, czeskiego szlachcica, wysokiego urzędnika w Jaworze Śląskim. 300 lat autograf przeleżał w Pradze, w prywatnej kolekcji Nostitzów. Na początku XIX w. opiekun Biblioteki Nostitzów, dr Karel Hillardt, natrafił na cenny rękopis. Tym odkryciem zafascynował się prof. Jan Baranowski. Udało mu się wypożyczyć rękopis i dokonać przekładu autografu na język polski. W 1945 r. księgozbiór rodziny Nostitzów został upaństwowiony. Manuskrypt stał się własnością Biblioteki Muzeum Narodowego w Pradze. W 1956 r. rząd czechosłowacki przekazał go Polsce. Przełomowe dzieło Kopernika przebywa w ogniotrwałym sejfie Biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Autograf jest dziełem unikatowym w skali światowej. W 1999 r. został wpisany na listę UNESCO Pamięć Świata. Nasz gość opowiedział nam również

o życiu samego Kopernika. Podkreślił, że astronomia była tylko jednym z wielu zainteresowań uczonego. Był on człowiekiem renesansu. Parał się wieloma profesjami. Był prawnikiem, medykiem, ekonomistą, matematykiem, osobą duchowną. Kopernikowi tak naprawdę brakowało czasu na pisanie książki, która przyniosła mu sławę! Wykład został połączony z prezentacją faksymile rękopisu.

Profesor opowiadał również o swojej pracy badacza zbiorów specjalnych. Podkreślił, że gdy patrzył w zadumie na pożółkłe karty rękopisów, zawsze doświadczał niezwykłego uczucia, które jest wartością dodaną w tym zawodzie. Na zakończenie nasz gość podarował niepołomiczkiej bibliotece publikację dotyczącą osoby Mikołaja Kopernika. Po wykładzie pan profesor rozmawiał z czytelnikami, byłymi studentami, dawnymi pracownikami i przyjaciółmi, którzy przybyli na jego prelekcję.

MARTA PIOTROWSKA
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Via Magna.

Historia średniowiecznej autostrady solnej

W środę, 22 listopada, na spotkaniu Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic mieliśmy okazję wysłuchać wykładu Tadeusza Ziobry, zatytułowanego *Droga Solna Wieliczka-Niepołomice – fragment średniowiecznej autostrady Via Magna*

Wszystkie kultury i cywilizacje powstawały i mogły się rozwijać dzięki komunikacji, dzięki temu, że ludzie przemieszczali się. Droga z Wieliczki do Niepołomic/Bochni była fragmentem wielu szlaków o znaczeniu lokalnym, krajowym i europejskim. Wędrowano nią po kopalnię żywicę drzew, zwaną bursztynem lub jantarem, stąd jedna z nazw „Szlak Bursztynowy”. Inne nazwy tego szlaku to Via Magna, Via Reggia, Szlak św. Jakuba czy Trakt wołowy. Wzdłuż trasy jego przebiegu od zarania dziejów kształtowała się w dogodnych terenowo miejscach sieć osadnicza, a w strategicznych dla szlaku punktach powstawały grody i strażnice, dbające o bezpieczeństwo wędrowców – mówił Tadeusz Ziobro rozpoczynając swój wykład.

Według lustracji z 1564 roku z Wieliczki do Bochni wychodziły trzy drogi. Jedna ku górze Bonera do karczmy kołaczkowskiej i dalej do Tomaszkowic, Biskupic i Gdowa. Druga od nowego szybu ku Lekiarce (dzisiaj osiedle domków jednorodzinnych Lekarka) w kierunku Strumian i Węgrzców. Trzecia natomiast do Zabawy i Sułkowa. Kolejna lustracja dróg województwa krakowskiego z 1570 r. opisuje między innymi fragment traktu solnego od Bochni do Wieliczki/Krakowa (przez Gruszki, Staniątki, Zakrzowiec, Balachówkę, Węgrzce).

Prelegent przygotował również wykaz „dróg solnych” prowadzących z Wieliczki, również tej do Niepołomic. A są to:

- Wieliczka – Myślenice – Dobczyce – Rabka Nowy Targ na Spisz i Węgry z odgałęzieniem na Jabłonkę i Orawę.
- Wieliczka – Gdów, Lipnica Murowana – Czchów – Nowy Sącz – Stary Sącz – Spisz do Koszyc z odgałęzieniem do Bardziejowa.
- Wieliczka – Zabawa – Sułków – Ochmanów – Zakrzowiec – Staniątki – Bochnia – Wojnicz – Pilzno – Tarnów – Dębica z odgałęzieniem

- w Staniątkach do Niepołomic.
- Wieliczka – Skawina – Oświęcim do Raciborza, z Kęt do Cieszyna.
- Wieliczka – Kraków – Olkusz – Będzin – Bytom w kierunku Śląska z odgałęzieniem do Olsztyna i Częstochowy na Poznań.
- Wieliczka – Mogiła – Słomniki – Miechów.
- Wieliczka – Proszowice – Wiślica – Korczyn, Opatowiec, Połaniec, Sandomierz.

W czasie spotkania mogliśmy zobaczyć jak przebiegały drogi handlowe dawniej i jak wyglądają dzisiaj. Tadeusz Ziobro zgromadził obszerny zbiór map z różnego okresu oraz fotografie przedstawiające miejsca, przez które one wiodły.

Małgorzata Międzybrodzka przy okazji wystawy pt. „Trakty solne w Rzeczypospolitej”, zorganizowanej na Zamku Żupnym w Wieliczce w 2005 r., pisała: *Odkrycie soli kamiennej, powstanie kopalni w Bochni i Wieliczce w XIII wieku skutkowało niemal natychmiast rozszerzonym zasięgiem jej sprzedaży. Sól z żup krakowskich zaczęła wypierać z rynku sól z Rusi Halickiej, z Siedmiogrodu czy dominującą na Śląsku sól niemiecką i austriacką. Mądre, konsekwentne decyzje kolejnych władców*

dzielnicy małopolskiej: Bolesława Wstydliwego, Przemysława II, a zwłaszcza króla Kazimierza Wielkiego uczyniły z kopalni solnych przedsiębiorstwo dostarczające skarbowi koronnemu znacznych dochodów. Dochody te zależały od możliwości wydobywczych kopalni, ale też od płynności zbytu soli (ze względu na charakter towaru dłuższe magazynowanie soli nie było praktykowane). Handel solą był zmonopolizowany, prowadzony na podstawie przywilejów królewskich nadawanych mieszkańcom poszczególnych miast, bądź zawiązywanych w tym celu bractw prasolskim. Prasolowie krakowscy dominowali na rynku aż do czasów nowożytnych, gdy kopalnie soli w Bochni i Wieliczce dostały się w ręce Austriaków.

Żupy Krakowskie były największym i najbardziej dochodowym przedsiębiorstwem Polski przedrozbiorowej. Sprzedaż soli generowała prawie jedną trzecią przychodów królewskiego skarbcza. Z Wieliczki sól transportowano m.in. do Niepołomic, gdzie nad brzegiem Wisły wzniesiono z początkiem XVIII w. potężne magazyny, z których „wielickie złoto” szkutami wiślаныmi wysyłano w głąb Rzeczypospolitej.

Z Wieliczki sól dostarczano w beczkach, w workach i w kruchach o wadze

25-95 funtów lub w postaci tzw. „bałwanów”, czyli foremnych brył soli kamiennej, w kształcie dużego walca o różnej wadze – od 8 do kilkunastu cetnarów. Przywożono je wozami dwu – lub czterokonnymi, na które ładowano przeważnie po 2 bałwany. Po sól wyruszano w zimie i w lecie, gdy drogi stawały się bardziej przejezdne. Dla większego bezpieczeństwa kupcy i przewoźnicy soli formowali karawany złożone z wielu wozów. Wliczając konwojentów ładunku, w transporcie takim uczestniczyło nawet 50 ludzi.

Oprócz przewozów towarów, w tym soli, trakty te służyły do przemieszczania się. Po tych drogach wędrowali m.in.: św. Wojciech (traktem węgierskim), królowa Kinga (z Budy do Krakowa), św. Jadwiga oraz podróżni przybywający z zagranicy. Drogi służyły również wyprawom rycerskim.

Obecnie Via Regia stanowi bardzo ważny korytarz komunikacyjny ze

wschodu na zachód. Wokół tej drogi realizowanych jest wiele projektów, w tym również europejskich. Rada Europy uznała Via Regia za ważny szlak kulturowy i turystyczny i zaliczyła go do Europejskich Szlaków Kulturowych, które są definiowane przez nią jako trasy przebiegające przez kilka krajów lub regionów i prowadzące przez miejsca o znaczeniu międzynarodowym: historycznym, artystycznym lub społecznym. Należą do nich m.in.: „Droga Św. Jakuba”, „Szlak bursztynowy”, „Szlak Jedwabny”. Również odcinek drogi pomiędzy Wieliczką, a Niepołomicami zwany „Solną drogą” jest lokalnym fragmentem tych europejskich szlaków.

Tadeusz Ziobro chciałby w przyszłości wdrożyć do realizacji pomysł oznaczenia „Drogi solnej z Wieliczki do Niepołomic”, tak aby mogła stać się turystycznym szlakiem ukierunkowanym

na historyczną przeszłość okolicy. Trasa przebiegałaby przez miejsca niezwykle, wypełnione zabytkową architekturą, kościołami (Wieliczka, Bodzanów, Brzezie, Staniątki, Niepołomice), klasztorami (Staniątki, Wieliczka), zamkami królewskimi (Wieliczka, Niepołomice) położonymi przy drodze solnej czy w niedalekiej odległości. Po drodze można byłoby zobaczyć ślady po średniowiecznych stawach rybnych, młynach wodnych, kuźniach, piecach garncarskich z okresu celtyckiego (Podłęże), warsztatach obróbki krzemienia (Zakrzowiec) czy też karczmach (Balachówka, Barycz, Staniątki). Nasz prelegent podsumował swoje wystąpienie słowami, że *nie cel jest ważny, ale droga, która do niego prowadzi*.

AGNIESZKA GRAB, EWA KORABIK
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Niebezpieczne trutki

Popularnie stosowane preparaty przeciwko gryzoniom są śmiertelnie niebezpieczne dla naszych pupili. Spożycie rodentycydów antykoagulacyjnych jest jedną z najczęstszych przyczyn zatrucia u psów

W Polsce do zwalczania gryzoni stosowane są 2 rodzaje rodentycydów:

- antykoagulacyjne II generacji (groźniejsze, ponieważ działają dłużej),
- zawierające warfarynę.

Jak w wielu przypadkach spożycia niedozwolonych substancji przez

zwierzę, bardzo istotny jest czas. Jeśli minęło mniej niż 4 godziny, należy udać się do najbliższej przychodni weterynaryjnej celem wywołania wymiotów. Nie zaleca się robić tego w domu z uwagi na możliwe niepowodzenie oraz skutki uboczne (woda utleniona powoduje zapalenie błony śluzowej żołądka, sól – hipernatremię i wtórne objawy neurologiczne, soda oczyszczona – silne podrażnienie).

Warto zwrócić uwagę na fakt, że objawy zatrucia rodentycydami zwykle pojawiają się po 2-3 dniach. Początkowo mamy do czynienia z posmutnieniem, brakiem apetytu, nietolerancją wysiłkową, dusznością. W bardziej zaawansowanych przypadkach dochodzi do rozwinięcia ciężkiej skazy krwotocznej. Wtedy pojawiają się podskórne wylewy krwi, krwawienia do jamy ciała, krwawienia z jamy ustnej, nosa, wymioty z krwią oraz krwawa biegunka.

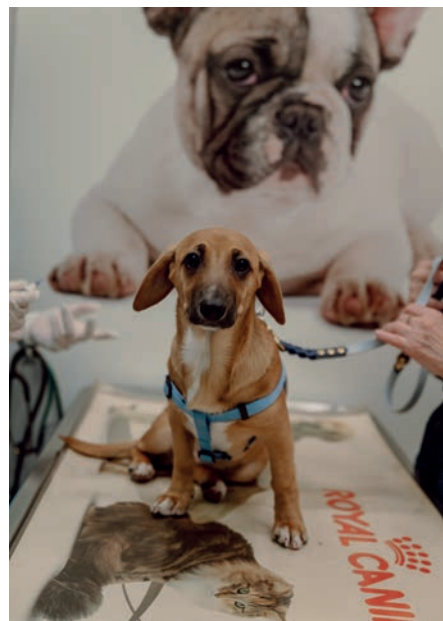
Przy pacjencie objawowym jedyną odtrutką jest witamina K. Najczęściej konieczne jest leczenie wspomagające (płynoterapia, tlenoterapia). Niekiedy potrzebna jest transfuzja krwi albo podanie świeżo mrożonego osocza.

Nie mniej groźny dla zwierząt jest metaldehyd wchodzący w skład popularnych preparatów do zwalczania ślimaków. Spożycie trutki (ale również samego ślimaka, który miał z nią kontakt!) może zakończyć się śmiercią. Zjedzenie metaldehydu powoduje nadmierne ślinienie, nasilone skurcze mięśni, dreszcze, ataki padaczkowe, wymioty, biegunkę, bardzo wysoką gorączkę, a nawet obrzęk mózgu. Wtórnie może dojść do uszkodzenia wątroby. Pierwsze objawy mogą pojawić się już po 30 minutach.

Niestety odtrutka na metaldehyd nie istnieje, a leczenie jest wyłącznie objawowe. Pacjent wymaga hospitalizacji, intensywnej płynoterapii oraz leków przeciwpadaczkowych.

Jak zawsze – lepiej zapobiegać niż leczyć. Pamiętajmy o tym, aby rozkładać trutkę w miejscach, do których nasze zwierzątka nie mają dostępu. Jeśli jednak nasz pupil spożyje groźną substancję, nie zapominajmy, że kluczową rolę odgrywa wtedy czas.

JUSTYNA KĘKUS
lekarz weterynarii, internista w Klinice Dan Vet

Podsumowanie projektu Sąsiad Bocian 2023

Bocian biały (*Ciconia ciconia*) kojarzy się z polską wsią i jest nierozdzielnie związany z człowiekiem. Budując gniazda w pobliżu siedzib ludzkich, od wieków przenikał do kultury ludowej i na stałe wpisał się w nasz krajobraz, szczególnie rolniczy

Uznawany za symbol szczęścia, postrzegany o przynoszenie dzieci, chroniony i obdarzany szczególną troską od zamierzchłych czasów, teraz sam przeżywa kłopoty, a jego populacja w Polsce niepokojąco maleje. Dlatego tak bardzo ważna jest ochrona bierna i czynna bociana białego, edukacja społeczeństwa oraz działania zmierzające do jeszcze lepszego poznania zwyczajów i zachowań tego gatunku. Założenia te stanowiły główne cele projektu pn. Sąsiad Bocian 2021, realizowanego przez stowarzyszenie Zielony Puszczyk.

Stowarzyszenie Zielony Puszczyk w ramach projektu Sąsiad Bocian od 2021 roku prowadzi inwentaryzację gniazd bociana białego i monitoring liczebności tego gatunku. Był to główny cel badawczy projektu, który również w roku 2023 był realizowany na terenie gmin Niepołomice i Drwinia. Na podstawie zebranych podczas kontroli terenowych wyników została utworzona i na bieżąco aktualizowana specjalna mapa z rozmieszczeniem zajętych gniazd oraz podsumowano sukces lęgowy bociana białego w statystykach. Nad jednym z gniazd w Woli Zabierzowskiej dzięki zamontowanej wcześniej kamerze z ogólnodostępną transmisją on-line na kanale YouTube można w sezonie lęgowym na żywo śledzić codzienne życie bocianów. Z wybranego gniazda zostały również zaobrazkowane pisklęta, a jedno z nich zostało wyposażone w nadajnik GPS/GSM, tzw. logger, który umożliwia dokładne śledzenie trasy migracji ptaka. Podejmowano również działania z zakresu ochrony czynnej w postaci przedsezonowego czyszczenia gniazda oraz usunięcia długiego sznurka z gniazda, zagrażającego bezpieczeństwu ptaków. Działania te były realizowane wspólnie z niepołomicką OSP – dziękujemy za pomoc. Kolejnym celem projektu były działania edukacyjno-informacyjne polegające głównie na prowadzeniu strony

poświęconej projektowi pod adresem: <https://www.facebook.com/SasiadBocian>, na której pojawiały się opisy z kolejnych etapów działań oraz ciekawostki i artykuły dotyczące bociana białego. Zorganizowany został również cykl pogadanek tematycznych z warsztatami dla dzieci w placówkach oświatowych, spacerów ornitologicznych oraz gry terenowe o tematyce bocianie. Kolejnym celem projektu była integracja lokalnego społeczeństwa. Cel ten został osiągnięty dzięki zorganizowaniu w ostatnią sobotę sierpnia pikniku przyrodniczego

pn. Pożegnanie Bociana. To rodzinne wydarzenie, organizowane przez Stowarzyszenie Zielony Puszczyk od kilku lat na Polanie Edukacyjnej w Puszczy Niepołomickiej, cieszy się wśród mieszkańców dużym zainteresowaniem, przyciągając co roku liczne grupy sympatyków przyrody. Głównym gościem ubiegłorocznego pikniku był znany polski przyrodnik – Adam Zbryt. Podziękowania dla Nadleśnictwa Niepołomice za coroczne i promocyjne udostępnianie tego leśnego obiektu na Sitowcu.

Kamera online – kalendarium 2023

Bociani sezon 2023 w Woli Zabierzowskiej rozpoczął się 27 marca, gdy do gniazda jako pierwszy przyfrunął samiec i pozostał na gnieździe aż do 1 września. Między 1-26 kwietnia był on gospodarzem gniazda wraz z młodą, zaobrączkowaną samicą, która powróciła do Polski po 3 latach pobytu w Afryce. Dane z odczytu obrączki dodatkowo wskazały miejsce jej wyklucia i obrączkowania – była to miejscowość Praszka w woj. opolskim, oddalona od Woli Zabierzowskiej o 175 km w linii prostej. Samica ta zniosła 3 jaja, które wspólnie z samcem wysiadywała. Młoda bocianica, która otrzymała imię Wiola, zginęła w trakcie nocnego lotu w wyniku zderzenia z linią energetyczną. Miało to miejsce 26 kwietnia po kolejnym starciu z doświadczoną bocianicą Wolanką, która usiłowała odzyskać swoje gniazdo z poprzedniego sezonu. Po nieszczęśliwym wypadku, od 27 kwietnia do 1 września, samiec, który otrzymał imię Zabi, przebywał już z samicą Wolanką, a jaja z poprzedniego związku zostały wyrzucone. Nowa para bocianów nie doczekała się jednak potomstwa. Wszystkie 4 jajka zniesione przez Wolankę okazały się niezależone. Pękły pod wpływem ciepła oraz zbierających się w nich gazów i zostały przez bociany usunięte. Bociania para pozostała na

gnieździe razem do 1 września i odfrunęła na zimowisko.

PIOTR WOŚ

Stowarzyszenie Zielony Puszczyk

Kalendarium wydarzeń:

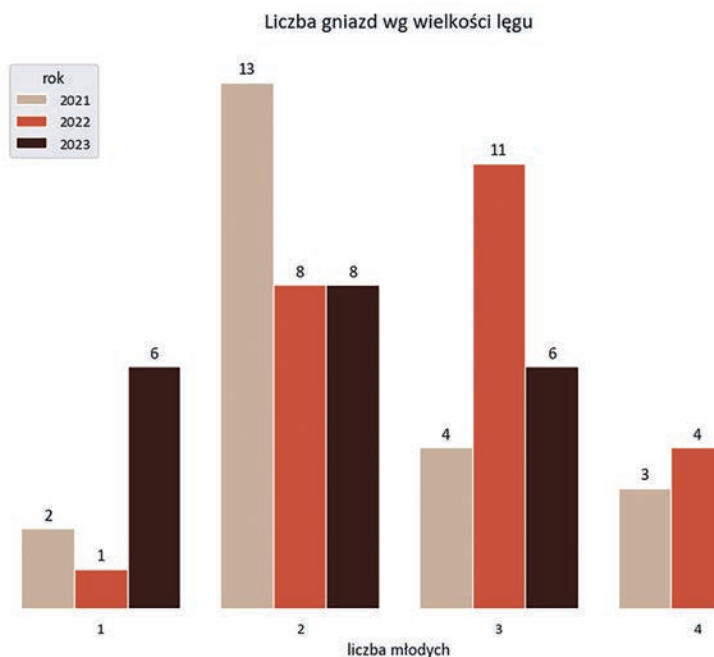
27.03.2023 – przylot samca, zostaje na nocleg

01.04.2023 – przylot samicy z obrączką nr PLG 70P26

- 14.04.2023 – para bocianów otrzymuje od internatów imiona – Wiola i Zabi
  - 16.04, 18.04 i 20.04.2023 – Wiola znosi 3 jajka
  - 24.04.2023 – początek starć z Wolanką (poprzednią gospodynią gniazda)
  - 26.04.2023 – ostatnie nocne starcie, Wiola nieoczekiwanie ginie pod słupem linii energetycznych o godz. 1:02.
  - 26.04.2023 – Zabi przyjmuje Wolankę do gniazda o godz. 22:27. Wolanka usuwa jajka Wioli
  - 27.04.2023 – pierwsza kopulacja o godz. 5:27
  - 29.04.2023 – akcja oczyszczania gniazda z niebezpiecznego sznurka
  - 05.05, 07.05, 09.05 i 11.05.2023 – Wolanka znosi cztery jajka
  - 29.05.2023 – usunięcie pierwszego jajka przez Wolankę
  - 05.06.2023 – usunięcie drugiego jajka przez Zabiego
  - 07.06.2023 – akcja oczyszczania gniazda ze sznurków i folii oraz kontrola sytuacji w gnieździe
  - 08.06.2023 – usunięcie trzeciego jajka przez Wolankę
  - 09.06.2023 – usunięcie czwartego, ostatniego jajka przez Wolankę
  - 01.09.2023 – Zabi i Wolanka wylatują na sejmik, gniazdo pozostaje puste od godz. 05:41
- Przekaz na żywo zakończony został wieczorem 31 października 2023, a przerwa potrwa do marca 2024 roku.

MARLENA GRAF

moderatorka kanału

Statystyki projektu

Liczba wyprowadzonych młodych z gniazd (typu HPm):

2021: 52
2022: 66
2023: 40

Liczba gniazd z wyprowadzonymi młodymi.

2021: 22
2022: 24
2023: 20

Średnia liczba młodych na gniazdo (typu HPm):

2021: 2,36
2022: 2,75
2023: 2,00

Średnia liczba młodych na gniazdo (wszystkie gniazda):

2021: 2.17
2022: 2.44
2023: 1.82

Liczba gniazd zajętych na 100 km²:

2021: 10,89
2022: 11,87
2023: 10,39

Liczba znanych nieudanych lęgów:

2021: 4
2022: 2
2023: 4

MARCIN ŚWIOSTEK
opracowanie statystyk

Informacje o projekcie Sąsiad Bocian

Projekt stanowił odpowiedź na rosnącą świadomość i wrażliwość społeczeństwa w stosunku do przyrody oraz na potrzebę jej ochrony. Miał również zaspokajać zainteresowanie mieszkańców życiem dzikich zwierząt, głównie tych nierozdzielnie związanych z człowiekiem, w tym bociana białego. Projekt miał także zwiększyć wśród uczestników poziom wiedzy z zakresu biologii i ekologii zwierząt, z naciskiem na bociany, uświadomienia im, że ptaki te zamieszkują często najbliższą okolicę i potrzebują z naszej strony odpowiedniego postępowania.

Wszystkie działania prowadzone były nieodpłatnie, za zgodą i we współpracy z krakowską Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz Referatem Ochrony Środowiska UMiG Niepołomice. Do projektu zaproszeni zostali również sołtysi sołectw naszej gminy oraz osoby aktywnie działające w różnych sferach życia społecznego. Inwentaryzacje i monitoring prowadzony był przez grupę badawczą złożoną z członków i sympatyków Stowarzyszenia Zielony Puszczyk. Dla pozostałych zainteresowanych projektem istniała możliwość przesyłania danych o lokalizacji i zasiedleniu gniazd bociana białego poprzez specjalnie przygotowany i umieszczony na stronie projektu formularz zgłoszeniowy.

Zasięg projektu

- gmina Niepołomice: Niepołomice, Chobot, Ochmanów, Podłęże, Słomiróg, Staniątki, Suchoraba, Wola Batorska, Wola Zabierzowska, Zabierzów Bocheński, Zagórze, Zakrzowiec, Zakrzów.
- gmina Drwinia: Drwinia, Bieńkowice, Dziewin, Gawłówek, Grobla, Ispina, Mikluszowice, Niedary, Świniary, Trawniki, Wola Drwińska, Wyżyce, Zielona.

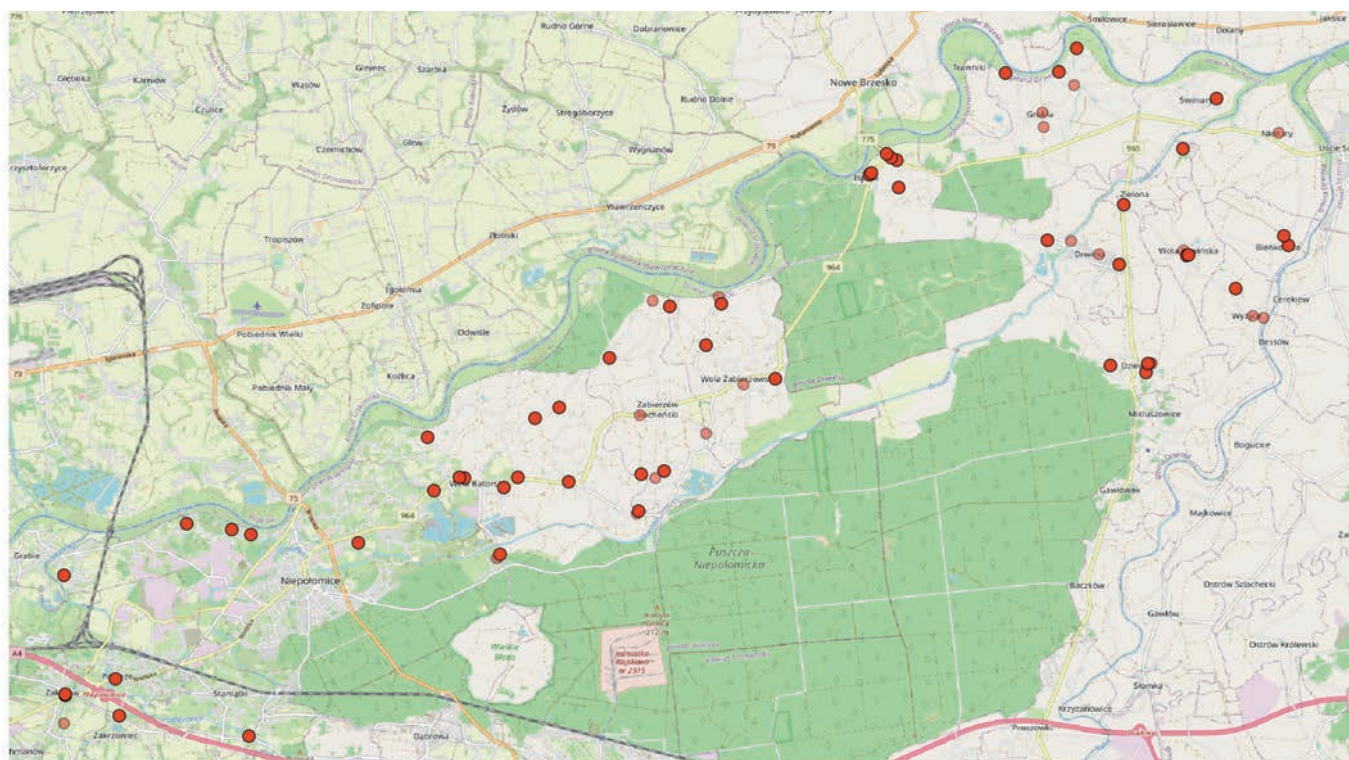
Projekt Sąsiad Bocian 2023 dofinansowany został ze środków gminy Niepołomice w ramach otwartego konkursu z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

Organizator:

Stowarzyszenie Zielony Puszczyk
Zagórze 185
32-005 Niepołomice
tel. 506 234 822
NIP: 6832091192
REGON: 365341505

<https://www.facebook.com/zielonypuszczyk>
<http://zielonypuszczyk.pl>

Działania stowarzyszenia można wspomóc, wpłacając darowiznę na konto mBank nr
92 1140 2004 0000 3502 7688 6223

Miejsca na gniazda / gniazda odwiedzane (2023)

Jak robić tańsze (i zdrowe!) zakupy?

Ceny żywności w ostatnim czasie szybują mocno do góry. Często kupując parę produktów, zostawiamy w sklepie spore kwoty. Na ceny produktów nie mamy wpływu, ale możemy zwrócić uwagę na kilka aspektów, które w połączeniu mogą dać nam istotną oszczędność

1. Przygotuj listę zakupów. Brzmi nudno, ale jest skuteczna. Możesz zaplanować posiłki na kilka dni do przodu i wszystko zapisać. Z listą zakupy będą szybsze i jest mniejsza szansa, że sięgniesz po coś dodatkowego, a i też niczego nie zapomnisz. Robiąc zakupy bez planu, często wrzucamy do koszyka rzeczy, których najwzyczajniej w świecie nie potrzebujemy.

2. Nie rób zakupów będąc głodnym. Kiedy odczuwamy głód, nasze wybory są często mało racjonalne. Sięgamy po bardziej przetworzone produkty czy nawet zdrowe gotowce, których ceny są znacząco wyższe od podstawowych produktów. Dodatkowo też kupujemy zdecydowanie więcej.

3. Tańsze zakupy to też (lub przede wszystkim) niemarnowanie żywności! Zrób przed zakupami przegląd szafek i lodówki, by nie dublować produktów, zwłaszcza takich, które mogą się szybko zepsuć. Stawiaj z przodu produkty otwarte lub z krótką datą, by o nich nie zapomnieć.

4. Kupuj sezonowe warzywa i owoce – są one wtedy najsmaczniejsze, najtańsze i najbardziej wartościowe. Zimą możesz sięgać po mrożonki, a jeśli masz dużo miejsca w zamrażarce, to zdecydowanie warto mrozić warzywa i owoce kupione w szczycie sezonu.

5. Stawiaj na nieprzetworzone, bazowe produkty: warzywa i owoce, zboża, orzechy i nasiona, strączki, naturalny nabiał, olej. Ogranicz gotowce, słodczyce czy słone przekąski – ich cena jest wyższa, a wartość odżywcza znikoma. Jeśli trudno Ci je całkowicie wyeliminować, spróbuj ustawić limit, np. jedna przekąska na zakupy.

6. Sporo odpowiedników możesz przygotować szybko w domu, wyjdą one wtedy taniej, a wcale nie musisz stać godzinami przy garach, przygotowując je. Polecamy choćby domowe musli czy granole, hummus lub inne pasty warzywne, ciasta, przekąski, przetwory owocowe i warzywne albo kotlety roślinne, które można przygotować w większych ilościach i zamrozić.

7. Zwracaj uwagę na wielkość opakowania. Zarówno wielkość opakowania, jak i masa netto tego samego produktu od innych producentów mogą różnić się znacząco. Pomocny będzie opis z ceną produktu w przeliczeniu na 1 kilogram. Produkty suche, jak kasze czy ryż, możesz kupować w kilogramowych opakowaniach, nie martwiąc się, że się zepsują. Podobnie z większych opakowań możesz skorzystać orzechów czy nasion. Jest to wprawdzie większy jednorazowy wydatek, jednak starczą na bardzo długo, a ich cena za kilogram będzie niższa.

8. Zakupy możesz też zrobić przez Internet. Niektóre produkty mają korzystniejsze ceny w sklepach internetowych. Warto raz na jakiś czas zrobić zapas orzechów, nasion, kaszy, kawy, herbaty, mleka roślinnego, masła orzechowego, kakao i innych tego typu produktów, dodatkowo oszczędzając na darmowej wysyłce przy większym zamówieniu.

9. Zwróć uwagę na produkty własnych marek sklepów. Bardzo często nie ustępują składem tym bardziej znanym, a ich cena będzie korzystniejsza. Zawsze jednak przeczytaj skład.

10. Sięgaj, gdzie wzrok nie sięga – na środkowych półkach, na wysokości wzroku często ułożone są droższe produkty. Rzuć okiem niżej lub wyżej, może tam znajdziesz korzystniejszy cenowo odpowiednik.

11. Żeby zdrowo się odżywiać, wcale nie potrzebujesz modnych produktów superfoods, produktów bio, oczyszczających koktajli czy dziwnych zielonych proszków. Owszem, są one często wartościowe, ale wcale nie niezbędne.

Równie dobrze możesz postawić na znane sobie tradycyjne, nieprzetworzone, różnorodne produkty.

12. Częściej planuj posiłki wegetariańskie. Zwiększenie w diecie produktów roślinnych wcale nie musi od razu oznaczać rezygnacji z mięsa. A zamiana choćby części mięsa na strączki wyjdzie na dobre nie tylko Twojemu zdrowiu, planecie, ale też portfelowi.

13. Uważaj na promocje typu „3 w cenie 2” – zastanów się, czy dotyczy ona produktu, który bez problemu zużyjesz, a jeśli jest to produkt, po który rzadko sięgasz, jest spore prawdopodobieństwo, że dodatkowa ilość wyląduje w koszu. A to żadna oszczędność.

14. Możesz też zerknąć na produkty z krótszą datą przydatności do spożycia, często są one przecenione. Jeśli wiesz, że będziesz w tanie je szybko wykorzystać, śmiało po nie sięgaj. Przyczynisz się w ten sposób do niemarnowania żywności.

WERONIKA KUBAS
dietetyk, Centrum Dietetyczne Balans

RUSZ makówką z Trzoskiem

ZNAJDŹ 15 SZCZEGÓŁÓW RÓŻNIĄCYCH RYSUNKI.

WEJŚCIE LABIRYNT

WIELKA ZIMOWA WYMIANA KSIĄŻEK

4 lutego 2024 r.
15:00 - 18:00

LABORATORIUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
UL. BOCHEŃSKA 26, NIEPOŁOMICE

ZAPRASZAJĄ:

BURMISTRZ MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE,
BIBLIOTEKA PUBLICZNA W NIEPOŁOMICACH
LABORATORIUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

